

Talousarvio 2022

Sisällysluettelo

1	Kuntayhtymän toimitusjohtajan katsaus.....	3
2	Talous- ja strategiaprosessi	5
2.1	Kuntayhtymän organisaatio ja talousarvioprosessi	5
2.2	Kuntayhtymän strategia 2020–2025	6
3	Toimintaympäristö.....	7
3.1	Väestö.....	7
3.2	Indikaattorit	8
3.3	Sairastavuus ja työkyvyttömyys	12
3.4	Hyvinvointialueen toimeenpanon tilannekatsaus	13
4	Palvelutarve ja optimaalinen palvelurakenne.....	14
4.1	Kuntamaisema / Numerus-analyysin keskeiset havainnot.....	14
5	Taloudelliset lähtökohdat.....	17
5.1	Talouden kehitysnäkymät.....	17
6	Henkilöstö	18
6.1	Henkilöstömenot ja -suunnitelma.....	18
6.2	Henkilöstökulut kuntayhtymätasolla	19
7	Kehittämishankkeet	26
8	Kuntayhtymän talous.....	31
8.1	Talousarvio 2022	31
8.2	Tavoitteet.....	33
8.3	Tuloslaskelma	36
8.4	Rahoitusosa	38
8.5	Investointiosa	39
8.6	Jäsenkuntien maksuosuuksien kehitys vuosina 2010 – 2022.....	40
8.7	Tilautaulukot ja tuotteistus	43
8.8	Talousarvion ja tavoitteiden sitovuustasot	43
8.9	Talousarvion seuranta ja raportointi	44
8.10	Tarkastustoiminta ja tilivelvollisten valvontavastuu	45
8.11	Tilivelvollisuus.....	46
8.12	Kuntayhtymän menot ja tulot vastuualueittain.....	47
9	Laskelmat.....	63
9.1	Vuoden 2022 talousarvion vyörytys- ja kustannustenjakoperusteet.....	63
9.2	Vuokrien määräytymisperusteet v. 2022	67
10	Järjestämissuunnitelma 2022.....	69

1 Kuntayhtymän toimitusjohtajan katsaus

Kuntayhtymän viimeisen toimintavuoden suunnittelu on nyt käsillä. Viimeisiä toimintavuosia on leimannut sote-uudistuksen rinnalla Covid-19 epidemia, mikä tullee leimaamaan myös tulevaa vuotta, vaikka varsinaisiin poikkeustoimiin ei ole perusteita. Rokotukset, testaukset ja jäljitykset tulevat olemaan vielä arkea.

Hyvinvointialueet on perustettu ja väliaikainen toimielin vastaa toimeenpanon valmistelusta maaliskuuhun 2022 saakka. Aluevaalit toteutetaan tammikuussa 2022. Kuntayhtymän henkilöstö osallistuu toimeenpanoon laajasti sekä myös uudistusta tukeviin Tulevaisuuden sote-keskushankkeisiin. Valmistelussa tehdään tiivistä yhteistyötä myös alueen jäsenkuntien kanssa mm. tukipalveluissa, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä ja oppilashuollon palveluissa.

Talousarviossa on huomioitu vahvistetun strategian mukaiset tavoitteet. Kehittämistoiminta on priorisoitu siten, että kehittämistoimet vastaavat Hyvinvointialueen tavoitteisiin. Keskeisiä hankkeita ovat mm. Digitalisaatiohankkeet sekä Tulevaisuuden sote-keskushankkeen eri osa-alueiden toteutus pilottina alueellamme.

Kuntayhtymän merkittävin investointihanke, Terveys-Kampus, siirtyy kolmanteen vaiheeseen. Uusi sairaala on käyttöön otettu lokakuussa 2021 ja parhaillaan on valmistelu jo käynnissä seuraavan vaiheen eli vanhan sairaalan peruskorjauksen toisen vaiheen osalta. Viimeisimpänä toteutetaan pysäköintiratkaisu. Hanke kokonaisuudessaan valmistunee vuonna 2024 ja tulee kestäneeksi 10 vuotta. Pitkäaikainen vaiheittain edennyt hanke on vaatinut merkittävää koordinaatiota ja suunnittelua sekä henkilökunnan, asiakkaiden ja palvelutoiminnan joustavuutta, sillä palvelutoiminta on ollut käynnissä koko hankkeen ajan.

Koska kuntayhtymä organisaationa lakkaa vuoden 2022 lopussa, on käynnistetty selvitys vaihtoehtoista, joilla mm. kiinteistöjä hallitaan ja lisäksi on ratkaistava ympäristöpalveluiden toimintamalli. Jäsenkunnat tekevät näistä ratkaisun vuoden 2022 aikana.

Palvelusopimusneuvottelut sujuivat nopeassa aikataulussa ja suunnittelussa päästiin lähelle yhtymähallituksen asettamaa raamia. Erikoissairaanhoidon kustannusten ennuste ensi vuodelle on vielä epävarma ja se voi merkitä talousarvion loppusumman muuttumista. Kuluvan vuoden osalta kuntayhtymä anoo jäsenkuntiensa puolesta valtionosuutta COVID-19 kustannuksiin. Ensi vuoden budjettiin COVID-kustannuksia ei ole arvioitu.

Palvelutuotannon haasteet liittyvät erityisesti väestön ikääntymisestä johtuvaan palvelutarpeen kasvuun sekä työvoiman saatavuuteen. Rekrytointivaikkeudet ovat lisääntyneet merkittävästi kuluvan vuoden aikana. Kuntayhtymän ja tulevan Hyvinvointialueen on pystyttävä vastaamaan muuttuneisiin työelämän haasteisiin, kuten kilpailukykyisiin palkkaratkaisuihin, joustaviin työaikoihin sekä työn tekemisen muotoihin, erilaisiin kannustimiin ja henkilökuntaetuihin jne. Kuntayhtymässä on ollut käynnissä rekrytointikoulutus mm. hoiva-avustajille ja laitoshuoltajille ja kyseisiä koulutusohjelmia jatketaan edelleen. Rekrytoinnin uusia malleja kokeillaan myös tiiviissä yhteistyössä viestinnän kanssa.

Olemme koko toimintamme ajan panostaneet toiminnan kehittämiseen ja uskaltaneet uuteen. Soteuudistuksen toteutuessa voimme olla ylpeitä siitä, että olemme olleet edelläkävijöitä, mutta se ei merkitse sitä, etteikö aina sijaa kehittämiselle. Useat toimintatapamme ovat jo valmiiksi integroituja ja vastaavat uudistuksen tavoitteisiin. Henkilöstölle muutos on silti suuri ja muutoksen tuki on tärkeää niin johdolta kuin poliittisilta päättäjiltäkin.

Hieman haikein mielin totean, että tämä on kuntayhtymän viimeinen talousarvio ja toimitusjohtajan viimeinen katsaus näissä merkeissä Ylä-Savon SOTE kuntayhtymässä. Kuntayhtymä on rakentunut vahvalle yhteistyölle jäsenkuntiensa kanssa ja katson, että siinä olemme onnistuneet yhdessä esimerkillisesti. Talousarvion laadintaprosessi ja yhteisen tahtotilan löytäminen kuntien kanssa on jalostunut matkan varrella merkittävästi ja haluan antaa myös tässä vaiheessa kiitokset kaikille osallisille.

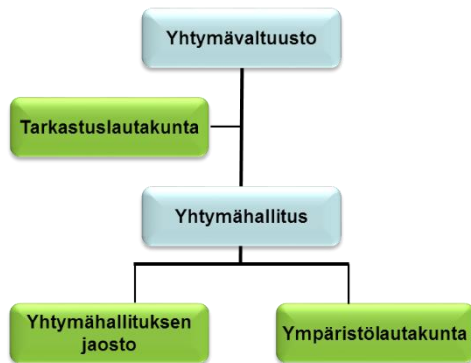
lisalmi 19.10.2021

Leila Pekkanen
Toimitusjohtaja

2 Talous- ja strategiaprosessi

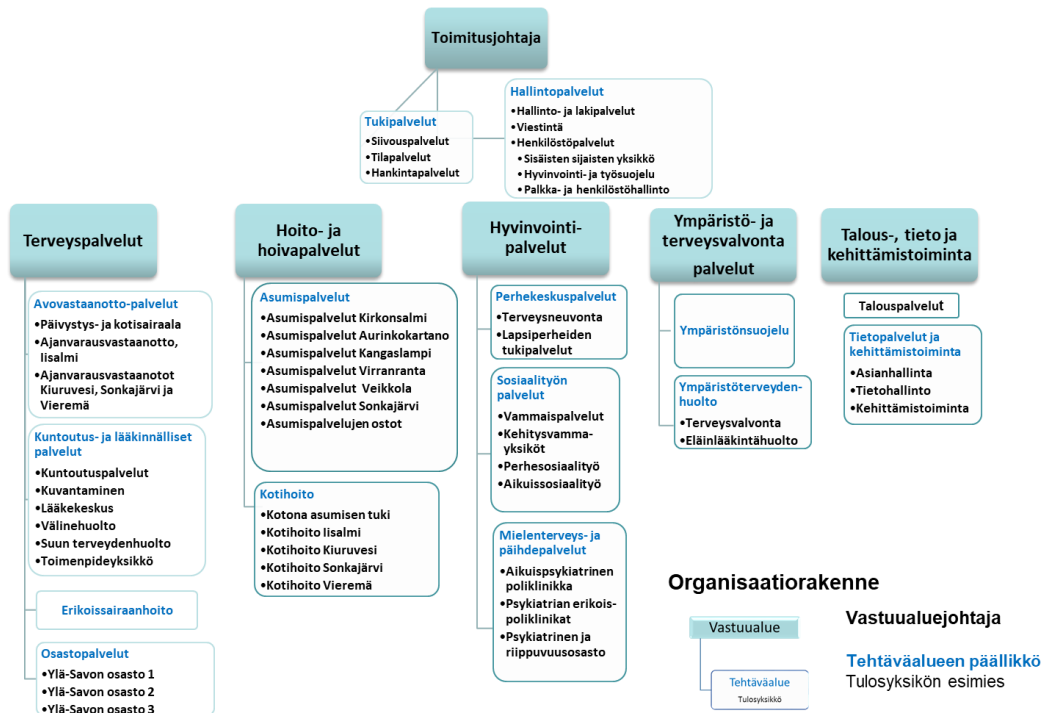
2.1 Kuntayhtymän organisaatio ja talousarvioprosessi

Luottamushenkilöorganisaatio

Hallinto- ja palveluorganisaatio

Johtamisjärjestelmä 2021

Talousarvioprosessi

Kuntayhtymän talousarvion laadinnan lähtökohdat ja toiminnan muutokset esitellään perussopimuksen mukaisessa kuntakokouksessa keväällä. Jäsenkuntien lausunnot huomioiden yhtymähallitus antaa talousarvion laadinnan suunnittelukehyksen kesäkuussa. Talousarvioluonnos esitellään syyskuussa pidettävässä kuntakokouksessa, jonka jälkeen käynnistyvät palvelusopimusneuvottelut. Neuvottelujen jälkeen jäsenkunnat antavat lausunnot talousarvion sisällöstä. Lopullisen esityksen yhtymähallitus antaa lausuntojen jälkeen yhtymävaltuustolle.

2.2 Kuntayhtymän strategia 2020–2025

Yhtymävaltuusto on hyväksynyt kuntayhtymän strategian vuosille 2020–2025 kokouksessaan 21.4.2020. Strategian mukaisesti kuntayhtymän ensisijaisena tavoitteena on parantaa ja edistää yläsavolaisten terveyttä ja hyvinvointia. Kuntayhtymä toteuttaa yhteistyössä laadukkaita, nykyaikaiset ja asiakkaiden tarpeisiin perustuvat palvelut – edelläkävijänä ja uudistumistarpeita ennakoiden. Työnantajana olemme kehittyvä, vetovoimainen ja arvostettu. Strategian painopistealueet ovat elinvoimaa omaan elämään, meidän tarinamme, ennakoiva yhteistyö ja välittäminen ja osaamisen aktiivinen kehittäminen. Painopisteiden tarkempi sisältö on kuvattu alla olevassa kuvassa. Talousarviovuoden 2022 toiminnalliset tavoitteet on johdettu kuntayhtymän strategiasta.

HYVINVOIVA YLÄ-SAVO 2025

Kuntayhtymän ensisijaisena tavoitteena on parantaa ja edistää yläsavolaisten terveyttä ja hyvinvointia. Toteutamme yhteistyössä laadukkaita, nykyaikaiset ja asiakkaiden tarpeisiin perustuvat palvelut – edelläkävijänä ja uudistumistarpeita ennakoiden.

Työnantajana olemme kehittyvä, vetovoimainen ja arvostettu.

ELINVOIMAA OMAAN ELÄMÄÄN

- ❖ Järjestötoiminnan aktivointi
- ❖ Kuntien ja kuntayhtymän yhteistyö
- ❖ Kuntalaisten aktiivisuuden vahvistaminen
- ❖ Palveluiden oikea kohdentuminen ja kokonaisvaltainen hoito

MEIDÄN TARINAMME

- ❖ Paras asiakaskokemus
- ❖ Paras työnantaja
- ❖ Selkeät yhteiset pelisäännöt
- ❖ Hyvä maine

ENNAKOIVA YHTEISTYÖ JA VÄLITTÄMINEN

- ❖ Vastuunjako ja roolien tunnistaminen
- ❖ Varhainen puuttuminen ja ennakointi
- ❖ Jalkautuminen asiakkaiden keskuuteen
- ❖ Toiminta yli hallintorajojen

OSAAMISEN AKTIIVINEN KEHITTÄMINEN

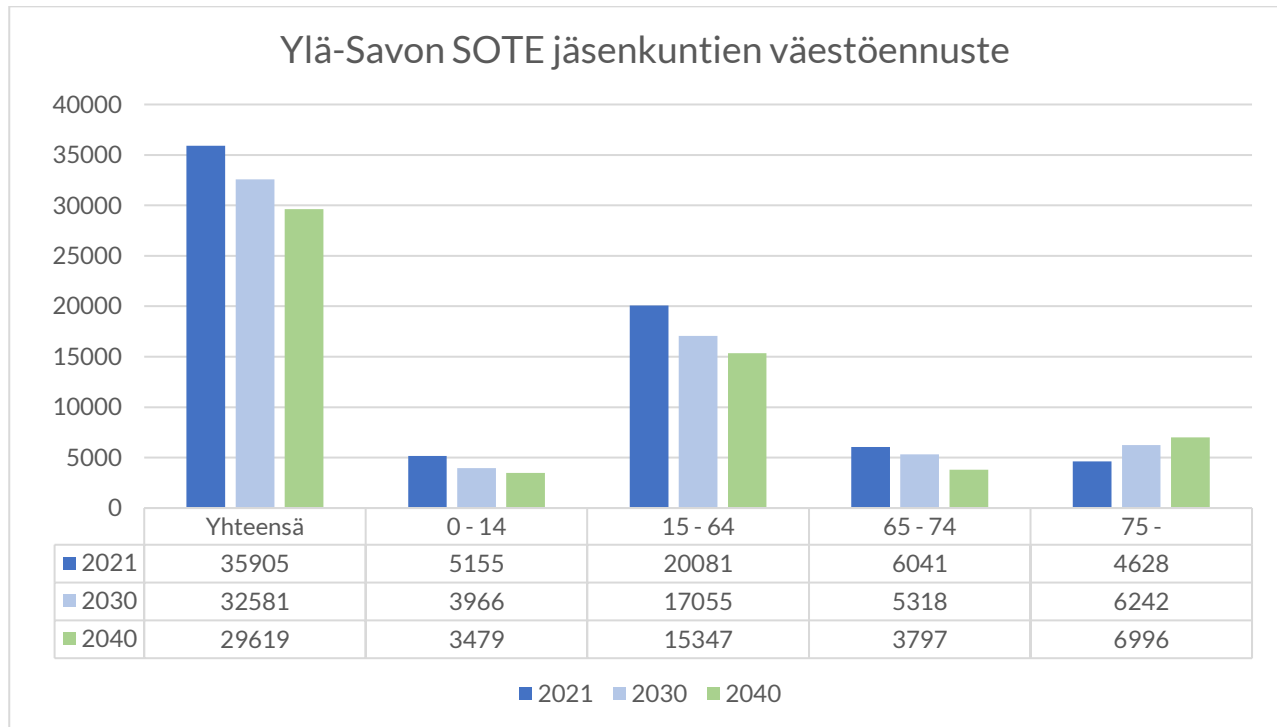
- ❖ Vaikutusten arviointi
- ❖ Jatkuva kehittäminen
- ❖ Kokeilukulttuuri
- ❖ Osallistava johtaminen
- ❖ Jatkuva oppiminen ja urakehitys
- ❖ Osaamisen arviointi

Kuntayhtymän vakaa perusta ja mahdollinen laajentaminen

3 Toimintaympäristö

3.1 Väestö

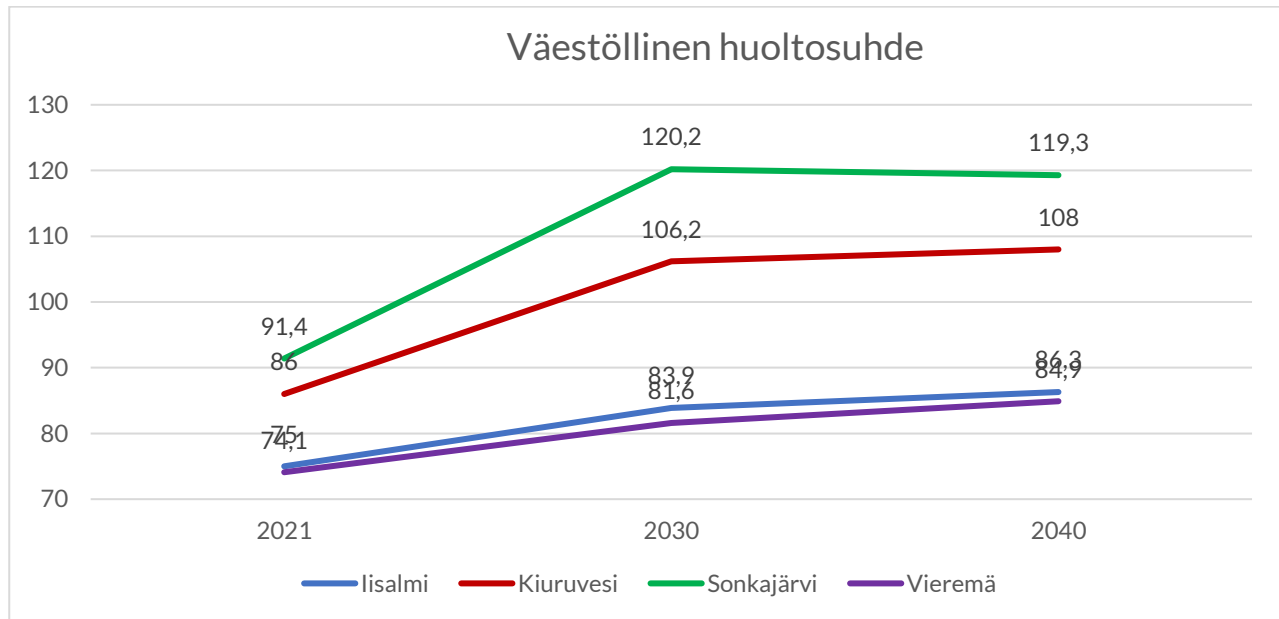
Väestöennuste

Lähde: Tilastokeskus

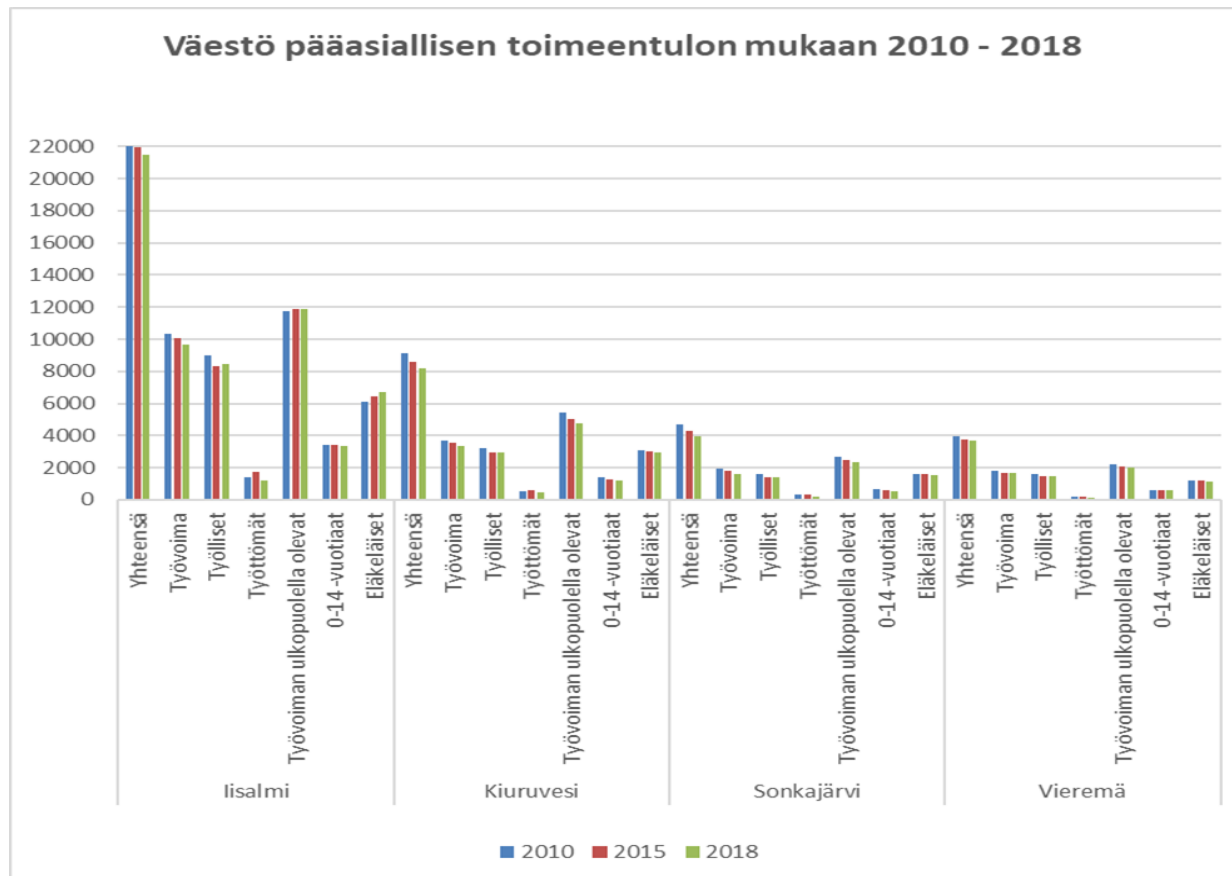
Alueen väestömuutos on jo vuosia ollut negatiivinen. Vuodesta 2019 vuoteen 2040 jäsenkuntien väestön ennustetaan vähenevän yhteensä 7333 asukkaalla. Ennusteen mukaan alle -14 vuotiaiden osuus vähenee 36 %, 15-64 -vuotiaiden osuus vähenee 27 %, 65-74-vuotiaiden osuus vähenee 38 % ja yli 75-vuotiaiden osuus kasvaa 54 % vuodesta 2019 vuoteen 2040 mennessä.

3.2 Indikaattorit

Väestöllinen huoltosuhde = alle 15-vuotiaita ja 65 vuotta täyttäneitä 100 työikäistä kohden

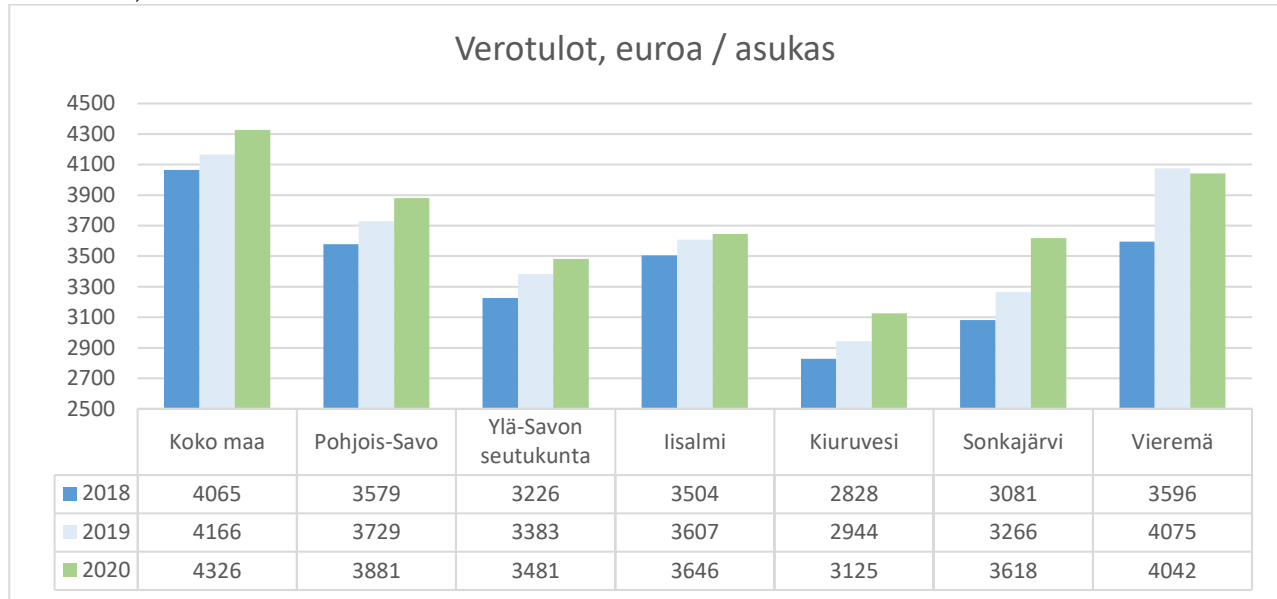
Väestöllinen huoltosuhde heikkenee voimakkaasti alueen kaikissa kunnissa vuoteen 2030 saakka ja tasoittuu sen jälkeen. Väestöllinen huoltosuhde = alle 15-vuotiaita ja 65 vuotta täyttäneitä 100 työikäistä kohden (pohjautuu 2019 julkaistuun väestöennusteeseen).

Alueen työikäisillä on enemmän huollettavia ja samalla suurempi palvelujen rahoitusvastuu kuin maassa keskimäärin. Huoltosuhde muuttuu erityisesti kasvukeskusten ulkopuolella nopeasti negatiiviseksi väestön ikääntymisen ja työikäisten osuuden vähenemisen seurauksena. Työpanosten supistuminen alueella aiheuttaa kovia vaatimuksia tuottavuudelle, julkiselle palvelutuotannolle ja palveluiden aluekoolle. Tilanne on muutoinkin otettava huomioon palveluja suunnattaessa ja kehittäessä

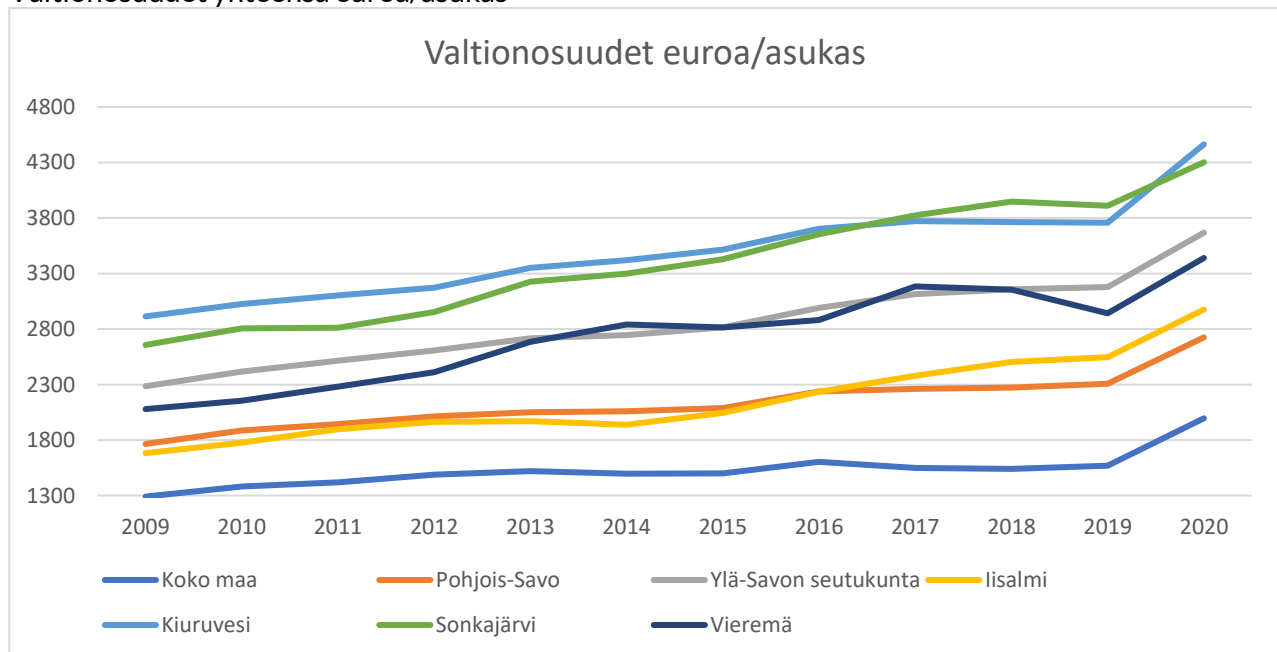
Alueen elinvoima ja sote-kustannusten kehitys

Verotulot, euroa/asukas

© THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi

Valtionosuudet yhteensä euroa/asukas

© THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi

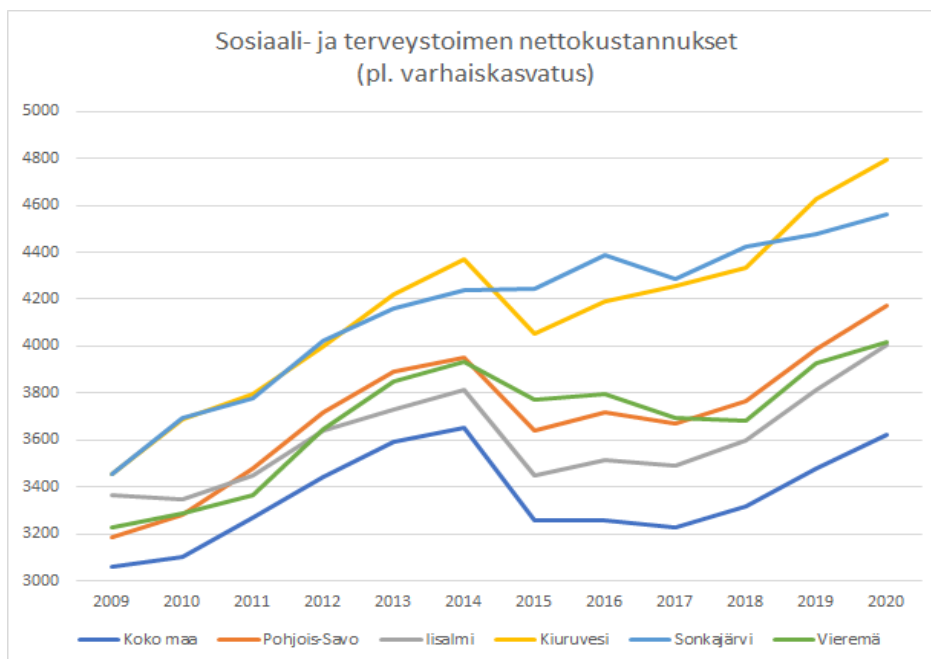
Valtionosuudet, % nettokustannuksista

	2017	2018	2019	2020
Iisalmi	40,6	41,7	40,7	45,8
Kiuruvesi	55,4	55,3	51,9	61,5
Sonkajärvi	57,4	56,7	55,1	59,7
Vieremä	51,2	49,2	47	51,9

© THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi

Alueemme tulopohja eroaa selkeästi valtakunnalliseen tasoon verrattuna. Verotulojen osuus on merkittäväsi alempi. Myös kuntayhtymän alueen sisällä on kunnittain suuria eroja. Kiuruveden ja Sonkajärven tulopohja on valtionosuuspainotteinen ja poikkeaa näin ollen sekä valtakunnallisesti että seudullisesti.

Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset, euroa/asukas

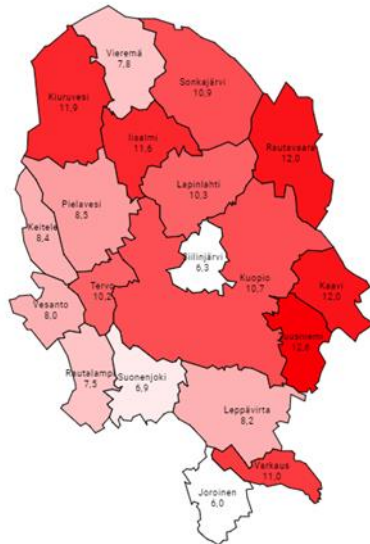
© THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi 2005-2019

Sosiaali- ja terveystoimen nettokäyttökustannusten kehitys on ollut Iisalmessa ja Vieremällä maakunnan kehitystä alempaa, mutta koko maan keskiarvon yläpuolella. Sonkajärven kustannuskehitys on tasoittunut vuodesta 2017 alkaen. Kiuruveden kustannuskehitys on ollut nouseva vuoteen 2020 saakka, mutta kuluvan vuoden ja talousarvion 2022 ennusteen mukaan kustannusten nousu on hidastumassa.

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta kunnittain:

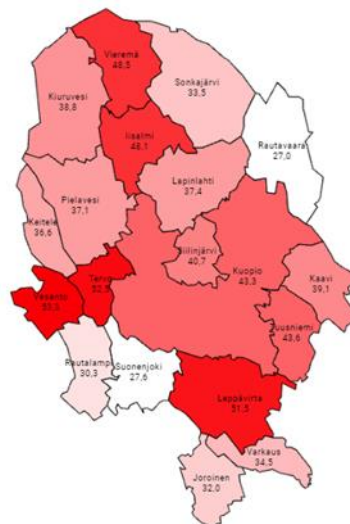
Työttömyysaste kunnittain elokuu 2021

Lähde: Pohjois-Savon ELY-keskus, TEM

Pitkäaikaistyöttömien osuus työttömistä elokuu 2021

Lähde: Pohjois-Savon ELY-keskus, TEM

Iisalmen ja Kiuruveden työttömyysaste on maakunnan korkeimpien joukossa.

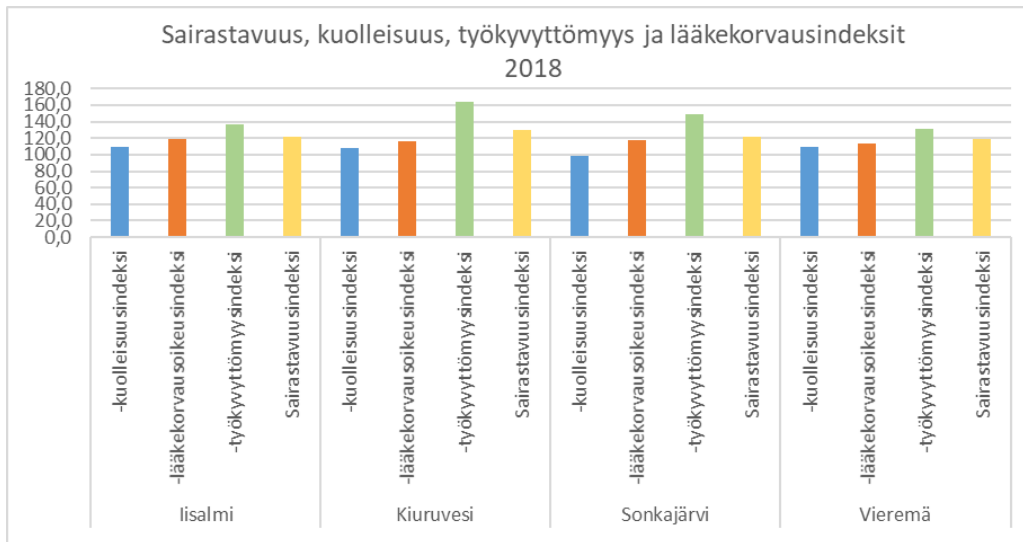
Pitkäaikaistyöttömien määrä:

Kunta	2017	2018	2019	2020	2021/08
Iisalmi	387	353	356	519	533
Kiuruvesi	143	115	101	152	154
Sonkajärvi	58	54	38	49	58
Vieremä	68	52	49	63	63

Lähde Tilastokeskus

3.3 Sairastavuus ja työkyvyttömyys

Sairastavuusindeksi on kelan indeksin mukaan n. 20 % valtakunnan keskiarvoa suurempi. Kelan lääkekorvausindeksi kuvaa työkyvyttömiä osuutta työikäisestä väestöstä kunnassa suhteessa koko maan keskiarvoon. Aikasarja ilmaisee, onko kunta etääntynyt maan keskiarvosta vai lähestynyt sitä. Keskiarvo on 100. Alueemme kunnat ovat n. 20 % yli maan keskiarvon. Kelan työkyvyttömyysindeksi kuvaa työkyvyttömiä osuutta työikäisestä väestöstä kunnassa tai sairaanhoitopiirissä suhteessa koko maan keskiarvoon. Työkyvyttömyysindeksi on korkein Kiuruvedellä ja Sonkajärvellä.

Kuolleisuusindeksi on kaikkien jäsenkuntien osalta yhtenäinen, sen sijaan työkyvyttömyysindeksi on huomattavan korkea Kiuruvedellä. Myös yleinen sairastavuusindeksi on alueellamme korkea.

3.4 Hyvinvointialueen toimeenpanon tilannekatsaus

Hyvinvointialueet on perustettu ja toiminta alkanut 1.7.2021. Hyvinvointialueen toimeenpanosta vastaa väliaikainen toimielin 1.3.2022 saakka, jolloin aluevaltuustot aloittavat toimintansa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksen tavoitteena on, että

- kaikki saavat laadukkaita sosiaali- ja terveyspalveluja yhdenvertaisesti
- hyvinvointi ja terveyserot kaventuvat
- integroidut palvelut
- palveluun pääsy on nopeaa
- peruspalveluja vahvistetaan siten, että lähipalvelut monipuolistuvat
- asiakkaat ja asukkaat voivat osallistua palvelujen kehittämiseen ja päätöksentekoon
- sosiaali- ja terveyspalveluissa otetaan käyttöön parhaat ja tehokkaimmat toimintatavat.
- turvata ammattitaitoisen työvoiman saanti, parantaa turvallisuutta ja vastata yhteiskunnallisten muutosten tuomiin haasteisiin.
- palvelut ovat pääosin julkisia palveluja, ja niitä täydentävät entiseen tapaan yksityiset palveluntuottajat sekä järjestöt.

Pohjois-Savon kuntien sosiaali- ja terveystoimen, pelastustoimen ja sairaanhoitopiirin palvelut siirtyvät hyvinvointialueen vastuulle 1.1.2023 alkaen. Pohjois-Savossa on sen jälkeen yksi järjestäjä, joka on vastuussa sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palveluista.

Vuoden 2023 alussa hyvinvointialueille siirtyvät sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen henkilöstö, tilat ja sopimukset. Hyvinvointialue saa alkuvaiheessa tarvittavan rahoituksen valtiolta lain-säädännössä määriteltujen perusteiden mukaisesti.

Hyvinvointialueiden asukkailla on äänioikeus aluevaaleissa, jossa valitaan valtuutetut hyvinvointialueen ylimpään päätöksentekaelimeen, aluevaltuustoon. Pohjois-Savon aluevaalit käydään alkuvuonna 2022 ja uuden hyvinvointialueen aluevaltuusto aloittaa toimintansa maaliskuussa 2022.

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä lakkaa 31.12.2022 ja palvelujen järjestämisvastuu siirtyy hyvinvointialueelle. Kuntayhtymän vakituinen henkilöstö siirtyy liikkeenluovutuksella hyvinvointialueelle vanhoina työntekijöinä. Kuntayhtymän jäsenkunnat ovat käynnistäneet selvityksen siitä, mitä toimia kuntayhtymän lakkautumiseen / purkamiseen liittyy tai vaihtoehtoisesti onko sellaisia yhteisiä toimintoja, joita varten kuntayhtymä voisi jatkaa yhteisenä jäsenkuntien organisaationa. Selvityksen valmistuvat alkuvuodesta 2022. Ympäristöpalvelut eivät siirry Hyvinvointialueille ja siten näiden palveluiden järjestäminen on selvitettävä samassa aikataulussa.

Kuntayhtymän henkilöstö osallistuu Hyvinvointialueen toimeenpanoon tarvittavilta osin. Tähän velvoittaa toimeenpanoa koskeva lainsäädäntö. Jo kuluvan vuoden aikana sekä vuoden 2022 aika jou-dumme vastaamaan sekä nykyisen järjestämisvastuun mukaisesti palvelutuotannosta ja turvaamaan katkeamattoman siirtymisen Hyvinvointialueelle vuoden päättyessä. Samanaikaisesti toimeenpanoon osallistuva henkilöstö vastaa Hyvinvointialueen muodostamisesta. Aikataulu on kiireinen ja kuntayhtymän johto priorisoi tehtäviä siten, että sekä nykyinen toiminta että siirtymiseen valmistautuminen ei kuormittaisi kohtuuttomasti henkilöstöä.

4 Palvelutarve ja optimaalinen palvelurakenne

4.1 Kuntamaisema / Numerus-analyysin keskeiset havainnot

Ylä-Savossa kustannukset ovat merkittävän korkeat perhepalveluissa. Lisäksi tulevaisuudessa palvelutarve tulee lisääntymään väestönkasvun seurauksena ikäihmisten palveluissa. Alueen sairastavuuteen nähden vastaanottopalveluiden ja suun terveydenhuollon palveluiden kustannukset ovat edulliset.

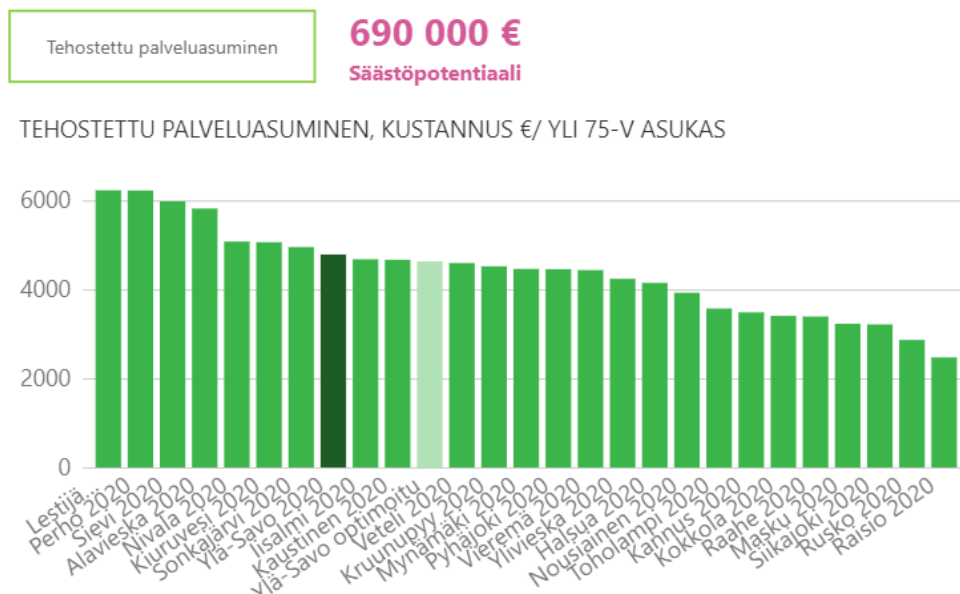
Ikäihmisten palveluissa tehostetun palveluasumisen kustannukset ovat keskiarvoa korkeammat ja näihin tulee palvelutarpeen kasvaessa kiinnittää huomiota. Kustannustarkastelua tulee tehdä sekä hoitopäivän hintoja tarkastelemalla että palvelutarpeeseen keskittymällä.

Perhepalveluissa lastensuojelun ja etenkin kodin ulkopuolelle sijoitettujen määrä on hyvin suuri. Kustannussäästöjä on saavutettavissa mm. sijoitettujen määrää laskemalla. Lisäksi lasten ja nuorten psykiatriassa tulisi keskittyä vuodeosaston hoitopäivien kasvun hillinnän keinoihin.

Aikuispsykososiaalisissa palveluissa korostuu erityisesti mielenterveyden palveluasumisen korkea kustannus Sonkajärvellä. Palvelurakennetta tulisi keventää. Korkeat kustannukset ovat myös palveluissa, joista kuntayhtymä ei ole suoraan järjestämisvastuussa eli työmarkkinatuen kuntaosuudesta ja Kelan toimeentulotuesta.

Vammaispalveluissa kehitysvammaisten palveluasumisen osuus on suurin kuluerä. Palvelurakennetta tulisi muuttaa esim. tuetun asumisen mahdollisuuksilla.

Säästöpotentiaali / Hoivapalvelut

Tehostetussa palveluasumisessa hoitopäivän hinta on optimoitu lisälmen tasolle, jolloin voitaisiin saavuttaa n. 460.000 euron säästö. Lisäksi Vieremän peittävyyttä voitaisiin laskea lisälmen tasolle, jolloin säästöä voidaan saavuttaa n. 230.000 €. Palvelutarvetta saadaan laskettua panostamalla kevyempiin palvelumuotoihin, kuten kotihoitoon ja tavalliseen palveluasumiseen.

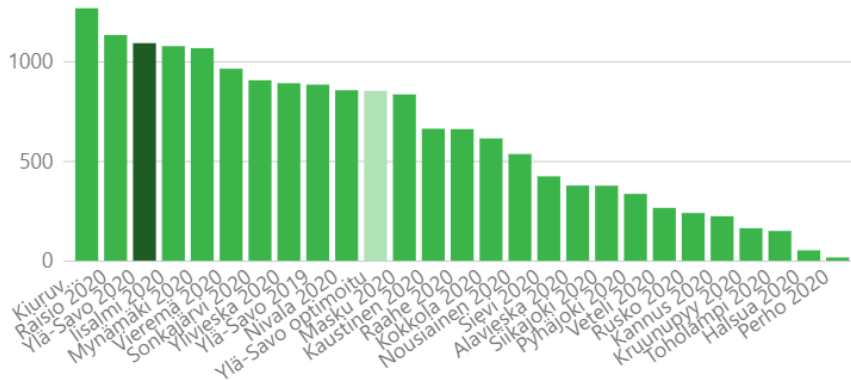
Säästöpotentiaali / Perhepalvelut

Sijoitettujen peittävyys

1 530 000 €
Säästöpotentiaali

SIOJETUT, KUSTANNUS €/ ALLE 18-V ASUKAS

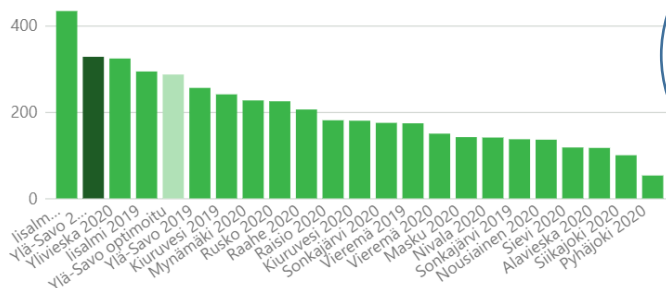

Jos kodin ulkopuolelle sijoitettujen osuutta väestöstä saataisiin laskettua Vieremän tasolle, voisi säästö olla jopa 1,5 milj. €.

Lasten- ja nuortenpsykiatria

264 000 €
Säästöpotentiaali

LASTEN- JA NUORTENPSYKIATRIA, KUSTANNUS €/ ALLE 18-V ASUKAS

Jos lasten ja nuorten psykiatrian hoitopäiviä saataisiin vähennettyä noin 0,1 käyntiin per alle 18-vuotias asukas (vuoden 2019 taso) ja avohoidon käyntimäärät nousisivat samalla nykyisestä lisälmen tasolle, olisi säästöä saavutettavissa noin 260 000 €. Yhteensä perhepalveluissa olisi siis saavutettavissa noin 1,8 milj. € kustannussäästö.

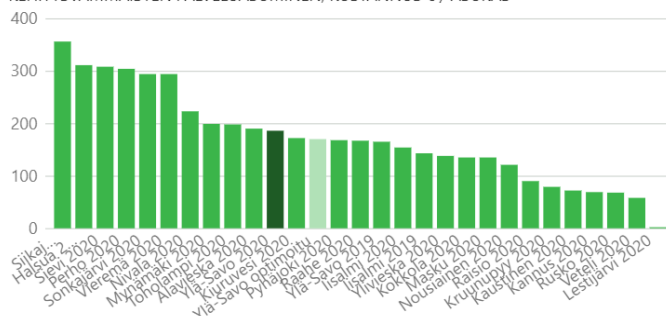
Sijoitusten ja vuodeosaston palveluntarpeeseen voisi puuttua keskittymällä ongelmien ennaltaehkäisyyn ja oikea-aikaiseen puuttumiseen.

Vammais palvelut

Keva palveluasuminen

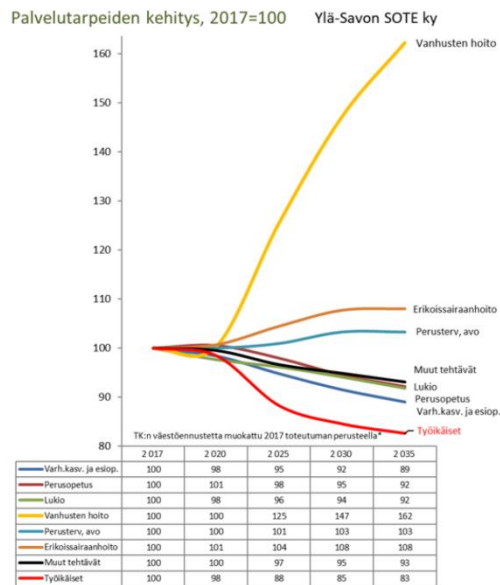
600 000 €
Säästöpotentiaali

KEHITYSVAMMAISTEN PALVELUASUMINEN, KUSTANNUS €/ ASUKAS

Jos kehitysvammaisten palveluasumisen hoitopäivistä 15 % saataisiin korvattua edullisemmalla tuetulla asumisella, laskisi asukaskohtainen kustannus 186 eurosta 170 euroon. Tällöin kustannussäästöpotentiaali olisi 600 000 €.

FCG:n palvelutarpeen arviokriteereiden mukaan vanhusten hoidon tarvekehitys kasvaa voimakkaasti vuodesta 2020 alkaen. Palvelutarpeen kasvu ja kustannuskehitys on jo selkeästi nähtävissä.

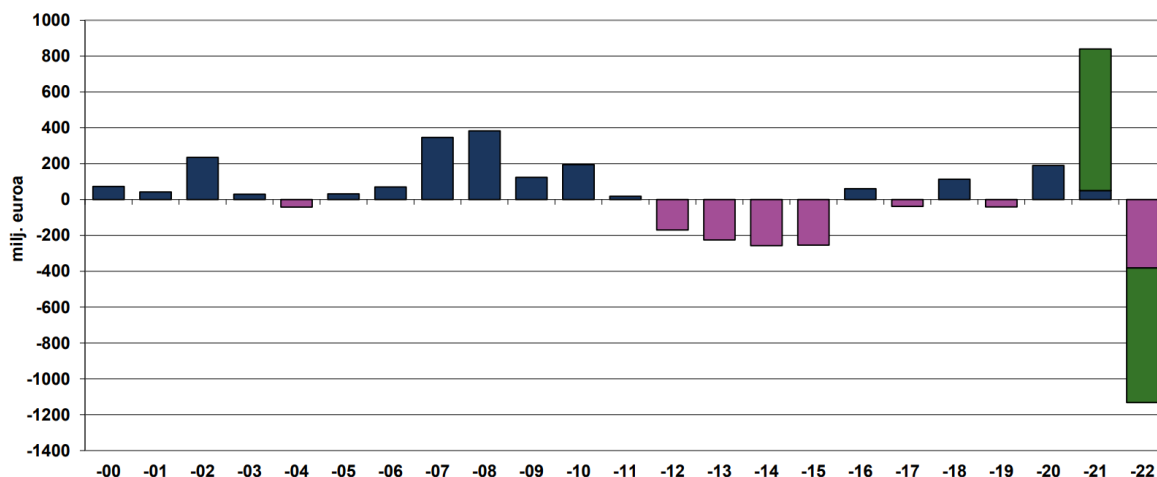
5 Taloudelliset lähtökohdat

5.1 Talouden kehitysnäkymät

Valtionvarainministeriön syksyn 2021 taloudellisen katsauksen perusteella talouden toipuminen covid-19 epidemiasta on ollut nopeaa vuoden 2021 aikana. Valtiovarainministeriön ennusteen mukaan Suomen talous kasvaa 3,3 prosenttia vuonna 2021. Vuodelle 2022 ennustetaan 2,9 prosentin kasvua ja vuodelle 2023 1,4 prosentin kasvua.

Kuntatalouden kannalta vuosi 2020 oli poikkeuksellisen vahva. Kuntatalouden yhteenlaskettu vuosikate kaksinkertaistui edellisvuodesta ja se riitti kattamaan poistot ja investoinnit. Kuntataloutta vahvisti valtion tuet koronapandemiaan liittyen. Kuntatalouden vahvistumisesta huolimatta kuntayhtymien alijäämät ja lainamäärät jatkoivat kasvuaan. Vuoden 2022 talousarviossa valtionapujen taso alenee yhteensä 0,9 mrd. euroa. Suurin vaikutus on koronaepidemian aiheuttamilla tukitoimilla. Valtion vuoden 2022 talousarvioesitys ei sisällä koronatukitoimia kunnille. (Lähde: Kuntatalousohjelma 2022, syksy 2021)

Valtion toimenpiteet heikentävät kuntataloutta yli miljardilla vuonna 2022, mutta muutosta selittää pääosin koronatukien poistuminen

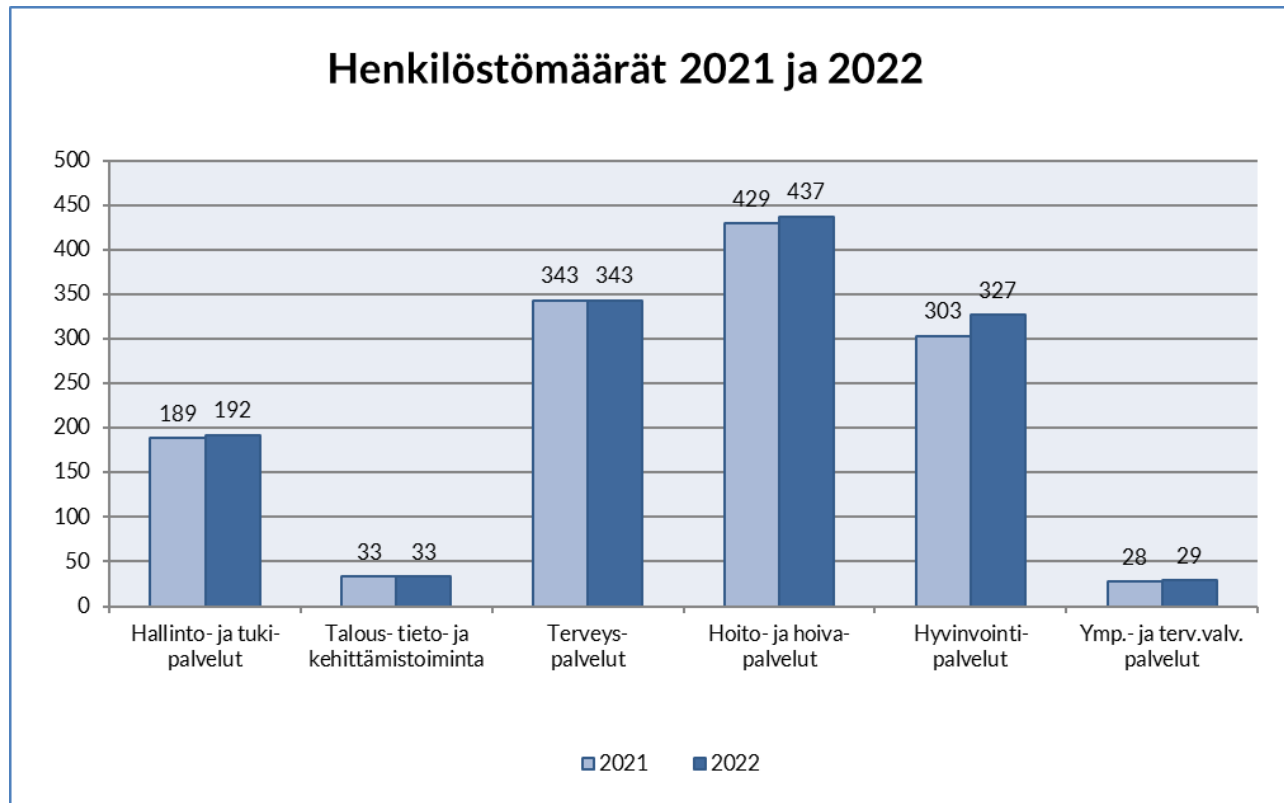
Tarkastelu tehdään edellisen vuoden varsinaiseen talousarvioon verrattuna. Tämän vuoksi kuviossa eivät näy vuoden 2020 lisäbudjeteissa tehdyt tukitoimet. Tarkastelussa otetaan huomioon vain päätösperusteiset toimet; lakisääteiset indeksitarkistukset ja kustannustenjaon tarkistus eivät sisälly lukuihin. Kuviossa on vuoden 2021 osalta eroteltu koronaan liittyvien kertaluonteisten tukien vaikutus ja vuoden 2022 osalta tukien poistumisen vaikutus kuntatalouteen (vihreäksi värjätty osuus).

6 Henkilöstö

6.1 Henkilöstömenot ja -suunnitelma

Kuntayhtymässä oli vakinaista koko- ja osa-aikaista henkilöstöä lokakuussa 2021 yhteensä 1.217 henkilöä ja määräaikaista yhteensä 163. Määräaikainen henkilöstö painottuu hoito- ja hoivapalveluihin. Henkilötyövuosina vakinaisen henkilöstön työpanos vuonna 2021 on 1172, vuonna 2020 kyseinen työpanos oli 1175.

Vakinainen henkilöstö jakaantuu seuraavasti:

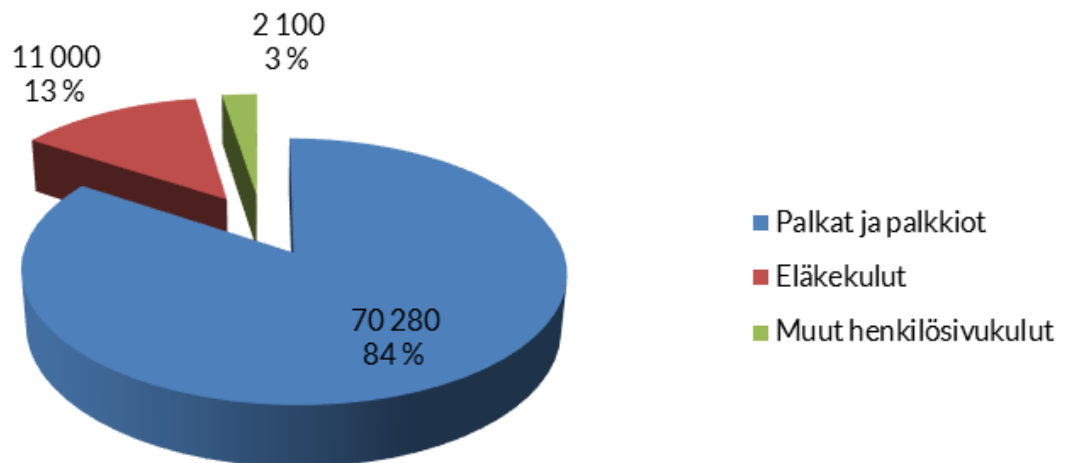

Hallinto- ja tukipalveluissa henkilöstömäärän lisäys johtuu uuden työvuorosuunnitteluyksikön perustamisesta. Hoito- ja hoivapalveluissa henkilöstömäärää on jouduttu lisäämään hoitajamitoituksen vuoksi ja hyvinvointipalveluissa suurin lisäys johtuu uudesta kehitysvammayksiköstä (Ahjola).

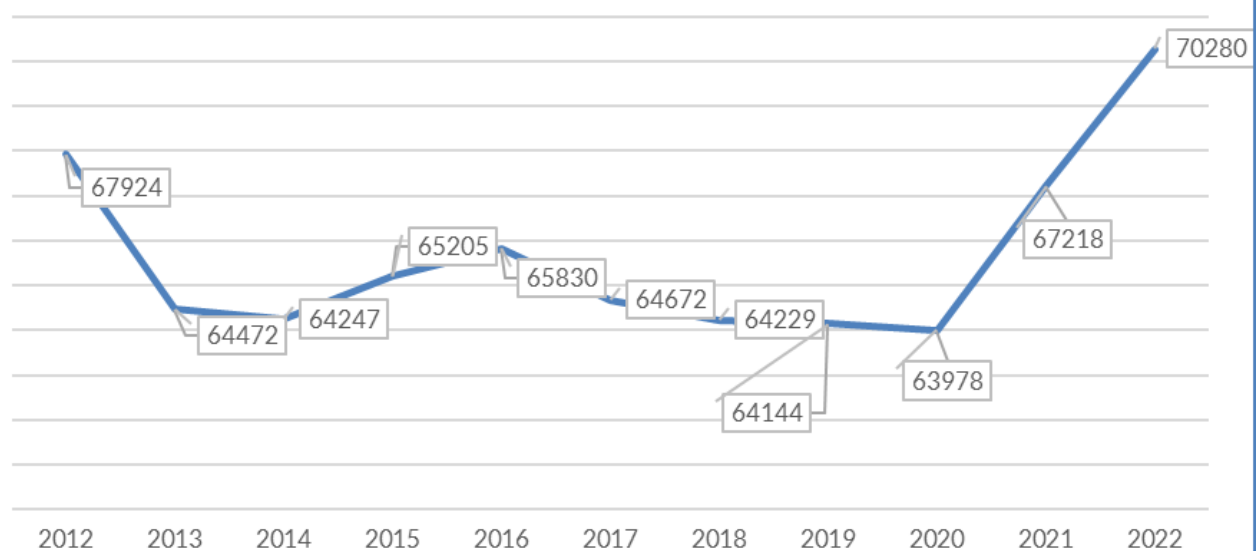
6.2 Henkilöstökulut kuntayhtymätasolla

Henkilöstökulut ovat yhteensä 70 M€, siitä palkat ja palkkiot 57 M€ (81 %). Henkilöstökuluista eläkekulut ovat 11 M€ (16 %) ja muut sivukulut 2 M€ (3 %).

Henkilöstökulut M€ 2022

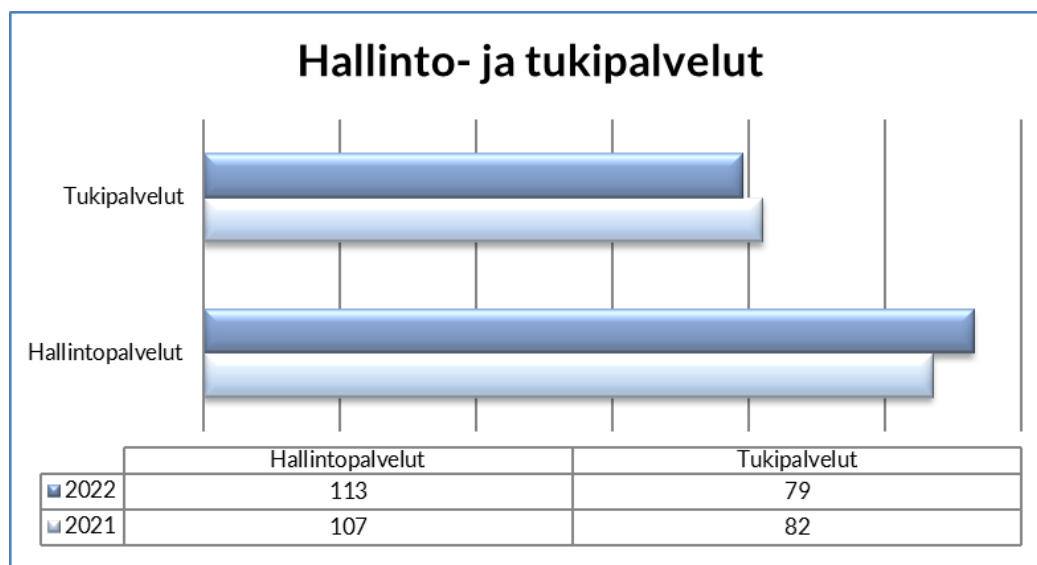

Henkilöstökulut 2012 - 2022

	2021	2022	
HALLINTO- JA TUKIPALVELUT			
Hallintopalvelut	107	113	
Tukipalvelut	82	79	
TALOUS- TIETO- JA KEHITTÄMISTOIMINTA			
Talous- tieto- ja kehittämistoiminta	33	33	
TERVEYSPALVELUT			
Avovastaanottopalvelut	136	137	
Kuntoutus ja muut lääkinälliset palv	117	117	
Vuodeosastopalvelut	90	89	
HOITO- JA HOIVAPALVELUT			
Asumispalvelut	219	233	
Kotihoito	210	204	
HYVINVOINTIPALVELUT			
Perhekeskuspalvelut	69	73	
Sosiaalityöpalvelut	119	141	
Mielenterveys- ja päihdepalvelut	115	113	
YMPÄRISTÖ JA TERVEYSVALVONTAPALVELUT			
Ympäristöterv. huolto ja ympäristöns	28	29	
YHTEENVETO:			
Hallinto- ja tuki- palvelut	189	192	3
Talous- tieto- ja kehittämistoiminta	33	33	0
Terveys- palvelut	343	343	0
Hoito- ja hoiva- palvelut	429	437	8
Hyvinvointi- palvelut	303	327	24
Ymp.- ja terv.valv. palvelut	28	29	1
Vakinaiset + avoimet tehtävät	1325	1361	
Vakinaiset	1237	1217	

Alla olevat henkilömäärät sisältävät osa-aikaisia tehtäviä sekä täyttämättömiä tehtäviä.

Talous-, tieto-, ja kehittämistoiminta

Talous-, tieto-, kehittäminen

	Talous-, tieto-, kehittäminen
2022	33
2021	33

Terveyspalvelut

Vuodeosastopalvelut

Kuntoutus ja muut lääkinälliset palvelut

Avovastaanottopalvelut

	Avovastaanottopalvelut	Kuntoutus ja muut lääkinälliset palvelut	Vuodeosastopalvelut
2022	137	117	89
2021	136	117	90

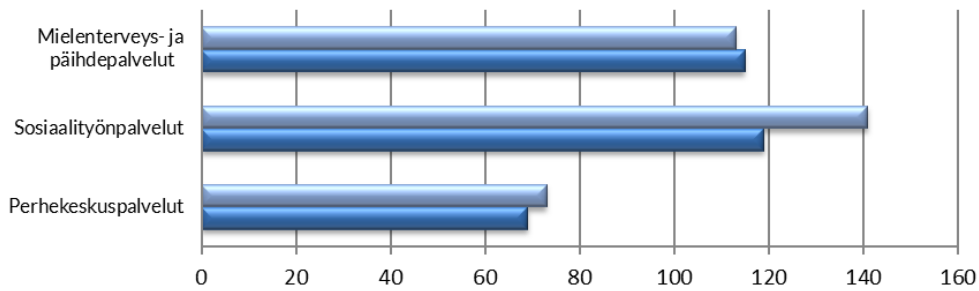
Hoito- ja hoivapalvelut

Kotihoito

Asumispalvelut

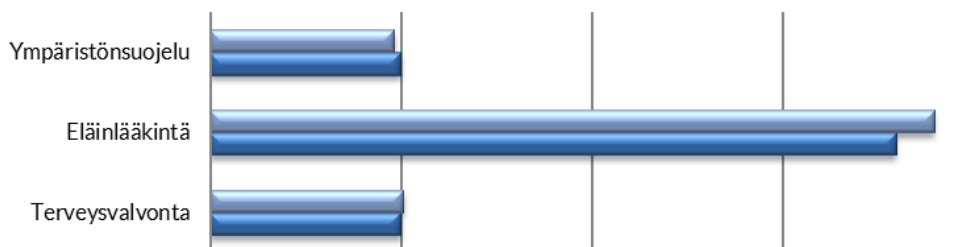
	Asumispalvelut	Kotihoito
2022	233	204
2021	219	210

Hyvinvointipalvelut

	Perhekeskuspalvelut	Sosiaalityöpalvelut	Mielenterveys- ja päihdepalvelut
2022	73	141	113
2021	69	119	115

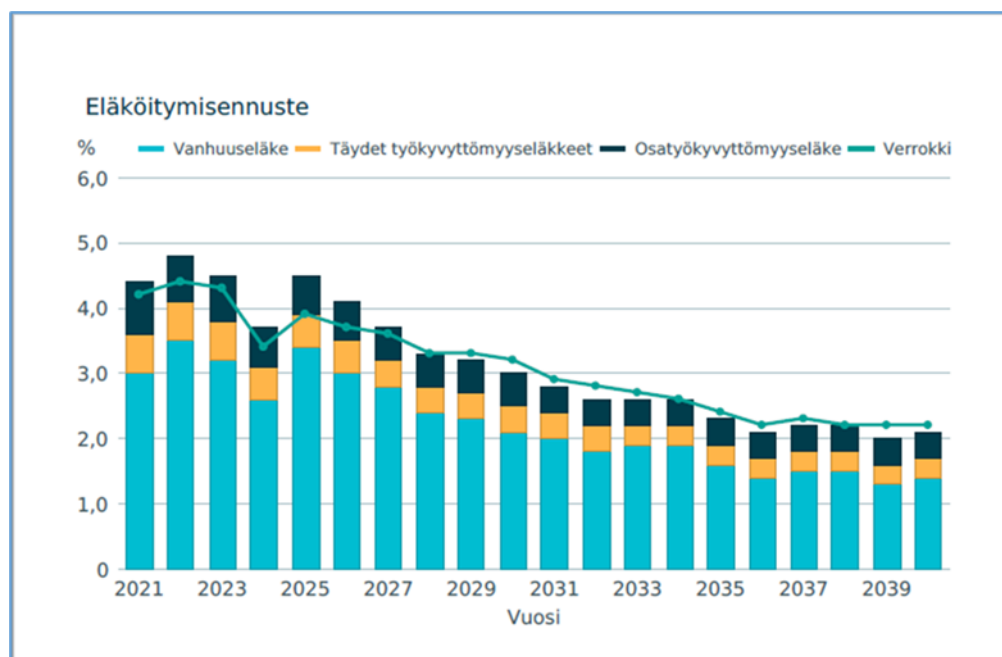
Ympäristö- ja terveyspalvelut

	Terveysvalvonta	Eläinlääkintä	Ympäristönsuojelu
2022	5	19	5
2021	5	18	5

Henkilöstön eläköitymisennuste eläkelajeittain käy ilmi alla olevista taulukoista:

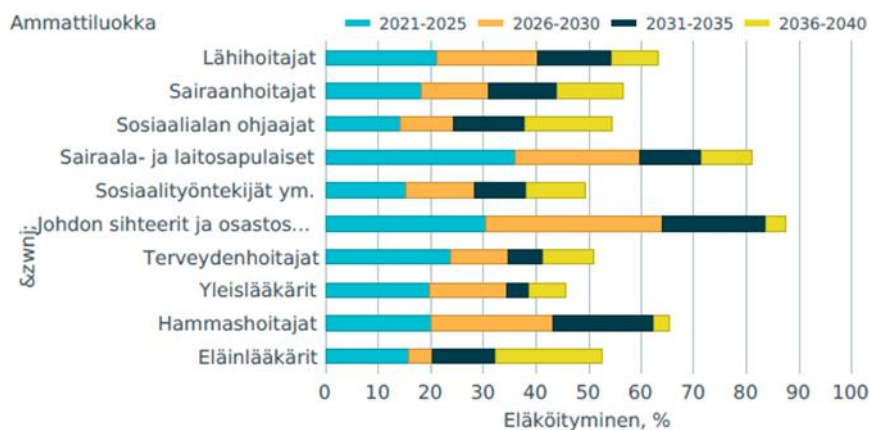
Vuosi	Vanhuus- eläkkeet, henk.	Työkyvyt- tömyys- eläkkeet, henk.	Osatyö- kyvyttö- myys- eläkkeet, henk.	Eläkkeet yhteensä, henk.	Eläkkeet, % vuoden 2019 tilanteesta	Eläkkeet yhteensä %, kaikki työnantajat yhteensä
2021	44	9	11	64	4,4	4,2
2022	50	8	10	68	4,8	4,4
2023	47	8	9	64	4,5	4,3
2024	37	7	9	53	3,8	3,4
2025	49	7	8	64	4,5	3,9
2026	43	6	8	57	4,1	3,7
2027	40	6	7	53	3,8	3,6
2028	34	6	7	47	3,3	3,3
2029	33	5	7	45	3,2	3,3
2030	30	5	6	41	2,9	3,2
2031	29	5	6	40	2,8	2,9
2032	26	5	6	37	2,6	2,8
2033	27	4	5	36	2,7	2,7
2034	27	4	5	36	2,6	2,6
2035	23	4	5	32	2,3	2,4
2036	20	4	5	29	2,1	2,2
2037	21	4	5	30	2,1	2,3
2038	21	3	5	29	2,1	2,2
2039	18	3	5	26	1,9	2,2
2040	19	3	5	27	2	2,2
Yhteensä	638	106	134	878	62,5	61,8

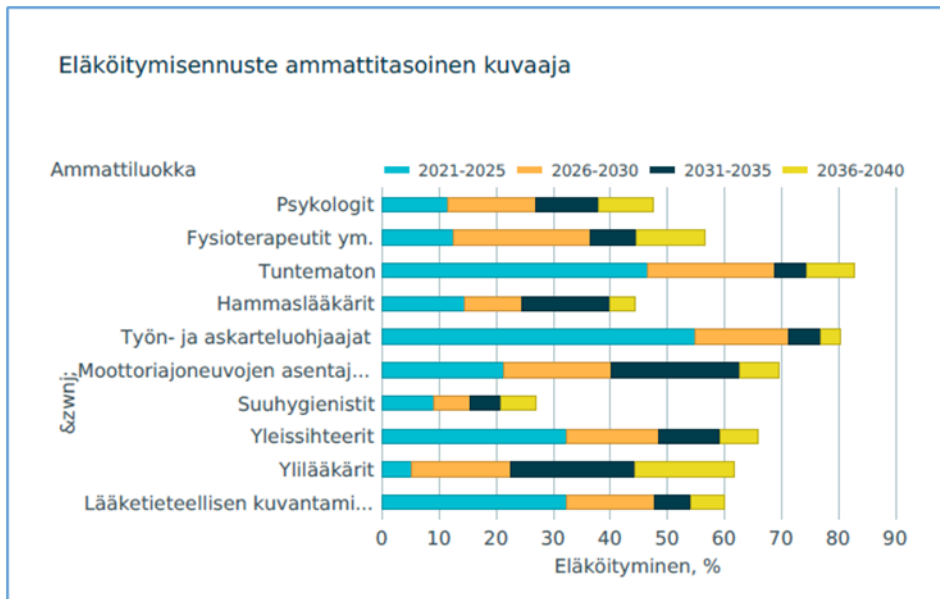

Seuraavan kymmenen vuoden sisällä ennusteen mukaan suurin eläköityvä ammattiryhmä on lähihoitajat.

Ammattiluokka	2021-2026		2026-2030	
	henk.	%	henk.	%
Lähihoitajat	105	21	96	19,4
Sairaanhoitajat	48	18,2	34	12,9
Sosiaalialan ohjaajat	16	14,2	11	10,2
Sairaala- ja laitospulaiset	33	36,1	22	23,7
Sosiaalityöntekijät ym.	7	15,4	6	13
Johdon sihteerit ja osastot	10	30,4	11	33,6
Terveystenhoitajat	6	23,9	3	10,9
Yleislääkärit	5	19,9	3	14,6
Hammashoitajat	4	20,1	5	23,3
Eläinlääkärit	3	16	1	4,4
Psykologit	2	11,5	3	15,4
Fysioterapeutit ym.	2	12,3	4	24,2
Hammaslääkärit	3	14,2	2	10,2
Suuhygienistit	1	8,9	1	6,5
Ylilääkärit	1	5,1	2	17,3
Lääketieteellisen kuvantant	4	32,2	2	15,6

Eläköitymisennuste ammattitasoinen kuvaaja

Työtekijöiden hyvinvointiin ja työkykyjohtamiseen tehtyjen panostusten myötä henkilöstön sairauspoissaolojen odotetaan vähenevän.

Esimiesten tukeen työhyvinvoinnin lisäämiseksi ja sairauspoissaoloihin puuttumisen tehostamiseksi panostetaan. Työkykykoordinaattori ja Pihlajalinna Oy:n työterveyshuollon vastaava työterveyshoitaja vetävät esimiesten tuki –työpajoja, joissa käydään puolivuositain läpi työntekijöiden työkykyyn ja työhyvinvointiin liittyviä asioita.

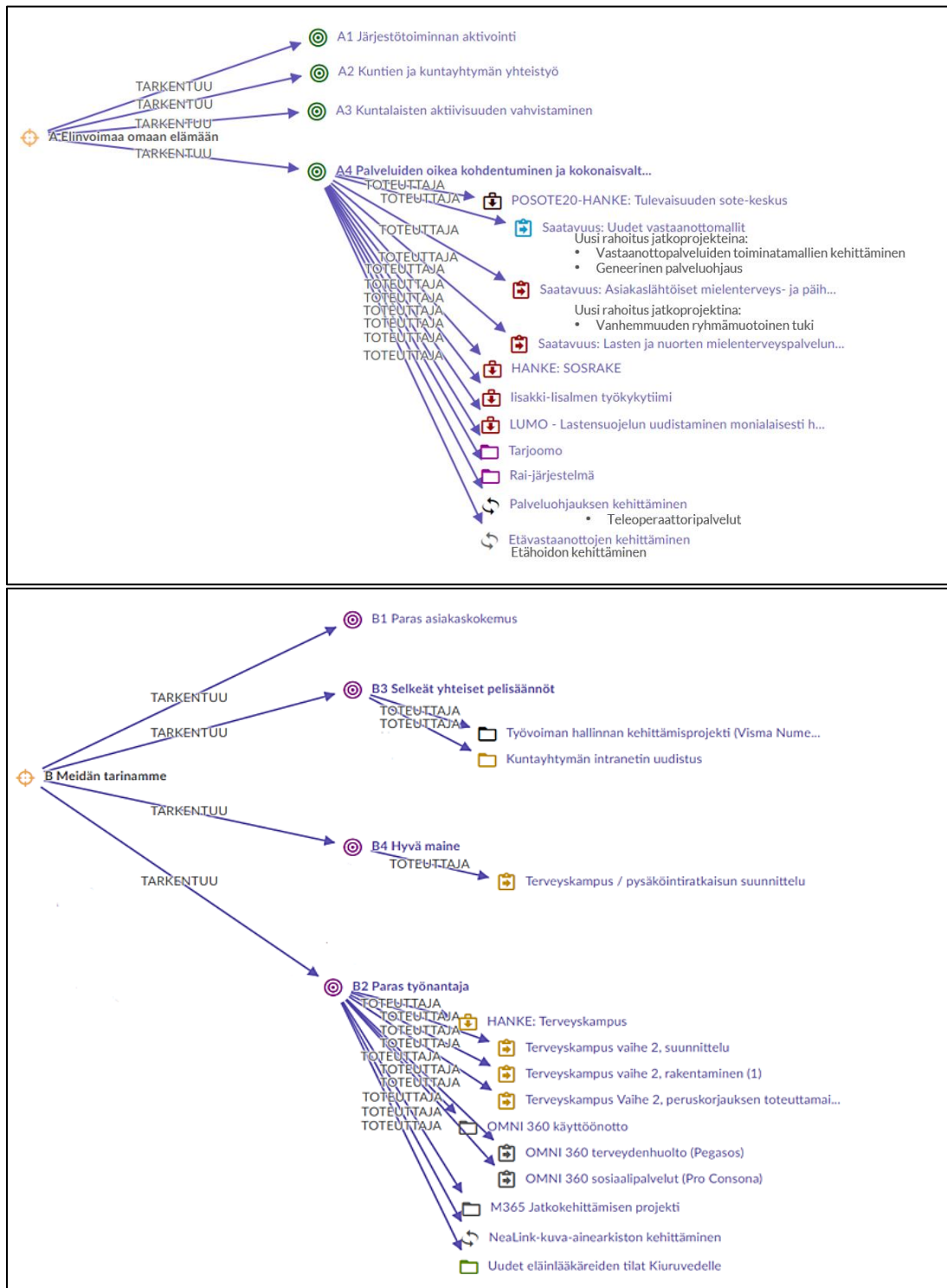
Ennenaikaisten eläköitymisten ja sairauslomien ehkäisemiseksi jatketaan osatyökykyisen henkilöstön uudelleensijoittamista ja työkuviin räätälöintiä työkyvyn mukaisiksi (ns. virikeohjaaja / avustava työntekijä –toimintamalli). Korvaavan työn käyttöä on tehostettu, jotta sairauspoissaoloja saadaan vähennettyä.

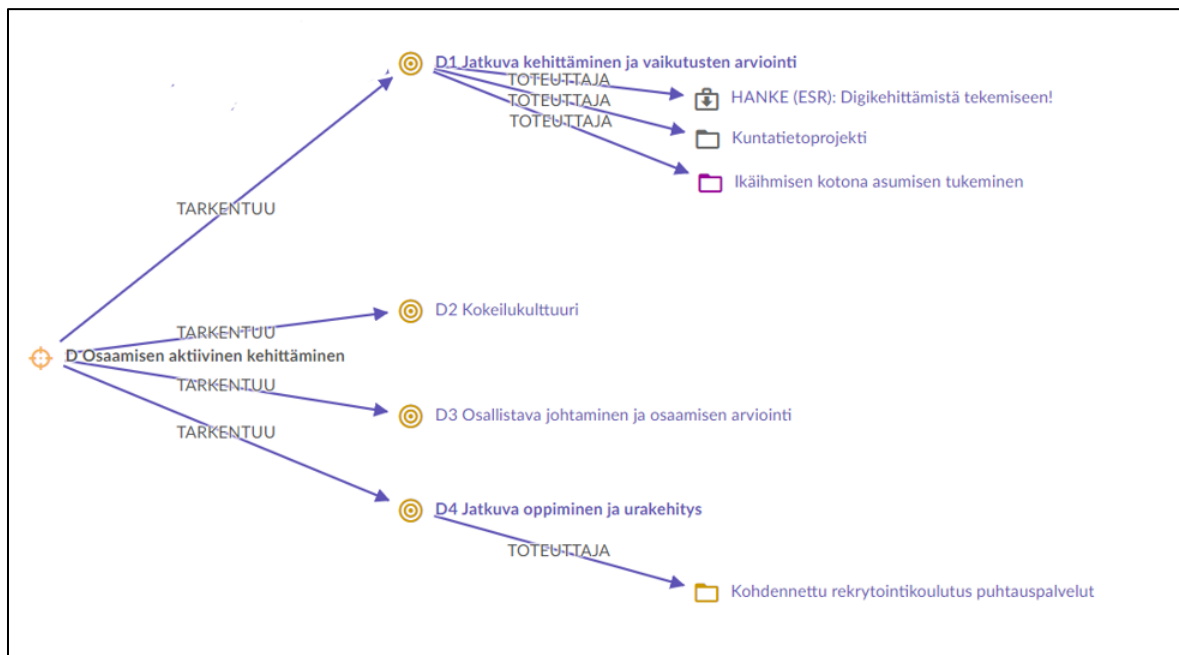
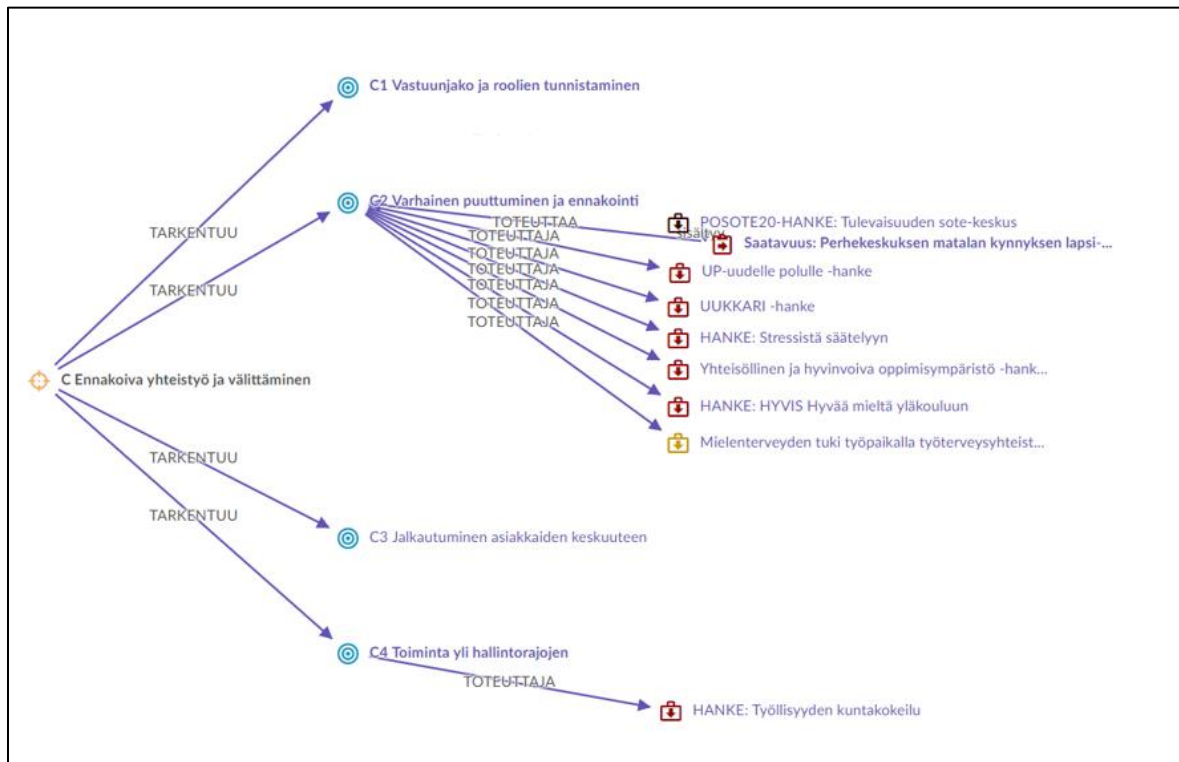
Eläköitymisestä johtuvaa poistumaa pyritään täyttämään mm. rekrykoulutuksilla, joissa työntekijöitä koulutetaan suoraan kuntayhtymän työntekijöiksi.

Henkilöstöllä on edelleen mahdollisuus käyttää bonusvapaita. Bonusvapaissa 5 palkatonta päivää vapaata antaa 2 palkallista vapaapäivää bonuksena ja 4 palkatonta päivää vapaata antaa 1 palkallisen vapaapäivän bonuksena. Lisäksi viikonlopun ajalta ei pidetä palkkaa.

7 Kehittämishankkeet

Kaikki kuntayhtymän hankkeet, projektit ja kehittämistyöt ovat kehittämissalkussa ja ne on sidottu kuntayhtymän strategiaan tavoitteisiin ja painopistealueisiin. Hankkeita, projekteja ja kehittämistöitä arvioidaan, seurataan ja priorisoidaan johtoryhmissä säännöllisesti kehittämisen vuosikellon mukaisesti kolme kertaa vuodessa. Alla vuodelle 2022 suunnitellut ja tiedossa olevat hankkeet, projektit ja kehittämiskohteet kuntayhtymän strategiaan tavoitteisiin sidottuina.

Kuntayhtymän **keskeisimmät** hankkeet, projektit ja kehittämistyöt vuodelle 2022

Kehittämissalkku 13.10.2021

Hankkeen, projektin, kehittämistyön nimi	Kehittämistyön luonne	Toteutusaika- väli	Vastuualue, jota koskee	TOTEUT- TAA Strate- ginen ta- voite	Arvioitu hyöty/vaikut- tavuus	Tilanteen selite	sisältää Osaprojekti	TOTEUTTAA Di- gihjelma
HANKE (ESR): Digi- kehittämistä tekemiseen!	Hanke; Digitali- saatio	16.09.2019 - 31.12.2022	Koko kunta- yhtymä, keskeisim- mät; Talous- , tieto- ja ke- hittämistoi- minta	D1 Jatkuva kehittämi- nen ja vai- kutusten ar- viointi	Tavoitteena on lisätä eri henkilöstöryhmien osaamista digitalisaa- tion johtamisesta, suunnittelusta ja hyö- dyntämisestä palvelu- jen ja toimintamallien kehittyessä ja kehittä- misessä.	Hanke etenee projektisuunni- telman mukaisesti, kaikki toi- menpidekokonaisuudet ovat käynnissä tai suunnittelussa. Korona-pandemian vuoksi hanke on noin puoli vuotta ai- kataulusta myöhässä. Hank- keessa kehitettävää osaamista ja työvälineitä on saatu jal- kautettua ja hyödynnettyä eri- tyisesti hoito- ja hoivapalve- luissa sekä tieto- ja kehittämis- palveluissa.	Digitalisaation stra- tegisen johtamisen toimintamalli; Pää- liköiden ja esimies- ten digitalisaatioval- mennus; Digikehit- täjien ja tietojärjes- telmääsiantuntijoi- den työpajatyös- kentely	Digitalisaatio-osaa- amisen kehittäminen
Työvoiman hallinnan ke- hittämipro- jekti (Visma Numeron)	Projekti; Digitali- saatio	02.09.2019 - 31.07.2022	Koko kunta- yhtymä, keskeisim- mät; Hal- linto- ja tu- kipalvelut; Terveyspal- velut; Hoito- ja hoivapalve- lut	B3 Selkeät yhteiset pe- lisäännöt	Toiminnan kehittämi- nen asiakkaiden tarpei- den mukaisesti. Vuoro- vahvuudet/henkilöstö- mitoitus ovat tarpeen mukaisesti tasapai- nossa ja oikein. Työ- vuorosuunnittelu on osa pidemmän aikavä- lin henkilöstösuunnit- telua - poistuva osaa- minen, rekrytointi- tarve, sisäinen liikku- vuus.	Esiselvitys on tehty 2019. Var- sinainen käyttöönottoprojekti 2020–2022. On osa POSOTE20-hanketta, Tulevai- suuden sote-keskus, saatavuus, uudet vastaanottomallit.	Vaihe 1, hoitajat, lääkärit ja rajapinto- jen toteutus; Vaihe 2, osastopalvelut, asumispalvelut ja kuntoutus; Vaihe 3, sisäiset sijaiset ja hoito ja hoiva: koti- hoito; Vaihe 4, suun- terveydenhuolto, kuvantaminen, hy- vinvointipalvelut	Toimintalähtöinen työvuorosuunnit- telu

HANKE: Terveyskampus	Hanke	04.01.2016 - 31.12.2023	Koko kuntayhtymä, keskeisimmät; Hallinto- ja tukipalvelut	B2 Paras työnantaja				Terveyskampus vaihe 2, rakentaminen (1); Terveyskampus vaihe 2, suunnittelu; Terveyskampus / pysäköintiratkaisun suunnittelu; Terveyskampus Vaihe 2, peruskorjauksen toteuttaminen
OMNI 360 käyttöönotto	Projekti; Digitalisaatio	08.04.2020 - 31.12.2023	Koko kuntayhtymä, keskeisimmät; Talous-, tieto- ja kehittämis toiminta; Terveyspalvelut; Hoito- ja hoivapalvelut; Hyvinvointipalvelut	B2 Paras työnantaja	Vastaa lain edellyttämiä toiminnallisuuksia. Työ ja ohjelman käyttö selkeytyvät.	16.9.2021 AluePegasoksen johtoryhmän päätöksellä käyttöönotot siirtyvät 2023 vuoden alkupuolelle, joten projekti jatkuu ja sille haetaan lisärahoitusta. Pro Consonan osalta ensimmäisen vaiheen käyttöönotto siirtynyt toukokuusta syyskuuteen 2021.	OMNI 360 terveydenhuolto (Pegasos); OMNI 360 sosiaalipalvelut	Nykyjärjestelmien käytön tehostamisen suunnittelu ja kouluttaminen

POSOTE20- HANKE: Tu- levaisuuden sote-keskus	Hanke; Digitali- saatio	21.10.2020 - 31.12.2022	Koko kunta- yhtymä, keskeisim- mät; Ter- veyspalve- lut; Hyvin- vointipalve- lut	A4 Palvelui- den oikea kohdentu- minen ja ko- konaisval- tainen hoito	Tavoitteena: - parantaa palveluiden yhdenver- taista saatavuutta, oi- kea-aikaisuutta ja jat- kuvuutta- siirtää toi- minnan painotusta eh- käisevään ja enna- koivaan työhön- var- mistaa palveluiden laatu ja vaikuttavuus- vahvistaa palveluiden monialaisuutta ja yh- teentoimivuutta - hil- litä kustannusten kas- vua, kun muut tavoit- teet toteutuvat	Saatavuusprojektit: Uudet vas- taanottomallit, Asiakaslähtöis- ten mielenterveys- ja päihde- palvelujen toteuttaminen, Pal- jon palveluja käyttävän hoito- mallin toteuttaminen, Lasten ja nuorten mielenterveyspalvelun kokonaisuuden toteuttaminen, Perhekeskuksen matalan kyn- nyksen lapsi- ja perhepalvelu- jen yhdenvertainen saatavuus, Palveluohjauksen malli. Uusi rahoitus jatkoprojekteina: Vastaanottopalveluiden toi- mintamallien kehittäminen, Geneerinen palveluohjaus ja Vanhemmuuden ryhmämuo- toinen tuki	Saatavuus: Uudet vastaanottomallit; Saatavuus: Asiakas- lähtöiset mielenter- veys- ja päihdepal- velut; Saatavuus: Lasten ja nuorten mielenterveyspal- velun kokonaisuus; Saatavuus: Perhe- keskuksen matalan kynnyksen lapsi- ja perhepalvelujen yh- denvertainen saata- vuus	Asiakas- ja potilas- virtojen analysointi ja mm. paljon palve- luita käyttävien asi- akkaiden tunnistam- inen ja ohjaus; Etävastaanotto; Palveluohjauksen digitaaliset ratkai- sut; Automaattinen päättöksenteko; Toi- mintalähtöinen työ- vuorosunnittelu
---	-------------------------------	----------------------------	---	--	---	---	--	--

8 Kuntayhtymän talous

8.1 Talousarvio 2022

Kuntayhtymän perustamisen taustalla on ollut pyrkimys päästä hallittuun kustannuskehitykseen. Myös vuoden 2022 talousarvion laadinnan lähtökohtana on ollut kuntayhtymän toiminnan tehostaminen esimerkiksi etäpalveluita hyödyntämällä. Talousarvio pitää sisällään muun muassa seuraavat keskeiset oletukset:

- Kuntayhtymä tarjoaa pääsääntöisesti nykyisenlaajuisia ja -tasoisia palveluita
- Terveyskampus-hankkeessa lisälmen sairaalan peruskorjausosan valmistuu vuoden 2022 aikana
- Digitalisaation hyödyntämisellä palvelutuotannossa pyritään hillitsemään kustannuskehitystä
- Uuden työehtosopimuksen kustannusvaikutus vastaa 1,1 prosentin keskimääräistä palkankorotustasoa 1.7.2022 alkaen
- Talousarvion laadinnassa on hyödynnetty vuoden 2020 tilinpäätöstä, kuluvan vuoden talousarvion toteumatietoja, Maisemallista saatuja raportteja sekä järjestämissuunnitelman ja kuntayhtymän strategian mukaisia tavoitteita. Talousarvion laadintaa on hankaloittanut covid19-pandemian aiheuttamat muutokset palveluiden käytössä.
- Mahdollisia covid-19 epidemian aiheuttamia ylimääräisiä kustannuksia ei ole huomioitu talousarviossa. Valtion vuoden 2022 talousarvioesitys ei sisällä tukitoimia kunnille, mutta oletuksena on, että valtio rahoittaa hybridistrategian toteuttamisen vuoden 2021, mikäli epidemian hallinta yhä aiheuttaa merkittäviä kustannuksia kunnille.

Toimintatuotot ja -kulut

Talousarvion 2022 toimintatuottojen määrä on 175,2 m€ ja kasvu vuoden 2021 talousarvioon verrattuna on 5,1 m€/3,0 %. Toimintatuotoista jäsenkuntien maksuosuuksien määrä on 154,7 m€, jossa kasvua vuoden 2021 talousarvioon on 5,6 m€/3,8 %. Asiaksmaksulain muutoksista johtuen maksutuottojen määrän arvioidaan alentuvat 880 tuhatta euroa/6,5 %.

Talousarvion toimintakulujen määrä on 172,7 m€ ja kasvu vuoden 2021 talousarvioon verrattuna on 5,1 m€/3,0 %. Henkilöstökulujen määrä on 70,3 m€ ja kasvu vuoden 2021 talousarvioon 3,1 m€/4,6 %. Talousarviossa on varauduttu keskimäärin 1,1 prosentin palkankorotuksiin 1.7.2022 alkaen. Henkilösivuluissa kasvu on 8,1 prosenttia, jossa merkittävin muutos on työnantajan palkkaperusteisen eläkemaksun nouseminen 16,84 prosentista 17,61 prosenttiin, jossa taas merkittävin muutos on työkyvyttömyyseläkemaksun kasvu. Kokonaisuudessaan palkankorotusten ja sivukulujen nousun vaikutus henkilöstökuluihin on noin 1,1 m€. Muilta osin merkittävimmät henkilöstökulujen kasvuun vaikuttavat tekijät ovat:

- Hyvinvointipalvelut +1,4 m€
 - Ahjolan palvelukeskus +0,6 m€ (uusi yksikkö)
 - Sosiaalityön henkilöstölisäykset (palvelukysynnän ja kasvu ja ostopalveluiden vähentäminen)
- Ikäihmisten asumispalvelut +0,6 m€/6,5 % (mitoitusmuutos)

Talousarvion palvelujen ostojen määrä on 85,9 m€ ja kasvua vuoden 2021 talousarvioon verrattuna on 1,4 m€/1,7 %. Merkittävimmät muutokset palvelujen ostoissa ovat:

- Erikoissairaanhoido +2,0 m€
- Ikäihmisten palveluasuminen +0,4 m€

- indeksikorotukset ja hoitajamitoitus
- Palveluiden ostot hyvinvointipalveluissa -0,6 m€
- Oman toiminnan vahvistaminen

Aineet, tarvikkeet ja tavarat tiliryhmän talousarvion määrärahat ovat yhteensä 5,1 m€ ja kasvua vuoden 2021 talousarvioon verrattuna on 195 t€ /4,0 %. Merkittävin kasvu on hoitotarvikkeissa +150 t€/7,0 %.

Avustusten tiliryhmän määrärahat ovat yhteensä 4,9 m€ ja muutos vuoden 2021 talousarvioon verrattuna on -185 t€/3,7 %. Merkittävimmät muutokset ovat sosiaalityön avustusten budjetointi arvioidun käytön mukaisesti -360 t€/16,8 % ja omaishoidontuen määrärahojen kasvu 165 t€/8,3 %.

Muiden toimintakulujen määrärahat ovat yhteensä 6,4 m€ ja muutos verrattuna vuoden 2021 talousarvioon on +600 t€/9,9 %. Merkittävin muutos on toimitilavuokrien kasvu 360 t€/7,6 prosenttia, johon vaikuttaa erityisesti Ahjolan palvelukodin perustaminen ja eläinlääkintähuollon tilaratkaisut.

Rahoitustuotot ja -kulut

Kuntayhtymän nettorahoituskulut talousarviossa 2022 ovat 335 000, mikä on vastaavalla tasolla kuin vuoden 2021 talousarviossa. Arvio rahoituskulujen määrästä perustuu tämän hetkiseen korkotasoon, eikä siinä olla varauduttu mahdolliseen korkotason nousuun.

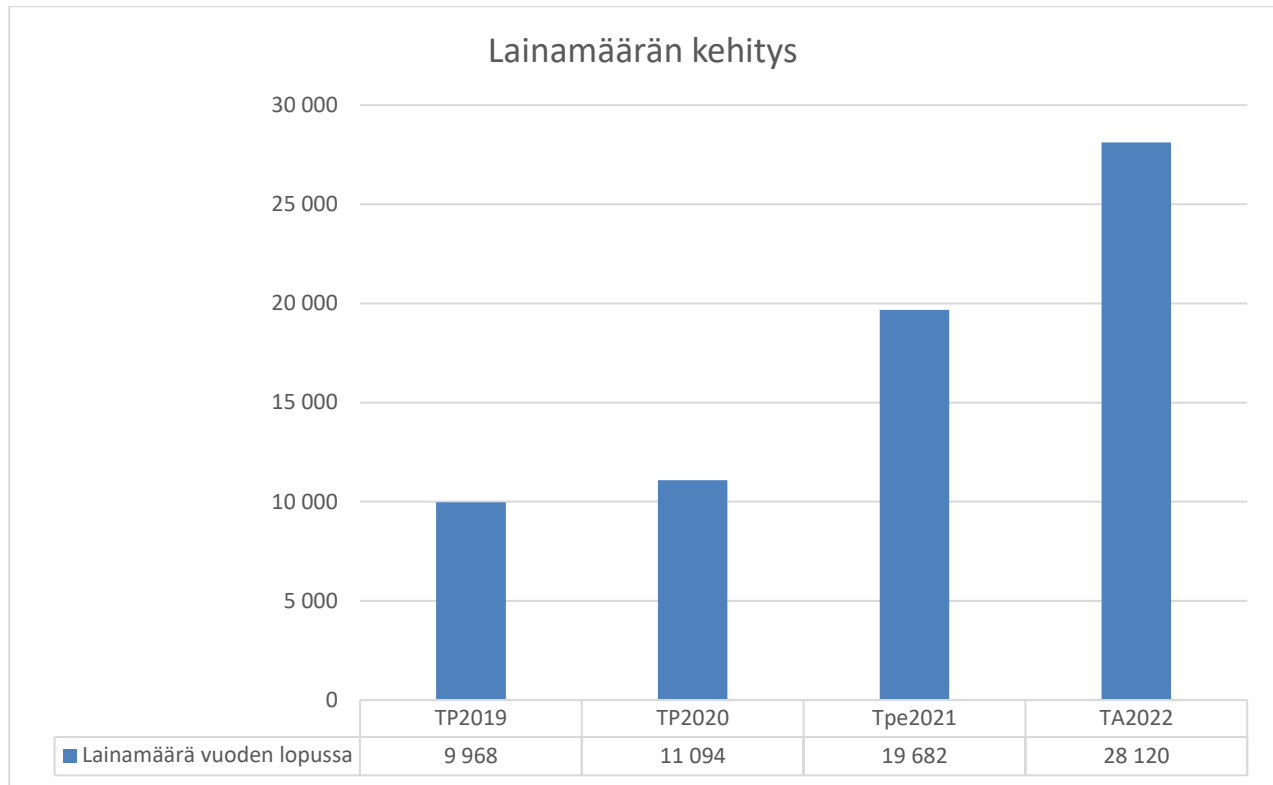
Poistot ja arvonalentumiset

Talousarvion suunnitelman mukaisten poistojen määrä on 2,2 m€, mikä on samalla tasolla vuoden 2021 talousarvioon verrattuna. Poistoissa merkittävimmät muutokset ovat lisälmen sairaalan peruskorjattavan ja purettavan osan ylimääräisen poiston päätyminen -420 t€ ja Terveyskampuksen uudisrakennuksen aiheuttama rakennuspoistojen kasvu 250 t€ ja koneiden sekä kaluston poistojen kasvu +170 t€.

Investoinnit ja rahoitus

Talousarviovuoden 2022 investointien kokonaismäärä on 11,4 miljoonaa euroa, josta Terveyskampus-hankkeen rakennusinvestoinnit muodostavat 10,3 miljoonaa euroa. Terveyskampuksen uudisrakennus on valmistunut ja otettu käyttöön lokakuussa 2021. Toisen vaiheen peruskorjaus ja purkutyöt käynnistyvät loppuvuodesta 2021 ja valmistuvat vuoden 2022 loppuun mennessä. Peruskorjauksen suunnittelun edetessä vuoden 2021 aikana havaittiin, että vuoden 2021 talousarvion yhteydessä hyväksytty kustannusarvio oli hankkeelle liian pieni. Yhtymävaltuusto hyväksyi hankkeelle uuden kustannusarvion 15.6.2021 §15.

Talousarvion rahoituslaskelman perusteella yhtymähallituksen lainanottovaltuudeksi esitetään 11 miljoonaa euroa. Kuntayhtymän lainamäärän ennakoidaan kasvavan 28,1 miljoonaan euroon talousarviovuoden 2022 aikana. Lainamäärän kasvun myötä korkoriskin suuruus kasvaa, mikä on huomioitava rahoituksen suunnittelussa

8.2 Tavoitteet

Kuntayhtymän tavoitteet talousarviovuodelle 2022 on koottu strategisten painopistealueiden mukaisesti niin, että talousarviovuoden tavoitteet edistävät strategisten tavoitteiden toteumaa. Strategisten tavoitteiden toteuttamisen lisäksi kuntayhtymän tavoitteeksi on asetettu hyvinvointialueuudistuksen toimeenpanon onnistuminen. Asetetut tavoitteet ovat yhtymävaltuustoon nähden sitovia. Tarkemmat toiminnalliset tavoitteet on asetettu vastuualueille, tehtäväalueille ja tulosyksiköillä. Tarkemman tason tavoitteita seurataan toiminnasta vastaavissa johtoryhmissä.

Talousarvion 2022 toiminnalliset tavoitteet	Mittari	Seuranta
ELINVOIMAA OMAAN ELÄMÄÄN		
Aktiivinen viestintä kuntayhtymän palveluista	Kuntayhtymän verkkosivujen kävijämäärä ja sosiaalinen media	Puolivuosittain
Monimuotoisen senioriasumisen lisääminen yhteistyössä kuntien kanssa tarvetta vastaavasti.	Toimenpidesuunnitelmat senioriasumisesta kunnittain.	Vuosittain
Kodin ulkopuolelle sijoitusten hoitopäivien määrän vähentyminen, hoitopäivien määrä enintään 41 000 hpv/v	Hoitopäivien määrä	Neljännesvuosittain
Psykiatrinen avohoito ensisijaista, osastohoitopäivien määrä enintään 4 000 jäsenkuntien osalta	Hoitopäivien määrä	Neljännesvuosittain

Talousarvion 2022 toiminnalliset tavoitteet	Mittari	Seuranta
Etäpalveluiden käytön lisääminen	Terveystieteiden ammattihenkilöiden ei kiireellisistä vastaanotoista toteutuu 20% etä vastaanottoina	Neljännnesvuosittain
	Lääkäreiden ei kiireellisistä vastaanotoista toteutuu 15% etä vastaanottoina	Neljännnesvuosittain
	Kotihoidossa etähoitokäyntien osuus kaikista käynneistä vähintään 5 %:a.	Neljännnesvuosittain
	Mielenterveys- ja päihdepalvelujen käynneistä 15 % etä vastaanottokäyntejä	Neljännnesvuosittain
	Perheneuvolan käynneistä 10 % etä vastaanottokäyntejä	Neljännnesvuosittain
	Sosiaalityössä vähintään 700 etä vastaanottoa vuodessa	Neljännnesvuosittain
MEIDÄN TARINAMME		
Työhyvinvointi paranee	Sairaspoissaolojen määrä vähenee verrattuna vuoteen 2021	Neljännnesvuosittain
	Työtapaturmia tai työmatkatapaturmia ei tapahdu eikä ammattitautia synny	Neljännnesvuosittain
	Vuosittaisen työhyvinvointikyselyn tulos paranee	Vuosittain
	Työviikityksen tulokset.	Neljännnesvuosittain
Saada tietoa asiakkaiden kokemuksista	Kuntayhtymän yhteisen asiakaspalautejärjestelmän kautta kertyvä palautteen määrä	Neljännnesvuosittain
Laadukas asiakaskokemus	Muistutusten määrä	Puolivuositain
	Kanteluiden määrä	Puolivuositain
	Muutoksenhakujen määrä	Puolivuositain
Sijaistyövoiman riittävyys	Sijaistarve/saadut sijaiset	Neljännnesvuosittain
ENNAKOIVA YHTEISTYÖ JA VÄLITTÄMINEN		
Osallisuuden lisääminen	Teaviisari (www.teaviisari.fi)	Vuosittain
Palveluiden saatavuus	Vapaita vastaanottoaikoja kiireettömään hoitoon on tarjolla terveyskeskuslääkärille 7 pv kuluessa (T3)	Neljännnesvuosittain
	Vapaita vastaanottoaikoja kiireettömään hoitoon on tarjolla terveyskeskushammaslääkärille 60 pv kuluessa	Neljännnesvuosittain

Talousarvion 2022 toiminnalliset tavoitteet	Mittari	Seuranta
Neuvolan perhetyö vähentää korjaavien palvelujen tarvetta, enintään 10 % asiakas-perheistä ohjataan korjaaviin palveluihin	Perheiden määrä/korjaaviin palveluihin ohjatut	Neljännes- vuosittain
Kotiin vietävien palvelujen ensisijaisuus	Omaishoidon peittävyys 75 vuotta täyttäneistä 6 - 7 %	Vuosittain
	Kotihoidon peittävyys 75 vuotta täyttäneistä 13-14 % (Sotkanet)	Vuosittain
Ympäri vuorokautisen palvelutarpeen vähentäminen	Peittävyys 75 vuotta täyttäneistä >10%	Vuosittain
OSAAMISEN AKTIIVINEN KEHITTÄMINEN		
Kokeilukulttuuri osaksi toimintamalleja	Kokeilujen määrä	Neljännes- vuosittain
Työntekijät havaitsevat, tunnistavat ja raportoivat vaaratapahtumia jo ennen kuin ne johtavat haittatapahtumiin. Raportoiduista potilas- ja asiakasturvallisuusilmoituksista on vuonna 2021 vähintään 60 % on läheltä piti -tapahtumia.	Läheltä piti -tilanteiden osuus kaikista potilaseen/asiakkaaseen kohdistuneista vaaratapahtumailmoituksista	Neljännes- vuosittain
Potilas- ja asiakasturvallisuuden kehittämistä pidetään tärkeänä ja vaaratapahtumista opitaan. Tavoitteena on, että vuonna 2021 vaaratapahtumailmoitukset johtavat kehittämistoimenpiteisiin vähintään 75 % tapauksista	Kehittämistoimenpiteisiin johtaneiden ilmoitusten osuus kaikista ilmoituksista (%)	Neljännes- vuosittain
Oppimisen mahdollistaminen ja kannustaminen	Koulutusten määrä ja osallistujien määrä % / koko henkilöstö	Vuosittain
Digitalisaation johtamisen mallin vakiinnuttaminen ja jatkokehittäminen.	Mallin toimivuus.	Puolivuosit- tain
KUSTANNUSTEHOKKAAT PALVELUPROSESSIT JA RAKENTEET		
Toimintalähtöisen työvuorosuunnittelun käyttöönotto	Käyttöönoton eteneminen suunnitellusti	Puolivuosit- tain
Ajanmukaiset ja palvelutarvetta vastaavat tilat	Terveyskampus-hanke etenee investiohjelman mukaisesti	Puolivuosit- tain
Jäsenkuntien maksuosuuksien kasvu ei ylitä alueen tai vertailuorganisaatioiden keskimääristä kehitystä.	Muutos % /vuosi ja muutos % / 5 v	Vuosittain
	Sote-menot €/asukas/vuosi	Vuosittain
HYVINVOINTIALUEUUDISTUS		
Uudistuksen toimeenpanossa onnistuminen	Muutosviestinnän toteutus	Neljännes- vuosittain
	Osaamisen vahvistaminen (valmiudet toimia hyvinvointialueella)	Neljännes- vuosittain
	Toimintamallien yhtenäistäminen	Neljännes- vuosittain
	Tulsote- ja jatkorahoitus -hankkeiden toteuttaminen suunnitellusti	Neljännes- vuosittain

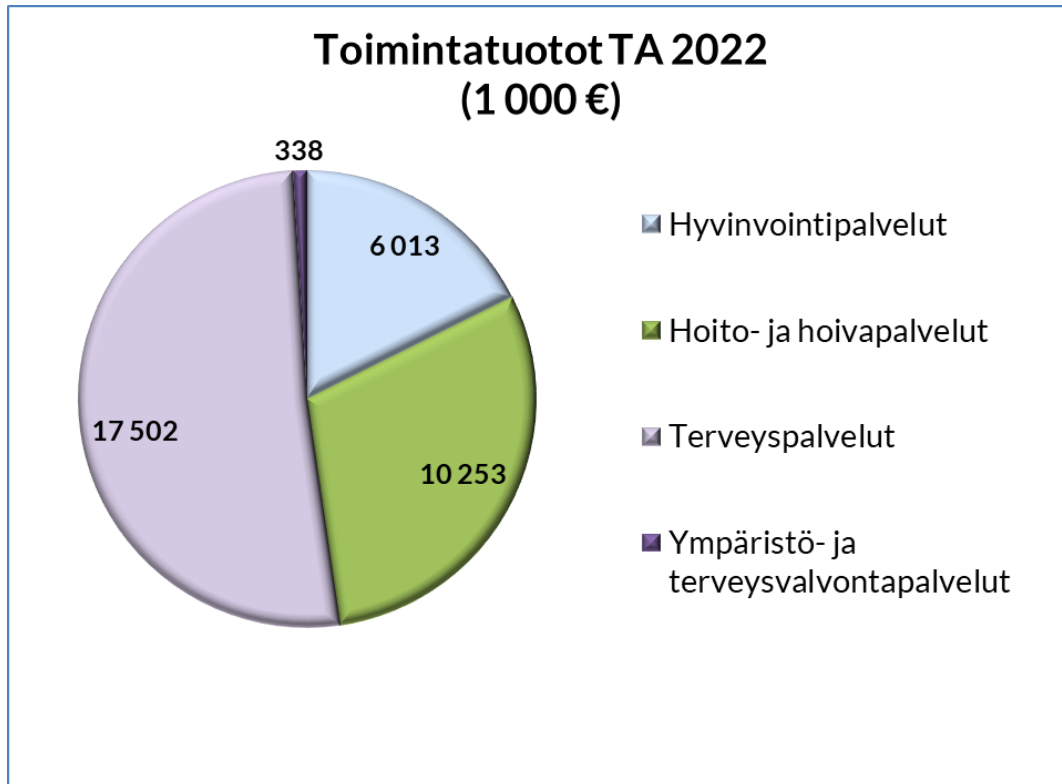
8.3 Tuloslaskelma

150 YLÄ-SAVON SOTE

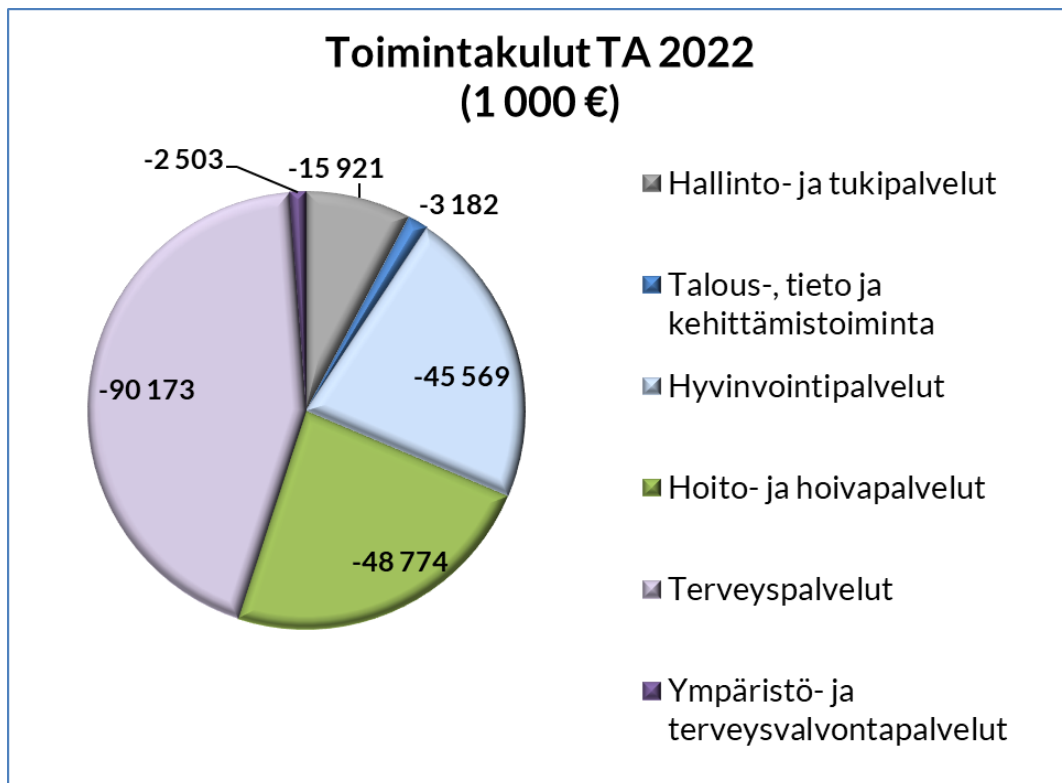
TALOUSARVION TULOSLASKELMA 2022 (1000 EUROA)

	TP 2020	TA 2021	TA1 2022	Ero%
Toimintatuotot				
Myyntituotot	151 066	154 416	160 201	3,7
Maksutuotot	12 602	13 496	12 615	-6,5
Tuet ja avustukset	668	741	780	5,3
Muut toimintatuotot	1 312	1 451	1 599	10,1
Toimintatuotot	165 647	170 104	175 195	3,0
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-64 504	-67 218	-70 305	4,6
Palkat ja palkkiot	-53 082	-55 134	-57 245	3,8
Henkilösivukulut	-11 423	-12 084	-13 061	8,1
Eläkekulut	-9 587	-10 057	-10 968	9,1
Muut henkilösivukulut	-1 836	-2 027	-2 093	3,3
Palvelujen ostot	-81 005	-84 534	-85 943	1,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 427	-4 889	-5 084	4,0
Avustukset	-5 629	-5 055	-4 870	-3,7
Muut toimintakulut	-6 163	-5 865	-6 448	9,9
Toimintakulut	-162 727	-167 561	-172 651	3,0
Toimintakate	2 920	2 543	2 544	0,0
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoitustuotot	30	10	10	0,0
Korkokulut	-29	-60	-60	0,0
Muut rahoituskulut	-286	-285	-285	0,0
Rahoitustuotot ja -kulut	-285	-335	-335	0,0
Vuosikate	2 635	2 208	2 208	0,0
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 635	-2 208	-2 208	0,0
Poistot ja arvonalentumiset	-2 635	-2 208	-2 208	0,0
Tilikauden tulos	0	0	0	

Kuntayhtymän toimintatuotot vastuualueittain

Kuntayhtymän kokonaismenot vastuualueittain

8.4 Rahoitusosa

RAHOITUSLASKELMA

	TP 2020 1 000 €	TA 2021 1 000 €	TA 2022 1 000 €
<i>Toiminnan rahavirta</i>			
Vuosikate	2 635	2 208	2 208
Satunnaiset erät			
Tulorahoituksen korjauserät	160		
<i>Investointien rahavirta</i>			
Investointimenot	-10 306	-11 740	-11 445
Rahoitusosuudet investointimenoihin			
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	11		
Toiminnan ja investointien rahavirta	-7 501	-9 532	-9 237
Rahoituksen rahavirta			
<i>Antolainauksen muutokset</i>			
Antolainasaamisten lisäykset			
Antolainasaamisten vähennykset			
<i>Lainakannan muutokset</i>			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 000	10 000	11 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-862	-1 179	-2 562
Lyhytaikaisten lainojen muutos			
<i>Oman pääoman muutokset</i>			
Korotus			
Eläinklinikka			
<i>Muut maksuvalmiuden muutokset</i>			
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-35		
Vaihto-omaisuuden muutos	-301		
Saamisten muutos	3 030		
Korottomien velkojen muutos	3 437		
Rahoituksen rahavirta	8 269	8 821	8 438
Vaikutus maksuvalmiuteen	768	-711	-799
Rahavarat 31.12.	10 507	9 796	8 997
Rahavarat 1.1.	9 739	10 507	9 796
Tavoitteet ja tunnuslukujen tavoitearvot			
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, t€	-15 005	-24 189	-27 433
Investointien tulorahoitus %	26 %	19 %	19 %
Laskennallinen lainanhoitokate	1,9	0,9	0,6
Kassan riittävyys, pv	22	20	18

Investointien tulorahoitus, % = 100 * Vuosikate/Investointien omahankintameno

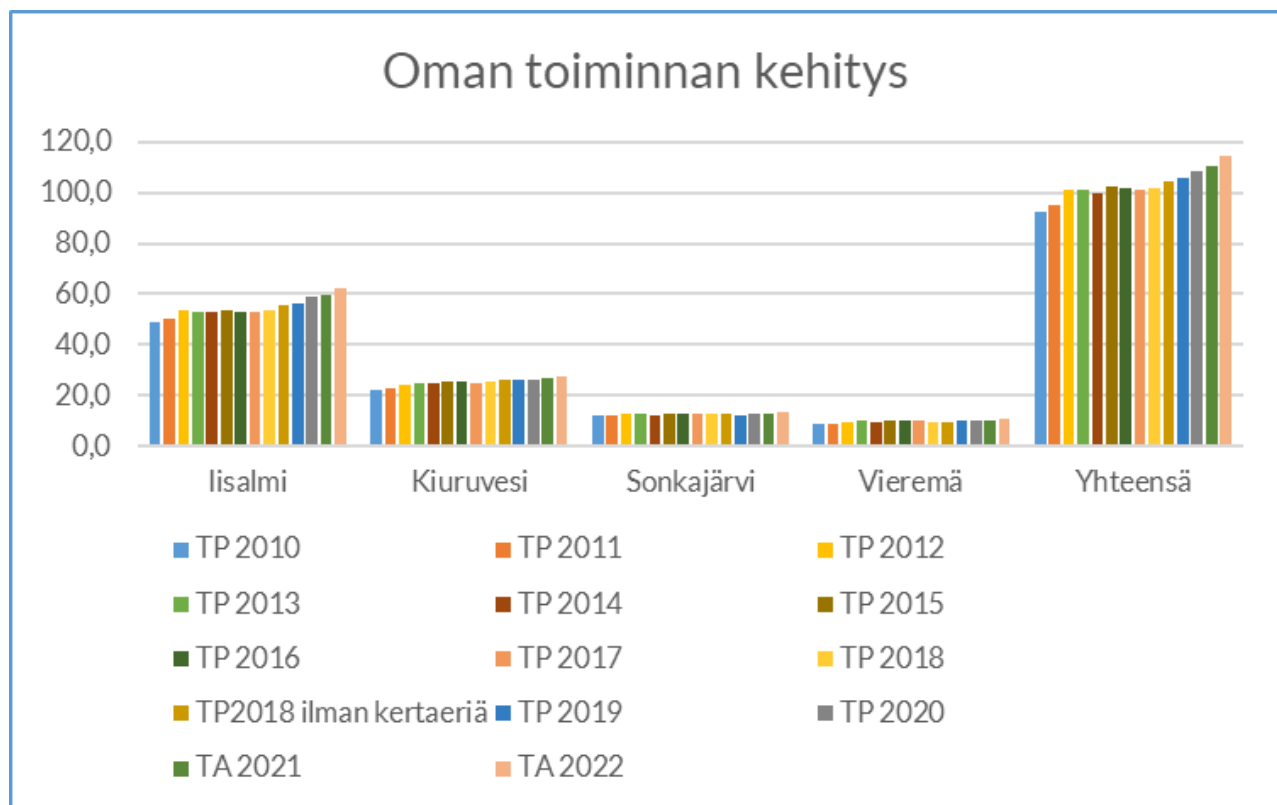
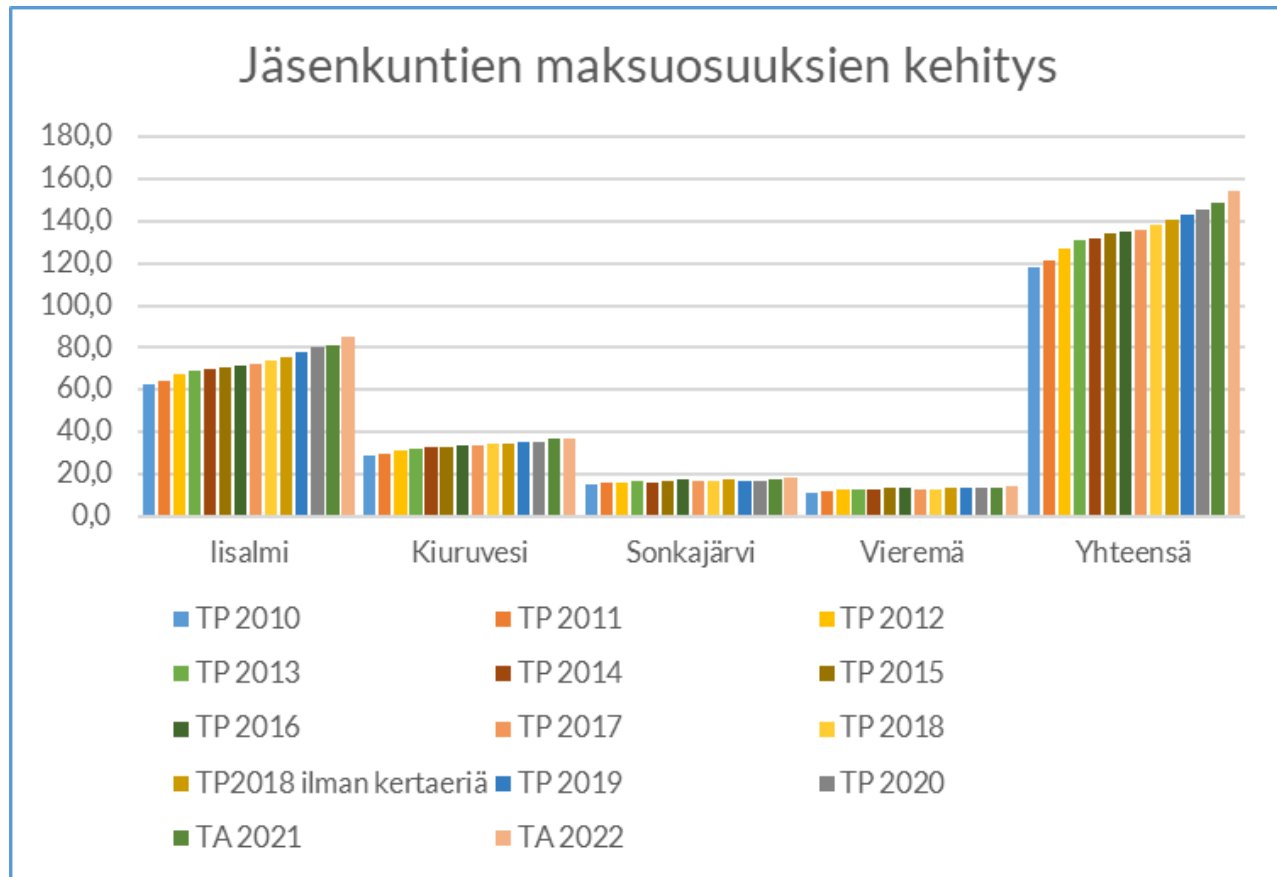
Laskennallinen lainanhoitokate=(Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Laskennalliset lainanlyhennykset)

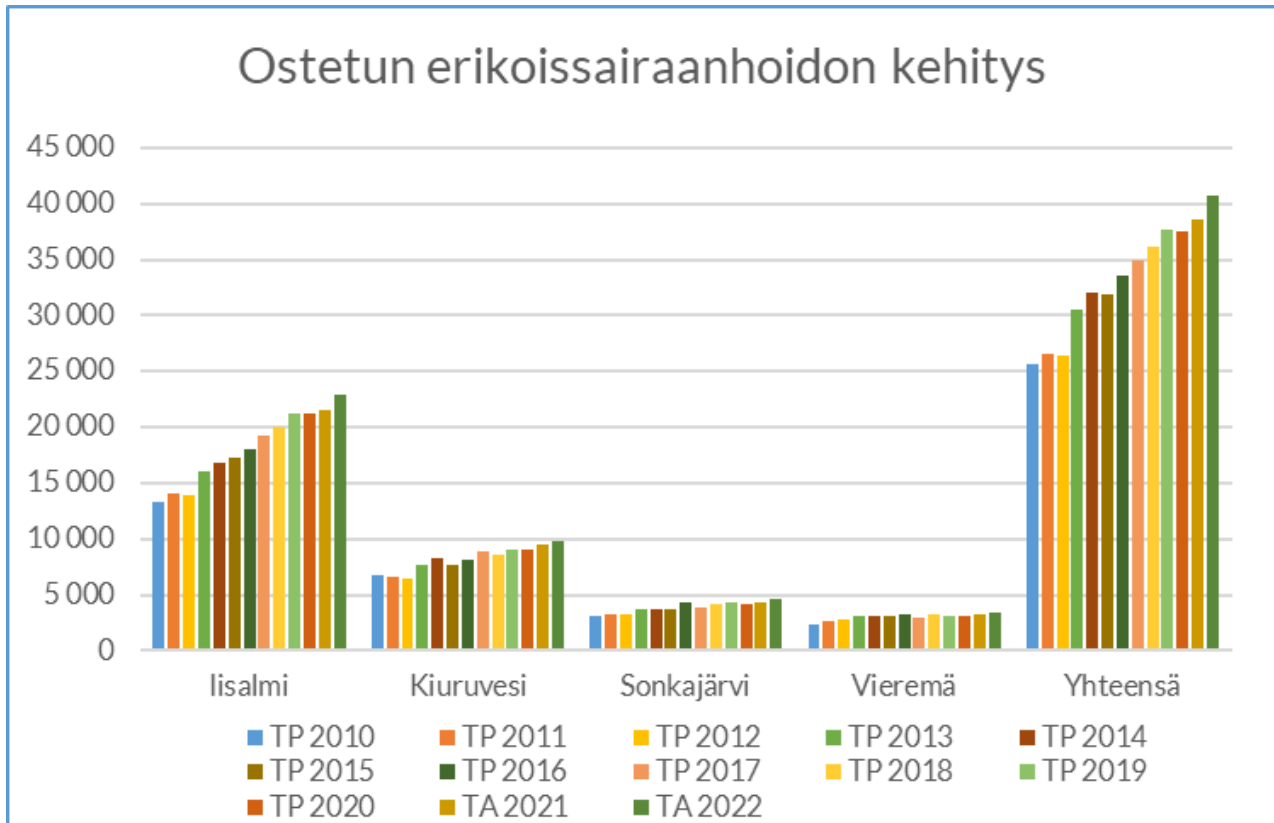
Kassan riittävyys (pv):= 365 pv x Kassavarat 31.12./Kassasta maksut tilikaudella

8.5 Investointiosa

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä Investointiosa TA2022	Poisto- aika (v)	Kustan- nus- arvio	Arvio to- teumasta 2021 loppuun	TA2022	TS2023	TS2024	TS2025
RAKENNUKSET							
Rakennukset - Terveyskampus							
Uudisrakennus	30	17 270 000	17 150 000	55 000	30 000	35 000	
Peruskorjaus 2. vaihe	30	12 518 000	1 919 000	10 088 000	386 500	112 500	12 000
Pysäköintilaitos	30	2 755 600	216 200	180 000	1 721 400	611 000	27 000
Yhteensä		32 543 600	19 285 200	10 323 000	2 137 900	758 500	39 000
Rakennukset - Muut							
Akuutit korjaukset rakennus A	30	80 000		80 000			
Tukiasemat ja kytkimet, UPSit rakennus A	30	30 000		30 000			
Lämmönvaihdin rakennus A	30	20 000		20 000			
Yhteensä		130 000	0	130 000	0	0	0
RAKENNUKSET YHTEENSÄ		32 673 600	19 285 200	10 453 000	2 137 900	758 500	39 000
KONEET, LAITTEET JA KALUSTEET							
kokoustilojen AV-laitteet rakennus A	3	50 000		50 000			
Peruskorjaus ISA kalusteet, hyvinvointipalvelut	3	145 000		145 000			
Peruskorjaus ISA kalusteet, hoito- ja hoivapalvelut	3	145 000		145 000			
Kuntosalivälineistö	5	40 000		40 000			
Lastenkoti Taskukellon kalusteet	3	55 000			55 000		
Hankintapalvelujen kuljetin	3	25 000		25 000			
Sairaalateknisen huollon kalibrointilaitte ja varaosat	3	10 000		10 000			
Kampus peruskorjaus pienlaittehankinnat	3	30 000		30 000			
Kampus peruskorjaus jätepuristimet 2 kpl ja muovipaalain	3	70 000		70 000			
Hammashoitokoneyksiköt	5	60 000		60 000			
Gastro- ja kolonoskoopit	5	50 000		50 000			
Jälkikaihilaser	5	50 000		50 000			
Ultraäänitutkimuslaitteiden hankinta, elh Kiuruvesi	5	20 000		20 000			
Ultraäänitutkimuslaitteiden hankinta, elh Sonkajärvi	5	10 000		10 000			
Ultraäänitutkimuslaitteiden hankinta, elh Vieremä	5	10 000		10 000			
Sonkajärven tk peruskorjaus kalustehankinnat	3	40 000		40 000			
KONEET, LAITTEET JA KALUSTEET YHTEENSÄ		810 000	0	755 000	55 000	0	0
SÄHKÖISET JÄRJESTELMÄT JA OSAKKEET							
Populuspalikat	3	100 000		20 000	20 000	20 000	20 000
Sosiaalityön tietojärjestelmien kehittäminen (Kanta ja Omni360)	3	130 500	84 000	46 500			
Potilastietojärjestelmien kehittäminen -varaus	3	135 000	85 000	50 000			
Raportointijärjestelmän kehittäminen -varaus	3	120 000	80 000	40 000			
Henkilöstösuunnittelun sovelluksen uudistaminen	3	135 000	95 000	40 000			
Intranet-sivuston uudistaminen	3	50 000	40 000	10 000			
Prosessiautomaatio (robotiikka/sovellusautomaatio)	3	70 000		20 000	30 000	20 000	
Provetcloud-ohjelman käyttöönotto eläinlääkintähuoltoon	3	10 000		10 000			
SÄHKÖISET JÄRJESTELMÄT JA OSAKKEET YHTEENSÄ		750 500	384 000	236 500	50 000	40 000	20 000
INVESTOINNIT YHTEENSÄ		34 234 100	19 669 200	11 444 500	2 242 900	798 500	59 000

8.6 Jäsenkuntien maksuosuuksien kehitys vuosina 2010 – 2022

Talousarvio 2022	JÄSENKUNTIEN MAKSUOSUUDET MAISEMAMALLIN POHJALTA (1 000 €)																			
	Iisalmi TP2020	Iisalmi TA2021	Iisalmi TA2022	Iisalmi Muutos %	Kiuruvesi TP2020	Kiuruvesi TA2021	Kiuruvesi TA2022	Kiuruvesi Muutos %	Sonkajärvi TP2020	Sonkajärvi TA2021	Sonkajärvi TA2022	Sonkajärvi Muutos %	Vieremä TP2020	Vieremä TA2021	Vieremä TA2022	Vieremä Muutos %	SOTE yht. TP2020	SOTE yht. TA2021	SOTE yht. TA2022	SOTE yht. Muutos %
PALVELUT																				
Aikuispsykososiaaliset palvelut	4 463	4 778	4 820	0,9	1 299	1 516	1 305	-13,9	671	821	904	10,1	395	406	442	9,0	6 828	7 521	7 471	-0,7
Aikuissosiaalityö	901	1 209	1 138	-5,9	299	374	350	-6,3	120	137	134	-2,3	94	110	99	-9,9	1 415	1 830	1 721	-6,0
Erikoissairaanhoidon oma	3 971	3 736	3 930	5,2	1 314	1 196	1 317	10,0	661	618	664	7,3	535	518	552	6,6	6 482	6 068	6 462	6,5
Erikoissairaanhoidon ostettu	21 179	21 529	22 885	6,3	9 118	9 485	9 743	2,7	4 218	4 340	4 633	6,7	3 043	3 301	3 400	3,0	37 558	38 656	40 661	5,2
Hoidon- ja hoivapalvelut	24 020	23 913	24 997	4,5	12 696	12 954	13 511	4,3	6 167	6 382	6 375	-0,1	4 638	4 970	5 096	2,5	47 521	48 218	49 979	3,7
Kuntoutus	891	1 073	1 101	2,6	381	430	439	2,2	189	222	236	6,5	149	141	159	12,4	1 609	1 866	1 935	3,7
Perhepalvelut	8 813	8 798	9 453	7,4	3 332	3 158	2 928	-7,3	1 164	975	1 340	37,5	1 216	1 137	1 139	0,1	14 524	14 068	14 860	5,6
Suun terveydenhuolto	1 638	1 800	1 859	3,2	669	767	771	0,5	324	389	391	0,4	271	316	332	5,1	2 902	3 272	3 352	2,4
Vammaispalvelut	6 698	7 672	8 013	4,4	3 400	3 882	3 802	-2,1	1 817	2 092	2 109	0,8	1 593	1 737	1 780	2,5	13 509	15 383	15 703	2,1
Vastaanottopalvelut	5 305	5 127	5 353	4,4	2 325	2 071	2 122	2,5	1 158	983	1 038	5,6	1 014	946	982	3,8	9 802	9 126	9 494	4,0
Ympäristötoimi	1 055	1 071	1 168	9,1	409	414	526	27,0	198	201	238	18,8	185	186	265	42,4	1 877	1 907	2 231	17,0
PALVELUT YHTEENSÄ	78 933	80 707	84 714	5,0	35 243	36 247	36 813	1,6	16 686	17 160	18 062	5,3	13 134	13 767	14 245	3,5	144 027	147 916	153 868	4,0
Palveluille kohdistamattomat kustannukset	1 210	729	529	-27,5	398	252	203	-19,6	222	130	99	-23,7	214	117	78	-33,0	2 044	1 229	909	-26,0
MAKSUOSUUS	80 143	81 436	85 243	4,7	35 641	36 499	37 015	1,4	16 908	17 290	18 161	5,0	13 348	13 884	14 324	3,2	146 070	149 144	154 777	3,8
Erikoissairaanhoidon ostettu	21 179	21 529	22 885	6,3	9 118	9 485	9 743	2,7	4 218	4 340	4 633	6,7	3 043	3 301	3 400	3,0	37 558	38 656	40 661	5,2
Oma toiminta	58 964	59 907	62 358	4,1	26 523	27 014	27 273	1,0	12 690	12 950	13 528	4,5	10 305	10 583	10 924	3,2	108 512	110 489	114 116	3,3

8.7 Tilaustaulukot ja tuotteistus

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä käyttää työkaluna Kuntamaisema Oy:n Maisema-mallia. Maisema-malli antaa toimintaperusteisen budjetoimallin sekä työkalut seurantaan ja tilinpäätökseen. Maisema-mallin käyttö edesauttaa palvelujen tuotteistamista tukien samalla palvelujen kehittämistä ja ohjausta sekä palvelukokonaisuuksien ja – prosessien hallintaa. Maisema-mallin avulla voidaan kohdentaa kustannukset aiheuttamisperiaatteen mukaan kunnille ja lisätä kustannusten läpinäkyvyyttä. Kuntayhtymä saa myös mahdollisuuden palvelutoiminnan ja kustannusten vertailuun Maisema-kuntien kesken.

Maisemamallin tuottamassa tilaustaulukossa on eritelty tuoteryhmän sisältävät tuotteet, niiden vuosittainen määrä ja yksikköhinta. Taulukoissa palveluita käsitellään tuoteryhmittäin suurtuotteina. Tilaustaulukoissa näkyvät palvelujen kysynnän ja tilauksen muutokset. Tilaustaulukot ovat esitettyinä talousarvion liiteaineistona sekä koko kuntayhtymän tilauksena että kuntakohtaisina tilauksina. Tilaustaulukoissa esitettyjen suurtuotteiden lisäksi kuntien tilauksiin sisältyy palveluille kohdistamattomat kustannukset. Palveluille kohdistamattomat kustannukset talousarviossa 2022 ovat yhteensä 919 tuhatta euroa, joka koostuu seuraavista eristä:

- tyhjien tilojen kustannukset 982 t€
- lisälmen kaupungilta siirtyneet yhdistysavustukset 62 t€
- Palveluille vyörytettäviin eriin tehdyt muutokset talousarvion laadinnan edetessä 24 t€
- Sote-uudistuksen hankkeiden tuloarvio -150 t€

Maisemamallin tilaustaulukot esitetään talousarviokirjan liiteaineistona.

8.8 Talousarvion ja tavoitteiden sitovuustasot

Valtuustoon nähden sitovia ovat kuntayhtymän tuloslaskelman toimintakate, rahoitustuotot ja -kulut, poistot ja arvonalentumiset ja satunnaiset erät. Yhtymävaltuusto käsittelee kuntayhtymätason talousarviomuutokset. Yhtymähallitus päättää vastuualueiden välisistä määrärahasiirroista. Vastuualuejohtaja päättää oman vastuualueensa sisäisistä määrärahasiirroista.

Toiminnallinen tavoite on valtuuston talousarviossa tehtäväkohtaisesti asettama määrärahan käyttötarkoitusta, palvelutuotannon määrää tai laatua tai toiminnan kehittämissuuntaa ohjaava tavoite. Toiminnallisten tavoitteiden asettamisessa käytetään määrä-, laatu-, taloudellisuus- ym. tavoitteita sen mukaan, mitä eri tehtävissä katsotaan tarkoituksenmukaiseksi ja on mahdollista käyttää. Talousarviokirjassa esitetyt toiminnalliset tavoitteet ovat valtuustoon nähden sitovia.

Yhtymähallitus vahvistaa talousarvion käyttösuunnitelman valtuuston hyväksymän talousarvion mukaiseksi. Ympäristölautakunta vahvistaa oman vastuualueensa käyttösuunnitelman. Mikäli valtuusto vahvistaa toimintaan mm. määrärahamuutoksia tai toimintaan uusia tavoitteita, tulee ne ottaa huomioon käyttösuunnitelmaa vahvistettaessa.

Talousarvioon tehtävät muutokset on tehtävä talousarviovuoden aikana. Talousarviovuoden jälkeen talousarvion muutoksia voidaan käsitellä vain poikkeustapauksissa. Tilinpäätöksen allekirjoittamisen jälkeen talousarvion muutosehdotusta ei voida valtuustolle tehdä.

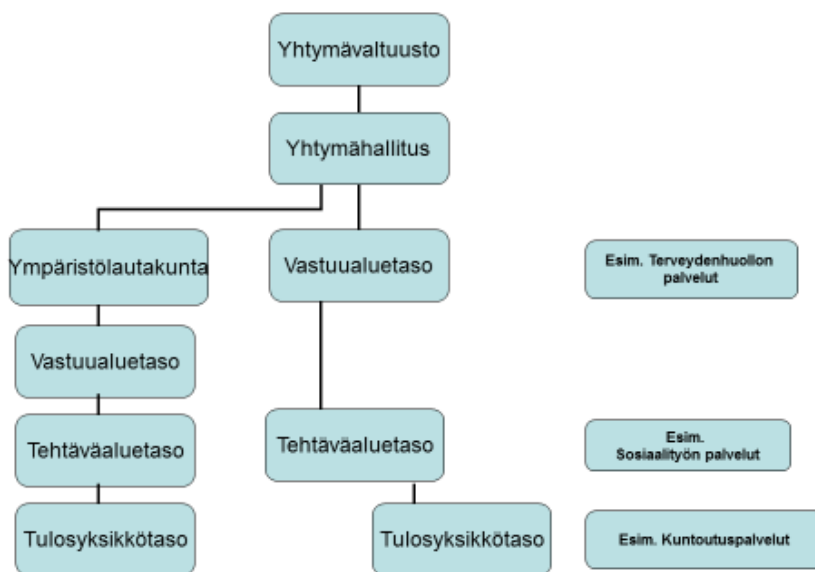
Määrärahan muutosesityksessä on selvitettävä myös muutoksen vaikutus toiminnallisiin tavoitteisiin ja tuloarvioihin. Vastaavasti toiminnallisia tavoitteita tai tuloarvioita koskevassa muutosesityksessä on selvitettävä muutoksen vaikutus määrärahoihin.

Investointiohjelma ja rahoitusosa vahvistetaan kuntayhtymätasolla. Rahoitusosassa osoitetaan, kuinka paljon tarvitaan tulorahoituksen lisäksi muuta pääomarahoitusta investointeihin ja lainanlyhennyksiin sekä talousarvion vaikutus kuntayhtymän kassavaroihin.

Kuntayhtymän investoinnit on jaettu kolmeen hankeryhmään, jotka ovat:

1. rakennukset
2. koneet ja laitteet
3. sähköiset järjestelmät ja osakkeet

Yhtymävaltuustoon nähten sitovaa on investointiosan loppusumma. Yhtymähallitus päättää määrärahasiirroista hankeryhmien välillä ja toimitusjohtaja tekee päätökset määrärahamuutoksista hankeryhmien sisällä.

Kaavio, organisaatiorakenne talousarviossa.

8.9 Talousarvion seuranta ja raportointi

Talousarvion seuranta kuntayhtymä- ja vastuualueella tapahtuu kuukausittain. Neljännesvuosit-
tain laaditaan laajempi osavuositarkastus ja päivitetään Numeruksen suoritustiedot ja kustannusten ja-
kaantuminen jäsenkuntien välillä. Seurantaraportit toimitetaan yhtymähallitukselle kuukausittain.
Yhtymähallitus vie seurantaraportin yhtymävaltuustolle ja jäsenkunnille tiedoksi sekä mahdollisia
toimenpiteitä varten. Tarkemmat ohjeet talousarvion seurannasta annetaan tarvittaessa talousar-
vion täytäntöönpano-ohjeissa.

8.10 Tarkastustoiminta ja tilivelvollisten valvontavastuu

Tarkastustoiminta

Tilintarkastus on lakisääteistä ja riippumatonta toimintaa, jossa selvitetään tilikauden hallinnon ja taloudenhoidon lain- ja päätöstenmukaisuutta. Tilintarkastaja ottaa kantaa myös siihen, antavatko tilinpäätös ja konsernitilinpäätös oikeat ja riittävät tiedot tilikauden toiminnasta, taloudesta, talouden kehityksestä ja taloudellisista vastuista. Lisäksi tilintarkastaja tarkastaa, ovatko valtionosuuksien perusteista ja käytöstä annetut tiedot oikeita sekä onko kunnan ja kuntakonsernin sisäinen valvonta ja sekä konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti. Tilintarkastajan tulee ottaa kantaa myös riskienhallinnan järjestämisen asianmukaisuuteen.

Kuntalain 121 §:n mukaan valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Valtuusto voi valita tilintarkastajat enintään kuudeksi tilikaudeksi eli kuudeksi vuodeksi.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta

Kuntalaki edellyttää kunnilta (koskee myös kuntayhtymiä) ja kuntakonserneilta sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan järjestämistä ja raportointia. Riskienhallinnan merkityksen kasvamisen ja siinä olleiden puutteiden vuoksi on katsottu, että riskienhallinta on mainittava laissa.

Riskienhallinnan tulee kattaa olennaiset kunnan/ kuntakonsernin toimintaan ja talouteen liittyvät riskit. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen tulee olla systemaattista ja dokumentoitua. Lisäksi yhtymähallituksen toimintakertomukseen tulee perustua sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan tuloksellisuuden arviointiin.

Valtuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Sisäisen valvonnan tulee toteutua osana päivittäistehtäviä ja toimintaprosesseja, jolloin varmistetaan

- tavoitteiden saavuttaminen
- toiminnan tuloksellisuus
- toiminnan tehokkuus, jatkuvuus ja häiriöttömyys
- raportoinnin ja tiedon luotettavuus ja eheys
- resurssien ja omaisuuden turvaaminen
- lainsäädännön ja ohjeiden noudattaminen.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta kattavat paitsi oman toiminnan, niin myös toiminnan, josta kuntayhtymä vastaa omistuksen, ohjaus- ja valvontavastuun sekä muiden velvoitteiden tai sopimusten nojalla. Riskienhallinnan tulee kattaa paitsi päivittäinen toiminta, niin myös päätöksenteko. Päätöksenteon edellytyksenä on toimiva ja kattava riskien tunnistaminen.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kokonaisuus rakentuu hallinnon järjestämisestä, johtamisvastuista, valvontatoimenpiteistä, raportoinnista, seurannasta ja arvioinnista. Tavoitteena on jatkuva, vuosittain kehittyvä prosessi toimintatapojen edistämiseksi.

Riskien tunnistaminen

Riskienhallinnan on katettava kaikki olennaiset toiminnan riskit. Merkittävät riskit on tunnistettava, luokiteltava, arvioitava ja mitattava mahdollisuuksien mukaan. Riskit arvioidaan todennäköisyyden ja seurausten vakavuuden pohjalta.

Riskien arviointi ja analysointi on paitsi osa päivittäistä toimintaa, niin on myös osa päätöksenteon valmistelua. Näin ollen siitä on huolehdittava aina uusia toimintaohjeita annettaessa, toiminnan muutosten yhteydessä tai muita taloudelliselta ja/tai toiminnalliselta kannalta merkittäviä päätöksiä tehtäessä.

Kuntayhtymässä on käytössä toiminnallisten riskien kartoitusjärjestelmä 4Ks ja vaaratapahtumien raportointijärjestelmä Haipro. Kuntayhtymässä on tunnistettu riskienhallinnan, sisäisen valvonnan ja tarkastustoiminnan uudistamisen tarpeet ja prosessi on aloitettu keväällä 2021.

8.11 Tilivelvollisuus

Tilivelvollisuus ilmenee kuntalain 125 §:stä, jonka mukaan tilintarkastajien on annettava valtuustolle kultakin tilikaudelta kertomus, jossa esitetään tarkastuksen tulokset. Kertomuksessa on myös esitettävä, onko tilinpäätös hyväksyttävä ja voidaanko toimielimen jäsenelle ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavalle viranhaltijalle (tilivelvollinen) myöntää vastuuvapaus. Erityisessä, henkilökohtaisessa vastuussa sisäisen valvonnan järjestämisestä ovat kuntalain tarkoittamat tilivelvolliset, joihin voidaan kohdistaa kuntalain mukainen muistutus sekä evätä vastuuvapaus omasta ja alaistensa toiminnasta. Päätösvallan siirtäminen ei vapauta tilivelvollista hänen valvontavastuustaan. Tilivelvolliseen voidaan kohdistaa muistutus ja häneltä voidaan evätä vastuuvapaus, ei pelkästään hänen itsensä, vaan myös hänen alaisensa toimista tai laiminlyönneistä johtuen. Tällöin tilivelvollinen on laiminlyönyt alaisensa toiminnan valvontavelvollisuuden. Tilivelvollisuuden määrittely ei myöskään estä kohdistamasta vahingonkorvausvaatimusta tai rikosseuraamusta myös muuhun henkilöön kuin tilivelvolliseen. Tilivelvollisuusaseman puuttuminen ei siten vapauta esimiesasemassa olevaa johtamansa toiminnan valvontavastuusta. Kuntalaki ei edellytä tilivelvollisten nimeämistä ennalta. Tilivelvollisten vastuun kannalta on selkeämpää, että vastuulliset on määritelty ennalta. Valtuusto vahvistaa talousarvion vahvistamisen yhteydessä myös tilivelvolliset.

Kuntalain mukaisia tilivelvollisia ovat

Toimielinten luottamushenkilöt:

- Yhtymähallituksen jäsenet
- Lautakuntien jäsenet (ympäristölautakunta)
- Jaostojen jäsenet (yhtymähallituksen jaosto)
- Toimikuntien tai muiden kuntayhtymän toimielinten jäsenet

Lisäksi tilivelvollisia ovat ko. toimielinten esittelijät ja toimielinten tehtäväalueella itsenäisestä tehtäväkokonaisuudesta vastaavat seuraavat viranhaltijat:

- Toimitusjohtaja
- Vastuualuejohtajat
- Tehtäväalueiden päälliköt
- Tulosityksiköiden esimiehet

8.12 Kuntayhtymän menot ja tulot vastualueittain

8.12.1 Hallinto ja tukipalvelut

Toiminnan kuvaus

Kuntayhtymän hallinto vastaa strategisesta suunnittelusta ja pidemmän aikavälin kehittämislinjausten valmistelusta sekä toimeenpanosta. Lisäksi hallinto vastaa kuntayhtymän suunnittelu-, ohjaus- ja seurantajärjestelmistä ja niiden kehittämisestä. Hallinto vastaa myös kuntayhtymäkonsernin konserniohjauksesta, kuntayhtymän päätöksenteon valmistelusta ja keskitettyjen viranomais- ja hallintotoimien hoitamisesta. Hallinto- ja tukipalveluihin kuuluvat keskistetyt toiminnot, kuten luottamuselimet, henkilöstöhallinto, viestintä ja tukipalveluiden osalta siivous, tilapalvelut ja hankintatoimi.

Toiminnan muutokset ja painopisteet 2022

- Hyvinvointialueen toimeenpanoon osallistuminen ja muutoksen tukeminen
- Digitalisaation edistäminen hallinnon kokonaisuudessa

Henkilöstöpalvelut

- Sijaistoiminnan kehittäminen sekä työvoiman saatavuuden turvaamiseen liittyvät kehittämis-toimet: rekrytoinnin uusien mallien käyttöönotto
- Henkilöstön muutosvalmennus ja tietoisuuden ylläpito hyvinvointialueelle siirryttäessä

Vastuualueen talousarvion muutokset vuoden 2021 talousarvioon verrattuna

Vastuualueen tuloslaskelma sisältää sekä ulkoiset että sisäiset erät. Sisäisillä erillä vastuualueen kustannukset kohdistetaan hallinto- ja tukipalveluiden käyttäjille. Kustannusten jako- ja vyörytysperusteet on esitetty kappaleessa 9.1.

Vastuualueen toimintatuottojen määrä vuodelle 2022 on arvioitu olevan 16,5 m€ ja muutos verrattuna vuoteen 2021 on 1,2 m€. Ulkoisten tuottojen osuus 835 000 euroa, joka on vuoden 2021 talousarvion tasalla. Vastuualueelle on budjetoitu tuloarvio soteuudistukseen liittyvistä hankkeista 150 000 euroa. Kun hankkeisiin liittyvät suunnitelmat tarkentuvat, tehdään tarkentavat talousarvionmuutokset hankkeen budjetin mukaisesti.

Vastuualueen toimintakulujen määrärahat vuodelle 2022 ovat 15,9m€, jossa kasvua vuoden 2021 talousarvioon on 811 000 euroa/5,4 %. Tiliryhmittäin tarkasteluna määrärahat ja muutokset vuoden 2021 talousarvioon verrattuna ovat

- Henkilöstökulut 8,8m€ ja kasvu 461 000 euroa/5,5 %
 - o Keskitetty työvuorosuunnittelu nostaa kustannuksia henkilöstöpalveluissa, mutta sen tulisi näkyä työajansäästönä ja resurssien tehokkaampana käyttönä
- Palvelujen ostot 5,0 m€ ja kasvu 260 000 euroa/5,5 %
 - o Sairaalan purkukustannukset 570 000 euroa, jossa kasvua edellisvuoteen 270 000 €
- Avustukset 62 000 €
 - o Iisalmen kaupungin yhdistysavustukset
- Muut toimintakulut 1,5 m€ ja kasvu 100 t€/7,2 %
 - o Vuokramenot +57 t€/5,6 %
 - o Kiinteistövero +21 t€/10,0 %

Suunnitelman mukaiset poistot ovat yhteensä 1 368 tuhatta euroa, joka alenee vuoden 2021 talousarviosta 98 tuhatta euroa. Rakennuspoistojen määrä kasvaa 250 tuhatta euroa 1,1 miljoonaan euroon. Iisalmen sairaalan purettavan ja peruskorjattavan osan nopeutettu poisto päättyy, mikä alentaa poistotasoa 420 tuhatta euroa.

150 YLÄ-SAVON SOTE

TALOUSARVION TULOSLASKELMA 2022 (1000 EUROA)

10 HALLINTO- JA TUKIPALVELUT	TP 2020	ALKUP. TA 2021	TA1 2022	Ero%
Toimintatuotot				
Myyntituotot	12 441	12 473	13 149	5,4
Tuet ja avustukset	455	470	450	-4,3
Muut toimintatuotot	2 120	2 435	2 948	21,1
Toimintatuotot	15 016	15 378	16 547	7,6
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-8 870	-8 383	-8 844	5,5
Palkat ja palkkiot	-7 398	-6 976	-7 311	4,8
Henkilösivukulut	-1 472	-1 407	-1 533	9,0
Eläkekulut	-1 227	-1 156	-1 272	10,0
Muut henkilösivukulut	-245	-250	-261	4,3
Palvelujen ostot	-3 971	-4 702	-4 963	5,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-649	-576	-565	-2,0
Avustukset	0	-62	-62	0,0
Muut toimintakulut	-1 572	-1 387	-1 488	7,2
Toimintakulut	-15 062	-15 111	-15 921	5,4
Toimintakate	-46	268	626	133,9
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoituskulut	-26	-31	-29	-4,3
Rahoitustuotot ja -kulut	-26	-31	-29	-4,3
Vuosikate	-72	237	596	151,8
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 972	-1 466	-1 368	-6,7
Poistot ja arvonalentumiset	-1 972	-1 466	-1 368	-6,7
Tilikauden tulos	-2 044	-1 229	-771	-37,2
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-2 044	-1 229	-771	-37,2

8.12.2 Talous-, tieto- ja kehittämistoiminta

Toiminnan kuvaus

Talous-, tieto- ja kehittämistoiminnan vastuualue jakaantuu talouspalveluiden tulosityksikköön ja tieto- ja kehittämistoiminnan tehtäväalueeseen. Talouspalveluiden tehtävänä on:

- kuntayhtymän keskuskirjanpitoon ja tilinpäätökseen liittyvät tehtävät
- talousarvion valmistelu ja seuranta
- maksuliikenteen hoito
- maksuvalmiuden ylläpito
- ostoreskontran hoito ja ostolaskujen käsittely
- myyntireskontran hoito ja perintä
- talouden raportointi ja seuranta
- kuntayhtymän keskitetty asiakaslaskutus (laskutustiimi)

Tieto- ja kehittämistoiminnan tehtäväalueeseen kuuluvat asianhallinnan, tietohallinnan ja kehittämistoiminnan tulosityksiköt. Asianhallinnan tulosityksikön toimintaan sisältyvät kirjaamo, potilastietoaristo ja tietosuojavastaavan tehtävät.

Kehittämisyksikkö palvelee koko kuntayhtymää ja sen tehtävänä on toimia koko kuntayhtymän kehittämistoiminnan tukena: koordinoida, ohjata, neuvoa ja tarjota asiantuntijapalveluja palvelujen ja prosessien kehittämiseen. Lisäksi se kartoittaa erilaisia hanke- ja projektirahoituksia sekä on mukana tarvittaessa rahoitushakemusten tekemisissä. Kehittämistoiminnalla on myös kokonaisnäkemys kuntayhtymän kehittämisestä. Kehittämisyksiköstä koordinoidaan myös sekä potilas- ja asiakasturvallisuuden että laadunhallinnan kehittämistä kuntayhtymätasolla.

Tietohallinnon tehtävä on huolehtia kuntayhtymän tietojärjestelmien kokonaisuudesta ja kustannustehokkaasta käytöstä. Tietohallinto vastaa tietotekniikka- ja verkkopalveluiden järjestämisestä ja valvonnasta sekä ohjaa palvelutoimittajien toimintaa. Keskeinen tehtävä on palvelutoiminnan tarvitsemien tietojärjestelmien hankinnan, käytön ja käytön kehittämisen tukena ja ohjaajana toimiminen. Se myös kartoittaa uusien tietoteknisten välineiden käyttömahdollisuuksia ja tehostaa käytössä olevien järjestelmien käyttöä. Tietohallinnon tulosityksikköön kuuluu myös Pegasos-tiimi, joka toimii potilastietojärjestelmän käytön tukena henkilöstölle antamalla neuvontaa, selvittämällä ongelmatilanteita, luomalla ohjeita sekä huolehtimalla, että sovellusta käytetään oikealla tavalla. Lisäksi tiimin tehtäviin kuuluu mm. kouluttaminen, tiedottaminen, raportointi, kehittäminen sekä tietoturvan arviointi.

Toiminnan muutokset ja painopisteet 2022

Talouspalvelut ja laskutustiimi

Talouspalveluissa ja laskutustiimissä jatketaan oman toiminnan kehittämistä. Sähköisten laskujen vastaanottoa ja myyntilaskujen lähettämistä sähköisinä edelleen tehostetaan. Ostolaskujen sähköistä kiertoa kehitetään automatisoinnin avulla. Kuntayhtymän laskutus on keskitetty talouspalvelujen alle laskutustiimille. Tavoitteena on saada kustannussäästöä ja tehokkuutta yhtenäisillä toimintatavoilla ja sijaisjärjestelyjä kehittämällä. Lisäksi toiminnan suunnittelussa otetaan huomioon hyvinvointialueen ja kuntayhtymän jatkon valmistelun sekä toimeenpanon vaatimat resurssit.

Tieto- ja kehittämistoiminta

Kehittämisyksikössä jatketaan jo kehitettyjen toimintamallien kuten esim. systemaattisen laadunhallinnan, asiakas- ja potilaskokemuksen johtamisen mallin sekä kehittämisen johtamisen mallin jalkauttamista ja niiden käytön vahvistamista. Tuemme tarvittaessa rahoitushauissa ja erilaisten kehittämismenetelmien, kuten lean, palvelumuotoilu ja sprintti, käyttöä erilaisissa kehittämissä, projekteissa ja hankkeissa. Tämän lisäksi edistämme ja tuemme edelleen myös sähköisten palvelujen ja terveys- ja

hyvinvointiteknologioiden käyttöä kuntayhtymässä. Jatkamme myös hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä kuntayhtymän sisällä sekä tiiviisti yhdessä kuntien ja eri toimijoiden kanssa. Digikehittämistä tekemistä –hankkeen viimeisen vuoden tavoitteena on hankkeessa luodun digitalisaation johtamisen mallin vakiinnuttaminen käytäntöön ja sen jatkokehittäminen. Kehittämisyksikkö on mukana myös hyvinvointialuevalmistelussa tarvittavin osin.

Tietohallinnossa tuetaan palvelutoiminnan uudistamiseen ja tehostamiseen tähtääviä hankkeita kuten esim. palveluiden ja toiminnan digitalisaatiota sekä teknistä automaatiota. Tuetaan M365 -ohjelmiston sovellusten jalkauttamista osaksi arjen työtä. Ohjataan ja kannustetaan työntekijöitä moderniin tietotyöhön, jossa työskentely on ajasta ja paikasta riippumatonta. Tuetaan työtapojen muutokseen ja uusien sovellusten käyttöönottamiseen kustannustehokkaasti, joka tukee hallittua kokeilukulttuuria. Kuntayhtymälle luotu ICT-riskienhallintaprosessi ja toimintamallit, jotka ovat osa riskienhallintajärjestelmää, tullaan julkaisemaan kuntayhtymän eri yksiköiden käyttöön. Osallistumme Pohjois-Savon hyvinvointialueen tarvitsemiin suunnitteluun ja toimeenpanon toimiin. Pegasos-tiimissä valmistaudutaan käyttöönottamaan uuden sukupolven potilastietojärjestelmäsovellusta, OMNI360.

Asianhallinnassa valmistaudutaan kuntayhtymän hallinnollisten arkistojen päättämiseen seulomalla, hävittämällä ja luetteloimalla aineistoja. Asianhallintapäällikkö osallistuu hyvinvointialueen asianhallinnan valmistelutyöhön. Kuntayhtymän tietotilinpäätöksen tekemisestä luovutaan tulevan hyvinvointialueen perustamisen vuoksi. Tietosuoja keskittyy perustehtävänsä lisäksi alueelliseen Pohjois-Savon yhteistyöhön.

Vastuualueen talousarvion muutokset vuoden 2021 talousarvioon verrattuna

Talousarviossa vastuualueen toimintatuotot ovat 158,0 m€ ja muutos vuoden 2021 talousarvioon verrattuna on +5,6 m€/3,7 %. Toimintatuotoista 154,8 m€ on jäsenkuntien ja Pielaveden maksuosuuksia kuntayhtymän toimintaan ja näiden erien muutos on 5,6 m€/3,8 %. Vastuualueen muissa toimintatuotoissa tai kuluissa ei ole merkittäviä muutoksia.

150 YLÄ-SAVON SOTE

TALOUSARVION TULOSLASKELMA 2022 (1000 EUROA)

15 TALOUS-, TIETO- JA KEHITTÄMISTOIMINTA	TP 2020	ALKUP. TA 2021	TA1 2022	Ero%
Toimintatuotot				
Myyntituotot	148 985	152 167	157 797	3,7
Tuet ja avustukset	130	130	124	-4,5
Muut toimintatuotot	106	84	90	7,1
Toimintatuotot	149 221	152 382	158 011	3,7
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-1 604	-1 605	-1 638	2,1
Palkat ja palkkiot	-1 329	-1 332	-1 351	1,5
Henkilösivukulut	-275	-273	-287	5,1
Eläkekulut	-229	-224	-238	6,1
Muut henkilösivukulut	-46	-49	-49	0,6
Palvelujen ostot	-1 269	-1 350	-1 320	-2,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-27	-11	-13	11,9
Muut toimintakulut	-184	-193	-211	9,2
Toimintakulut	-3 083	-3 159	-3 182	0,7
Toimintakate	146 137	149 223	154 830	3,8
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoitustuotot	315	345	345	0,0
Korkokulut	-29	-60	-60	0,0
Muut rahoituskulut	-291	-291	-292	0,2
Rahoitustuotot ja -kulut	-5	-6	-6	10,4
Vuosikate	146 132	149 217	154 823	3,8
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-61	-73	-75	3,3
Poistot ja arvonalentumiset	-61	-73	-75	3,3
Tilikauden tulos	146 070	149 144	154 748	3,8
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	146 070	149 144	154 748	3,8

8.12.3 Hyvinvointipalvelut

Toiminnan kuvaus

Hyvinvointipalveluihin kuuluvat perhekeskuksen, sosiaalityön sekä mielenterveys- ja päihdepalvelujen tehtäväalueet. Perhekeskukseen kuuluvat lapsiperheiden tukipalvelujen ja terveysneuvonnan tulostyksiköt. Sosiaalityön tehtäväalueella ovat vammaispalvelujen, kehitysvammayksiköiden, perhesosiaalityön ja aikuissosiaalityön tulostyksiköt. Mielenterveys- ja päihdepalveluissa ovat aikuispsykiatrinen poliklinikka, psykiatrian erikoispoliklinikat sekä psykiatrinen ja riippuvuusosasto.

Hyvinvointipalvelut tuottavat väestölle sosiaalihuollon, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon palveluja omana toimintana, ostopalveluna ja/tai palvelusetelillä. Vastuualueen toiminnassa on keskeistä palvelujen integrointi ja verkostoyhteistyö, jota tehdään asiakkaiden, heidän läheistensä ja eri yhteistyötahojen kanssa.

Palvelun sisältö

Aikuisten psykososiaaliset palvelut

Mielenterveystyön avohoidon palvelut: Aikuispsykiatrinen poliklinikka, akuuttityöryhmä, kotikuntoutus, psykososiaalinen kuntoutus

Palveluasuminen: Asumispalveluiden ostot

Oma erikoissairaanhoido: Psykiatrinen ja riippuvuusosasto sisältäen perusterveydenhuollon selviämisaseman

Aikuissosiaalityö

Sosiaalityö: Aikuissosiaalityö

Sosiaalinen asuminen: Asumisen tuki ja sosiaalinen kuntoutus

Toimeentulotuki: Ehkäisevä ja täydentävä toimeentulotuki, etuuskäsittely

Työllistämistoiminta: Kuntouttava työtoiminta, Ylä-Savon työvoiman palvelukeskus

Perhepalvelut

Terveysneuvonta: Terveysneuvonta ja terveystarkastukset, seulonnat, neuvolapalvelut sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuolto

Ennalta ehkäisevät palvelut: Lapsiperheiden kotipalvelu, sosiaalihoitolain mukainen ja neuvolan perhetyö

Sosiaalityö: Lapsiperheiden sosiaalityö, sosiaalipäivystys, Ankkuri-toiminta

Avohuolto: Lastensuojelun tukipalvelut, tehostettu perhetyö,

Kodin ulkopuolelle sijoitetut: Perhehoito, perhekotikuntoutus, laitoshoido, sijaishuolto, jälkihuolto

Perheneuvola: Perheneuvola, neuvolapsykologit, kunnittaiset koulutiimit

Psykiatrinen avohoido: Lasten ja nuorten psykiatriset poliklinikat

Perheoikeudelliset palvelut: Lastenvalvoja

Vammaispalvelut

Vammaisten palvelut: Omaishoidontuki ja vammaispalveluiden tukipalvelut

Vaikeavammaisten palvelut: Vaikeavammaisten palvelut (vpl:n mukaiset kuljetukset, henkilökohtainen apu), vammaisten työtoiminta

Vaikeavammaisten asumispalvelut: Asumispalveluiden ostot

Sosiaalityö ja palveluohjaus: Sosiaalityö ja palveluohjaus

Kehitysvammaiset avohoido: Omaishoidontuki, muun toiminnan ostot, päivä- ja työtoiminta

Kehitysvammaisten palveluasuminen: Asumispalveluiden ostot ja oma toiminta, perhehoito

Kehitysvammaisten laitoshoido: Laitoshoidon ostopalvelut

Toiminnan muutokset ja painopisteet 2022

- Monipuolistetaan etävastaanotto- ja muiden sähköisten palvelujen tarjontaa
- Jatketaan ProConsonan osalta OMNI360:n käyttöönottoa
- Otetaan käyttöön RAI toimintakyky menetelmä vammaispalveluissa ja mielenterveyskuntoutujien asumispalveluissa
- Tehdään yhteistyötä kuntien työllisyyskuntakokeilujen kanssa
- Valmistellaan uuden lasten kotikiinteistön käyttöönotto vuosina 2022 - 2023 ja varaudutaan paikkamäärän kasvuun
- Vahvistetaan valvonnan resurssi kuntayhtymän valvontasuunnitelman mukaisesti
- Parannetaan ennalta ehkäisevien ja matalan kynnyksen lapsi- ja perhepalvelujen saatavuutta
- Edistetään potilaiden hyvinvointia, hoitoon sitoutumista ja arjen hallintaa ottamalla käyttöön uudenlaisia lääkehoitoja psykiatrisella ja riippuvuusosastolla

Vastuualueen talousarvion muutokset vuoden 2022 talousarvioon verrattuna

Vastuualueen nettokustannukset ovat vuoden 2022 talousarviossa yhteensä 39,8 m€, jossa kasvua vuoden 2021 talousarvioon 950 t€/2,5 %. Toimintatuotot kasvavat 155 t€/2,6 %, mikä johtuu vuonna 2021 perustetun Ahjolan palvelukodin vuokra- ja ateriamaksutuotoista. Psykiatrisen ja riippuvuusosaston ulkokuntamyynnin tuottoarviota on alennettu 50 t€. Henkilöstökulut kasvavat 1,4 m€/8,9 %. Kasvusta 600 t€ selittyy Ahjolan palvelukodin perustamisella. Lisäksi kustannuksia kasvattavat henkilöstölisäykset sosiaalityössä, joiden perusteena on palvelukysynnän kasvu ja ostopalveluiden käytön vähentäminen. Palveluiden ostot vähenevät 206 t€/0,9 %, jossa merkittävin tekijä on oman toiminnan vahvistaminen. Avustusten määrärahat alenevat 347 t€/11,7 %. Avustusten määrä on budjetoitu arvioidun käytön mukaisesti. Muissa toimintakuluissa kasvua on 237 t€/13,7 %, mikä johtuu rakennusten vuokrakustannusten kasvusta. Vuokrakulujen kasvussa merkittävin tekijä on Ahjolan palvelukodin perustaminen.

150 YLÄ-SAVON SOTE

TALOUSARVION TULOSLASKELMA 2022 (1000 EUROA)

20 HYVINVOINTIPALVELUT	TP 2020	ALKUP. TA 2021	TA1 2022	Ero%
Toimintatuotot				
Myyntituotot	4 127	4 367	4 380	0,3
Maksutuotot	1 158	1 269	1 231	-3,0
Tuet ja avustukset	76	141	206	46,1
Muut toimintatuotot	79	82	197	139,1
Toimintatuotot	5 438	5 858	6 013	2,6
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-14 146	-15 438	-16 810	8,9
Palkat ja palkkiot	-11 466	-12 563	-13 591	8,2
Henkilösivukulut	-2 680	-2 875	-3 219	12,0
Eläkekulut	-2 277	-2 415	-2 725	12,8
Muut henkilösivukulut	-403	-460	-494	7,3
Palvelujen ostot	-22 592	-24 154	-23 948	-0,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-267	-198	-228	15,4
Avustukset	-2 854	-2 973	-2 626	-11,7
Muut toimintakulut	-1 689	-1 720	-1 957	13,7
Toimintakulut	-41 548	-44 483	-45 569	2,4
Toimintakate	-36 110	-38 625	-39 556	2,4
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoitustuotot	0	0	0	
Muut rahoituskulut	-77	-91	-91	-0,4
Rahoitustuotot ja -kulut	-77	-91	-91	-0,4
Vuosikate	-36 187	-38 716	-39 647	2,4
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-89	-86	-108	24,9
Poistot ja arvonalentumiset	-89	-86	-108	24,9
Tilikauden tulos	-36 276	-38 803	-39 755	2,5
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-36 276	-38 803	-39 755	2,5

8.12.4 Hoito- ja hoivapalvelut

Toiminnan kuvaus

Hoito- ja hoivapalvelujen vastuualue vastaa iäkkäiden henkilöiden sosiaalihoitolain mukaisten palvelujen ja terveydenhuolto lain mukaisen kaiken ikäisten kotisairaanhoidon saatavuudesta ja järjestämisestä omana toimintana, ostopalveluna tai palvelusetelillä. Palvelujen järjestämisessä ennakoidaan palvelutarpeen kasvua mm. asumisen ja kotiin annettavien palvelujen kautta. Palvelut muodostavat integroituneen palvelukokonaisuuden muiden vastuualueiden kanssa. Vastuualue jakautuu kotihoitoon ja asumispalvelujen tehtäväalueisiin.

Palvelun sisältö

Asiakas- ja palveluohjaus:

Terveystta ja hyvinvointia edistävät palvelut, kotikuntoutus, liikkumista tukevat palvelut, palvelutarpeen arviointi ja hallinnollinen päätöksenteko

Avopalvelut:

Geriatriset palvelut ja muistivastaanotot

Omaishoidon tuki:

Omaishoidon tuen palvelukokonaisuus

Päivätoiminta:

Kotihoito 24/7 ja tukipalvelut:

Etähoito ja kotikuntoutus, säännöllinen ja tilapäinen kotihoito, kaiken ikäisten kotisairaanhoido 24/7

Perhehoito:

Tavallinen palveluasuminen:

Ei ympärivuorokautinen asumispalvelu.

Tehostettu palveluasuminen:

Ympärivuorokautinen lyhytaikainen ja pitkäaikainen tehostettu palveluasuminen

Pitkäaikainen laitoshoido:

Akuutti- ja kuntouttava osastopalvelu.

Hoitotarvikejakelu:

Maksuton hoitotarvikejakelu

Toiminnan muutokset ja painopisteet 2022

- Ikääntyvien monimuotoisen asumisen tukeminen
- Asiakasneuvonnan ja palveluohjauksen vahvistaminen lisäresurssilla
- Digitaalisen palvelukokonaisuuden juurruttaminen ja maltillinen lisääminen
- Omaishoidon tukeminen ja lisääminen
- Kuntoutus osana palvelukokonaisuutta
- Tehostetun asumispalvelujen peittävyys laskeminen alueellinen palvelutarve huomioiden

Vastuualueen talousarvion muutokset vuoden 2021 talousarvioon verrattuna

Vastuualueen nettokustannukset vuoden 2022 talousarviossa ovat 38,7 m€ ja muutos verrattuna vuoden 2021 talousarvioon on +1,5 m€/3,9 %. Toimintatuotot alenevat 350 tuhatta euroa, mikä johtuu asiakasmaksulain muutoksista. Asiakasmaksulain muutokset alentavat maksutuottojen kertymää erityisesti asumispalveluissa. Toimintakuluissa henkilöstökulujen kasvu on 574 t€/3,1 %. Sopimuskorotusten ja henkilöstösivukulujen kasvun lisäksi henkilöstökustannuksia kasvattaa hoitajamitoitusten kasvu asumispalveluissa. Palveluiden ostot kasvavat 128 t€/0,5 %. Palveluiden ostoissa kasvua on asumispalveluissa, jossa ostopalveluiden hintaa nostavat hoitajamitoitukset ja indeksikorotukset. Ikäihmisten päivätoiminta oli vuoden 2021 talousarviossa budjetoitu ostopalveluksi. Muutos vuoden 2022 talousarvioon omaksi toiminnaksi pienentää palvelujen ostoja ja nostaa henkilöstökustannuksia. Avustuksissa muutos vuoden 2021 talousarvioon on 161 t€/10,2 %, mikä johtuu omaishoidon tukeen varattujen määrärahojen kasvusta. Muissa toimintakuluissa kasvu 211 t€/8,2 % aiheutuu pääasiassa rakennusten ja laitevuokrien kasvusta.

150 YLÄ-SAVON SOTE

TALOUSARVION TULOSLASKELMA 2022 (1000 EUROA)

25 HOITO- JA HOIVAPALVELUT	TP 2020	ALKUP. TA 2021	TA1 2022	Ero%
Toimintatuotot				
Myyntituotot	1 954	2 171	2 272	4,6
Maksutuotot	7 409	7 435	6 996	-5,9
Tuet ja avustukset	7	0	0	
Muut toimintatuotot	843	995	986	-0,9
Toimintatuotot	10 214	10 601	10 253	-3,3
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-17 531	-18 580	-19 155	3,1
Palkat ja palkkiot	-14 443	-15 123	-15 449	2,2
Henkilösivukulut	-3 088	-3 457	-3 706	7,2
Eläkekulut	-2 585	-2 892	-3 129	8,2
Muut henkilösivukulut	-503	-565	-576	2,0
Palvelujen ostot	-22 990	-24 461	-24 589	0,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-524	-306	-388	26,9
Avustukset	-2 465	-1 684	-1 845	9,6
Muut toimintakulut	-2 451	-2 585	-2 797	8,2
Toimintakulut	-45 959	-47 616	-48 774	2,4
Toimintakate	-35 745	-37 015	-38 521	4,1
Rahoitustuotot ja -kulut				
MUUT RAHOITUSKULUT	-84	-99	-100	0,7
Rahoitustuotot ja -kulut	-84	-99	-100	0,7
Vuosikate	-35 829	-37 114	-38 621	4,1
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-125	-143	-95	-33,7
Poistot ja arvonalentumiset	-125	-143	-95	-33,7
Tilikauden tulos	-35 954	-37 257	-38 716	3,9
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-35 954	-37 257	-38 716	3,9

8.12.5 Terveyspalvelut

Toiminnan kuvaus

Terveyspalvelujen vastuualue jakaantuu seuraaviin tehtäväalueisiin: avovastaanottopalvelut, kuntoutus ja muut lääkinnälliset palvelut ja osastopalvelut. Terveyspalvelut tuottavat väestölle perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon palvelut omana toimintana, ostopalveluna ja/tai palvelusetelillä. Palvelujen tavoitteena on terveyden, työ- ja toimintakyvyn ylläpitäminen ja parantaminen sekä terveyden taustatekijöihin vaikuttaminen, sairauksien, tapaturmien ja muiden terveysongelmien ehkäiseminen. Perusterveydenhuollon palvelut sisältävät väestön terveydentilan seuranta, terveyden edistämistä, suun terveydenhuoltoa, lääkinnällistä kuntoutusta, päivystystä, avosairaanhoitoa, kotisairaala- ja sairaalahoitoa. Erikoissairaanhoito sisältää lääketieteen erikoisalojen mukaisia sairauksien ehkäisyyn, tutkimiseen ja hoitoon kuuluvia terveydenhuollon palveluja.

Palvelun sisältö:

Oma erikoissairaanhoito:

Erikoislääkärin vastaanotot, kotisairaala, sekä toimenpideyksikön palvelut

Ostettu erikoissairaanhoito:

Erikoissairaanhoidon ostot Pohjois-Savon sairaanhoitopiiriltä ja muilta kunnilta/kuntayhtymiltä. Sairaanhoitopiirin ostot pitävät sisällään sekä käyttöön perustuvan hoitopalveluiden oston, että asukasluvuun perustuvat kuntien jäsenmaksusuudet.

Kuntoutus:

Avokuntoutus: Tuotettu puheterapia ja toimintaterapia

Fysioterapia: Tuotettu avofysioterapia, osastofysioterapia, jalkaterapia sekä kotiin vietävät palvelut.

Lääkinnällinen kuntoutus: Tuotettu seudullinen apuvälinepalvelu, muut ostetut terapiat ja ulkopuolelta ostettu laituskuntoutus

Osastopalvelut:

Osastopalvelut ja dialyysiyksikkö

Suun terveydenhuolto:

Hammashuolto

Vastaanottopalvelut:

Avohoito: lääkäripalvelut, hoitajapalvelut, tartuntataudit ja hygieniä, poikkeusolojen hankinnat, päivystys, ravitsemusterapia

Välinehuolto, kuvantaminen, lääkehuolto, muistivastaanotto ja hoitotarvikejakelu.

Toiminnan muutokset ja painopisteet 2022

- Toimintalähtöisen työvuorosuunnittelun käyttöönotto jatkuu, henkilöstön tarveperusteinen yhteiskäyttö ja osaamisen vahvistaminen
- Etäpalveluja (etä vastaanotto, konsultaatiot, ryhmätoiminta) kehitetään edelleen ja käyttöönottoa laajennetaan
- Hyvinvointialueen valmisteluun osallistuminen, huomioiden hankevalmistelu
- Palvelujen siirtäminen erikoissairaanhoidosta (KYS) kuntayhtymän omaan erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuoltoon soveltuvien osien
- Palliatiivisen ja saattohoidon vahvistaminen suositusten mukaisesti

Vastuualueen talousarvion muutokset vuoden 2021 talousarvioon verrattuna

Vastuualueen nettokustannukset vuoden 2022 talousarviossa ovat 73,3 m€, jossa kasvu vuoden 2021 talousarvioon verrattuna on 3,3 m€/4,8 %. Vastuualueen toimintatuottojen ennakoidaan alenevan 141 t€. Maksutuottojen ennakoidaan asiakasmaksulain muutoksen vaikutuksesta alenevan 404 t€/8,4 % ja myyntituottojen kasvavan 263 t€/2,0 %. Myyntituottojen kasvuarvio perustuu ulkokuntamyynnin kehitykseen vuonna 2021. Toimintakulujen kasvu on 3,1 m€/3,6 %. Henkilöstökustannukset kasvavat 498 t€/2,3 %, mikä johtuu pääasiassa palkankorotuksista ja henkilösivukulujen kasvusta. Palveluiden ostot kasvavat 2,1 m€/3,6 %, josta ostetun erikoissairaanhoidon osuus on 2,0 m€. Muissa toimintakuluissa kasvu on 386 t€/19,0%, mikä johtuu sisäisten tilavuokrien kasvusta Terveyskampuksen uudisrakennuksen valmistumisen myötä. Suunnitelman mukaisten poistojen kasvu 92 t€/22,4 % johtuu uudisrakennuksen kalustopoistoista.

150 YLÄ-SAVON SOTE

TALOUSARVION TULOSLASKELMA 2022 (1000 EUROA)

30 TERVEYSPALVELUT	TP 2020	ALKUP. TA 2021	TA1 2022	Ero%
Toimintatuotot				
Myyntituotot	11 866	12 850	13 113	2,0
Maksutuotot	4 035	4 793	4 389	-8,4
Tuet ja avustukset	1	0	0	
Muut toimintatuotot	1	0	0	
Toimintatuotot	15 904	17 643	17 502	-0,8
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-20 624	-21 476	-21 974	2,3
Palkat ja palkkiot	-17 119	-17 805	-18 099	1,6
Henkilösivukulut	-3 505	-3 671	-3 876	5,6
Eläkekulut	-2 922	-3 017	-3 215	6,5
Muut henkilösivukulut	-584	-654	-661	1,1
Palvelujen ostot	-58 581	-59 522	-61 640	3,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 906	-3 742	-3 835	2,5
Avustukset	-274	-300	-300	0,0
Muut toimintakulut	-1 992	-2 038	-2 424	19,0
Toimintakulut	-85 377	-87 078	-90 173	3,6
Toimintakate	-69 474	-69 435	-72 670	4,7
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoituskulut	-89	-104	-104	-0,3
Rahoitustuotot ja -kulut	-89	-104	-104	-0,3
Vuosikate	-69 563	-69 540	-72 774	4,7
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-358	-410	-501	22,4
Poistot ja arvonalentumiset	-358	-410	-501	22,4
Tilikauden tulos	-69 920	-69 949	-73 276	4,8
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-69 920	-69 949	-73 276	4,8

8.12.6 Ympäristö- ja terveystalvontapalvelut

Toiminnan kuvaus

Ympäristö- ja terveystalvontapalveluiden vastuualueen tehtäviin kuuluvat ympäristönsuojelu, terveystalvonta ja eläinlääkintähuolto.

Toiminnan muutokset ja painopisteet 2022

- Uuteen organisaatioon valmistautuminen - ympäristönsuojelu, terveystalvonta ja eläinlääkintähuolto eivät siirry hyvinvointialueelle.
- Terveystalvonnessa tehtävien järjestäminen uudistuneiden terveydensuojelulain ja elintarvikelain mukaisesti.
- Eläinlääkintähuollon Kiuruveden toimipisteen tilojen uusiminen. Digitaalisten palveluiden hyödyntämisen lisääminen eläinlääkintähuollossa.

Vastuualueen talousarvion muutokset vuoden 2021 talousarvioon verrattuna

Vastuualueen nettokustannukset vuodelle 2022 ovat 2,2 m€ ja muutos vuoden 2021 talousarvioon verrattuna on 324 t€/17,0 %. Vastuualueen henkilöstökustannukset kasvavat 148 t€/8,5 %. Sopimus-
korotusten ja sivukulujen kasvun lisäksi henkilöstökustannusten kasvu sisältää keväällä 2021 tehdyn eläinlääkäreiden palkantarkistuksen ja kahden uuden eläintenhoitajan tehtävät. Muiden toimintakulujen kasvu 88 t€/83,5 % johtuu eläinlääkintähuollon tilojen uudistamisesta.

150 YLÄ-SAVON SOTE

TALOUSARVION TULOSLASKELMA 2022 (1000 EUROA)

40 YMPÄRISTÖ- JA TERVEYSVALVONTAP	TP 2020	ALKUP. TA 2021	TA1 2022	Ero%
Toimintatuotot				
Myyntituotot	349	341	338	-0,8
Muut toimintatuotot	0	20	0	-100,0
Toimintatuotot	349	361	338	-6,3
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-1 731	-1 736	-1 885	8,5
Palkat ja palkkiot	-1 328	-1 335	-1 443	8,1
Henkilösivukulut	-403	-402	-441	9,9
Eläkekulut	-347	-353	-389	10,3
Muut henkilösivukulut	-56	-49	-52	7,2
Palvelujen ostot	-258	-299	-332	11,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-55	-56	-56	0,1
Avustukset	-36	-36	-36	0,3
Muut toimintakulut	-112	-106	-194	83,5
Toimintakulut	-2 191	-2 233	-2 503	12,1
Toimintakate	-1 842	-1 872	-2 164	15,6
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoitustuotot	0	0	0	
Muut rahoituskulut	-4	-4	-5	16,6
Rahoitustuotot ja -kulut	-4	-4	-5	16,6
Vuosikate	-1 846	-1 876	-2 169	15,6
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-31	-31	-62	102,0
Poistot ja arvonalentumiset	-31	-31	-62	102,0
Tilikauden tulos	-1 877	-1 907	-2 231	17,0
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-1 877	-1 907	-2 231	17,0

9 Laskelmat

9.1 Vuoden 2022 talousarvion vyörytys- ja kustannustenjakoperusteet

Volyymin peruste on toteuma 31.12.2020. Henkilöstö: 1.4.2021 tilanne.

1. Hallintopalvelut

Yhtymävaltuusto:

Volyymin suhteessa.

Yhtymähallitus:

Volyymin suhteessa.

Yhtymähallituksen jaosto:

Volyymin suhteessa terveys-, hoito- ja hoiva- sekä hyvinvointipalveluihin.

Ympäristölautakunta:

Volyymin suhteessa ympäristö- ja terveystalouteen.

Tarkastuslautakunta:

Volyymin suhteessa.

Hallinto- ja lakipalvelut:

Volyymin suhteessa.

ICT-käyttöympäristö:

Volyymin suhteessa.

Tietosuoja:

Volyymin suhteessa.

Viestintä:

Volyymin suhteessa.

Hyvinvointi ja työsuojelu:

Vakinaisen henkilökunnan ja pitkien sijaisten sekä omais- ja perhehoitajien suhteessa.

Palkka- ja henkilöstöhallinto:

Vakinaisen henkilökunnan ja pitkien sijaisten sekä omais- ja perhehoitajien suhteessa.

Työvuorosuunnittelu:

Työvuorosuunnitteluohjelmiston arvioidun käytön mukaan.

Luottamusmiestoiminta:

Vakinaisen henkilökunnan ja pitkien sijaisten sekä omais- ja perhehoitajien suhteessa.

Sijaispalvelut:

Arvioidun käytön mukaan.

2. Talous, tietopalvelut ja kehittämistoiminta

Rahoitus:

Pääsääntö volyymin suhteessa.
Lyhytaikaisesta lainoituksesta aiheutuvat kulut
jaetaan aiheuttamisperiaatteella.

Talouspalvelut:

Volyymin suhteessa.

Laskutustiimi:

22,62 %	2305 Asumispalvelujen hallinto
24,88 %	2306 Kotihoidon hallinto
27,00 %	3002 Terveyspalvelujen hallinto
1,25 %	3049 Perhekeskuksen hallinto
8,75 %	3300 Osastopalvelujen hallinto
6,75 %	3400 Kunt. ja lääk.tukipalv.hallint
8,75 %	4001 Mielenterv ja päihdepalv halli

Tietohallinto:

Volyymin suhteessa.

Pegasos-tiimi:

22,07 %	2305 Asumispalvelujen hallinto
16,63 %	2306 Kotihoidon hallinto
37,38 %	3002 Terveyspalvelujen hallinto
4,04 %	3049 Perhekeskuksen hallinto
10,79 %	3300 Osastopalvelujen hallinto
9,09 %	4001 Mielenterv ja päihdepalv halli

Asianhallinta:

Volyymin suhteessa.

ISA sairaskertomusarkisto:

Arvioidun käytön mukaan.

Kehittämistoiminta:

32,00 %	2002 Hyvinvointipalv.hallinto
31,00 %	2300 Hoito ja hoivapalv. hallinto
32,00 %	3002 Terveyspalvelujen hallinto
1,67 %	8110 Terveysvalvonta
0,68 %	8151 ELH lisalmi
0,35 %	8152 ELH Kiuruvesi
0,17 %	8153 ELH Sonkajärvi
0,23 %	8154 ELH Vieremä
0,23 %	8155 Valvontaeläinlääkärit
1,67 %	8201 Ympäristönsuojelu

3. Tukipalvelut

Siivouspalvelut:

Siivoustyönmitoituksen mukaan organisaatioittain.

Hankinta ja logistiikka:

Sisälähettilpalvelut ja sisäinen logistiikka Kampusalueen käyttäjäyksiköille. Muut kustannukset hankintavolyymien suhteessa organisaatioille.

Sairaalatekninen huolto:

Henkilöiden ajankäytön suhteessa organisaatioittain.

Kiinteistöhuolto:

Vuokrat on laskettu kiinteistökohtaisesti ja organisaatioittain.

Tyhjät toimitilat:

Seudulliset tyhjät tilat maisemamallissa tilausten volyymin suhteessa jäsenkunnille ja kunnissa olevat tyhjät tilat ao. jäsenkunnalle.

Muut toimitilat (mm. kokoustilat):

Tasajaolla tehtäväalueiden hallintoihin.

Tilapalvelujen hallinto:

Tasajaolla hyvinvointi-, terveys- sekä hoito- ja hoivapalvelujen hallintoon.

4. Hyvinvointi-, hoito ja hoiva- sekä terveystilapalvelujen hallinnon palvelut

Hyvinvointipalvelujen vastuualueen hallinto:

Kustannuspaikoille volyymin suhteessa.

Hoito- ja hoivapalvelujen vastuualueen hallinto:

Kustannuspaikoille volyymin suhteessa.

Terveystilapalvelujen vastuualueen hallinto:

Kustannuspaikoille volyymin suhteessa.

Hyvinvointipalvelujen tehtäväalueiden hallinto:

Kustannuspaikoille volyymin suhteessa.

Hoito- ja hoivapalvelujen tehtäväalueiden hallinto:

Kustannuspaikoille volyymin suhteessa.

Terveystilapalvelujen tehtäväalueiden hallinto:

Kustannuspaikoille volyymin suhteessa.

Hyvinvointipalvelujen tulosityksiköiden hallinto:

Kustannuspaikoille volyymin suhteessa

5. Terveyspalvelujen vastuualueen palvelut

Välinehuoltopalvelut:

Sisäinen laskutus hinnaston mukaan.

Kuntoutuspalvelut:

Arvioidun käytön mukaan.

Toimintaterapiapalvelut:

Arvioidun käytön mukaan.

Suun terveydenhuolto:

Sisäinen laskutus maksuasetuksen mukaisen toimenpidemaksun mukaan.

Lääkekeskus:

Käytön suhteessa ja hinnaston mukaan.

Radiologia:

Käytön suhteessa ja hinnaston mukaan.

Erikoislääkärit ja kliiniset sihteerit:

Työajanmittauksen mukaisen käytön mukaan.

Yleislääkärit:

Arvioidun käytön mukaan.

9.2 Vuokrien määräytymisperusteet v. 2022

Kuntayhtymän jäsenkunnilta vuokratut tilat

Jäsenkunnilta vuokrattujen tilojen tilavuokrat on määritelty kuntayhtymän perussopimuksen mukaisesti omakustannusperiaatteella. Vuokrat määräytyvät ylläpito- ja pääomavuokrasta. Ylläpitovuokra kattaa kiinteistön käyttömenot ja pääomavuokra kiinteistön kirjanpidolliset poistot sekä poistamattomalle pääomalle laskettavan koron, joka on 1,5 prosenttia. Talousarviossa esitettävät tilavuokrat ovat arvonlisäverottomia.

Jäsenkunnilta vuokrattujen tilojen kokonaisvuokrasumma on 4 206 336 euroa vuodessa. Vuokran nousu on 189 456 € (+4,72 %) ja käytössä olevat neliöt kasvoivat 1306 m². Muutos johtuu pandemian vuoksi Veljeskodin kiinteistöstä vuokratuista lisätiloista (+772 m²) ja Kiuruveden eläinlääkinnän (+674 m²) tiloista. Jäsenkunnilta vuokrattujen toimitilojen keskimääräisen neliöhinnan kasvu on +0,97 %. Ylläpitovuokrien muutos vuonna 2022 käytössä olevien tilojen osalta edellisvuoteen verrattuna on 4,8 % ja pääomavuokrien +8,2 %. Kokonaisvuokran muutos vuonna 2022 käytössä olevien tilojen osalta on +6,38 %.

Iisalmen kaupungilta vuokrattuja toimitiloja vuonna 2022 on 15 997 neliötä. Vuosivuokra on 1 979 688 € ja keskivuokra 10,31 €/m². Keskimääräisen neliöhinnan muutos verrattuna vuoteen 2021 on -0,14 €/m². Kokonaisvuokrasumman muutos vuoteen 2021 verrattuna on +69 840 € (3,66 %). Suurin yksittäinen muutos on Veljeskodin kiinteistössä, jossa kokonaisvuokran muutos on +76,06% (ylläpito-vuokra -2,47% ja pääomavuokra -4,92%). Vuokrannousu Veljeskodin kiinteistössä johtuu pandemiavarautumiseen vuokratuista lisätiloista (772 m²).

Kiuruveden kaupungilta vuokrattuja toimitiloja vuonna 2022 on 10 617 neliötä. Vuosivuokra on 1 156 812 € ja keskivuokra 9,08 €/m². Keskimääräisen neliöhinnan muutos verrattuna vuoteen 2021 on -0,30 €/m². Kokonaisvuokrasumman muutos vuoteen 2021 verrattuna on 46 704 € (+4,21%). Suurin yksittäinen muutos on Kiuruveden eläinlääkinnän tiloissa (+674 m²).

Sonkajärven kunnalta vuokrattuja toimitiloja vuonna 2022 on 7413 neliötä. Vuosivuokra on 682 032 € ja keskivuokra 7,67 €. Keskimääräisen neliöhinnan muutos verrattuna vuoteen 2021 on +0,29 €/m². Kokonaisvuokrasumman muutos vuoteen 2021 verrattuna on 6 444 € (+0,95 %).

Vieremän kunnalta vuokrattuja toimitiloja vuonna 2022 on 2 461 neliötä. Vuosivuokra on 387 804 € ja keskivuokra 13,13 €. Keskimääräisen neliöhinnan muutos verrattuna vuoteen 2021 on +2,25 €/m². Kokonaisvuokrasumman muutos vuoteen 2021 verrattuna on 66 468 € (+20,68 %). Vuokran muutos aiheutuu eläinlääkintähuollon uusista tiloista.

Omat toimitilat

Kuntayhtymän omissa toimitiloissa sisäiset vuokrat ovat 2 639 505 €/vuosi. Kuntayhtymän vuokrat sisältävät kiinteistöveroja yhteensä 230 000 euroa. Vuokrannousu on arviolta + 687 034 € (+35,19 %). Kuntayhtymän omista tiloista Iisalmen sairaalan (rakennus A) sisäiset vuokrat ovat 1 559 367 € ja keskimääräinen neliövuokra 8,78 €. Sairaalarakennuksen vuokran muutos verrattuna vuoteen 2020 on -5,37 %.

Terveyskampuksen uudisrakennus (rakennus B) valmistuu syksyllä 2021. Rakennuksen arvioitu neliövuokra on 27,59 €/m². Vuokra tulee tarkentumaan rakennuksen valmistumisen myötä.

Ulkopuolisilta vuokratut tilat

Ylä-Savon Sairaanhoidon tukisäätiöltä vuokrattujen tilojen vuokrat määräytyvät tilojen ylläpitokustannukset kattuen. Muilta ulkopuolisilta tahoilta vuokrattujen tilojen vuokrat perustuvat ns. markki-

natasoon. Ulkopuolisilta vuokrattujen tilojen vuokrat ovat yhteensä 673 208 €. Ulkopuolisten vuokrien muutos verrattuna vuoteen 2021 on 166 473 €/ 24,4 %. Merkittävin muutos on Ahjolan palvelukodin vuokraaminen.

10 Järjestämissuunnitelma 2022

Ylä-Savon SOTEn perussopimuksen 3§:n mukaan kuntayhtymä valmistelee järjestämissuunnitelman valtuustokausittain.

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä Järjestämissuunnitelma 2022: Aikuispsykososiaaliset palvelut			
Suurtuotteen sisältö/kuvaus	Palvelun järjestämistapa	Palvelustrategia	Keskeiset tavoitteet
Mielenterveys- ja päihdetyö: aikuispsykiatrin avohoito	Lähipalvelut ja seudulliset palvelut	Omaa toimintaa	Mielenterveys- ja päihdepalvelujen avohoitoa kehitetään yhteistyössä perusterveydenhuollon ja sosiaalitoimen palvelujen kanssa yhtenäiseksi, porrasteiseksi kokonaisuudeksi. Tehostetaan yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa. Ehkäisevän päihdetyön organisoiminen lain hengen mukaiseksi yhdessä peruspalvelujen ja kuntien kanssa.
Palveluasuminen	Seudulliset palvelut/Alueelliset palvelut	Ostot yksityisiltä	Uusien asiakkaiden sijoittamisessa palveluasumiseen painotetaan kuntouttavaa työtettä ja sijoitukset ovat määräaikaista. Tavoitteena on siirtyminen omaan asuntoon. Palvelutarpeen arvio tehdään yhteistyössä mielenterveys- ja päihdepalvelujen ja aikuissosiaalityön kesken.
Oma erikoissairaanhoito	Lähipalvelut ja seudulliset palvelut	Omaa toimintaa /ostot	Osasto- ja avohoidon toiminnan kehittäminen siten että turvataan potilaiden varhainen siirtyminen vapaaehtoiseen hoitoon riittävin tukitoimin. Palvelujen kehittäminen yhteistyössä KYSin psykiatrian kanssa.
Päihdehuollon polikliininen avuhoito	Seudulliset palvelut	Omaa toimintaa	Osastohoidon yhteyteen kehitetään avohoidon ja osastohoidon integroituja palveluja.
Päihdehuollon laitostuntoutus	Seudulliset/alueelliset palvelut	Oma toiminta	Tehtäväalueella on käynnistetty riippuvuuspotilaiden hoitoketjujen mallintaminen. Riippuvuuskien hoidon kehittäminen ja kouluttautuminen.

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä Järjestämissuunnitelma 2022: Aikuissosiaalityö			
Suurtuotteen sisältö/kuvaus	Palvelun järjestämistapa	Palvelustrategia	Keskeiset tavoitteet
Sosiaalityö	Lähipalvelu	Oma toiminta	Sosiaalityössä järjestetään sosiaalityön palveluita palvelutarpeen mukaisesti eri ikäisille asiakkaille. Sosiaalityö toimii aktiivisesti yhteistyössä Kelan ja muiden palvelujärjestelmien kanssa sosiaalityön palveluita tarvitsevien asiakkaiden tavoittamiseksi. Erityisenä kohderyhmänä ovat nuoret ja kuntien työllisyyskuntakoiluun osallistuvat asiakkaat.
Sosiaalinen asuminen	Lähipalvelut	Ostot yhdistyksiltä, säätiöiltä ja yksityisiltä	Ensisijaista on kotona asumisen tukeminen yhteistyössä kotihoidon ja mielenterveys- ja päihdepalvelujen kanssa. Syrjäytymisen ehkäiseminen.
Toimeentulotuki	Lähipalvelu	Oma toiminta	Toimeentulotuen seudullinen palveluohjaustiimi vastaa Kelan ja sosiaalityön välisestä verkkoasioinnista ja ohjaa asiakkaita tarvittaessa sosiaalityön palveluihin. Tiimi vastaa täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen käsittelystä.
Työllistymistä edistävät palvelut	Lähipalvelu	Ostot yhdistyksiltä, säätiöiltä ja kunnilta sekä oma toiminta	Iisalmen monialainen yhteispalvelu TYP :n sosiaalityö on osa aikuissosiaalityötä. Tavoitteena on nopeuttaa asiakkaiden palveluprosessia asiakkaan sijoittumiseksi työllistämistoimenpiteisiin.
Työtoiminta	Seudullinen palvelu	Ostot yksityiseltä	Kehitetään työtoimintaa hankintasopimusten mukaisesti.

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä Järjestämissuunnitelma 2022: Oma erikoissairaanhoido			
Suurtuotteen sisältö/kuvaus	Palvelun järjestämistapa	Palvelustrategia	Keskeiset tavoitteet
Erikoislääkärin vastaanotot; lääketieteen erikoisaloista sisätaudit, korva-, nenä- ja kurkkataudit, neurologia, fysiatria, lasten-, naisten- ja ihotaudit,	Seudulliset palvelut	Oma toiminta /kumppanuus/ostopalvelu	Resurssitehokkuus ja asiakaslähtöisyys perusterveydenhuoltoon integroitumisen avulla. Etäpalveluiden ja läheteklinikan käyttöönotto. Erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon tiivistäminen.
Gastroenterologia (tähystysyksikkö)	Seudulliset palvelut	Oma toiminta/ostopalvelu	Resurssitehokkuus ja oikea-aikaiset tähystystutkimukset sekä erikoislääkärien konsultaatiot
Toimenpideyksikkö toiminta, joka ei edellytä leikkaussaliolosuhteita ja anestesiaa. Kirurgian ja silmätautien erikoislääkärin vastaanotto	Seudulliset palvelut	Omatoiminta / kumppanuus	Resurssitehokkuus ja laadukkaita hoitoprosesseja. Resurssitehokkuus ja asiakaslähtöisyys perusterveydenhuoltoon integroitumisen avulla. SHP:n palvelut lain mukaisella tavalla järjestettynä.
Kotisairaala	Seudulliset palvelut	Oma toiminta	Oikea-aikaiset sairaanhoidon palvelut kotiin ja kodinomaisiin olosuhteisiin osastohoidon tarpeen vähentämiseksi. Saattohoitopotilaan hoidon mahdollistaminen kotona.

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä Järjestämissuunnitelma 2022: Ostettu erikoissairaanhoido			
Suurtuotteen sisältö/kuvaus	Palvelun järjestämistapa	Palvelustrategia	Keskeiset tavoitteet
Erikoissairaanhoidon palvelut sairaanhoitopiiriltä	Maakunnalliset	Ostot kuntayhtymältä/ kunnilta	SHP:n palvelut nivoutuvat potilaiden hoitopolkuun tarkoituksenmukaisella tavalla ja hoidon porrastus selkeä

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä Järjestämissuunnitelma 2022: Hoito- ja hoivapalvelut			
Suurtuotteen sisältö/kuvaus	Palvelun järjestämistapa	Palvelustrategia	Keskeiset tavoitteet
Hoito- ja hoivapalvelut:			Hyvinvoiva yläsavolainen. Palvelut järjestetään ennakkoiden väestön kasvavaa tarvetta vastaavasti. Vastata palvelutarpeeseen yhteistyössä kuntien ja kolmannen sektorin kanssa. Iäkkäiden laadukkaiden, yhdenvertaisten ja kustannustehokkaiden palvelujen turvaaminen ennakkoiden.
Asiakasneuvonta ja palveluohjaus	Puhelinneuvonta seudullisena palveluna. Vastaanotto/kotikäynti lähipalveluna	Oma toiminta	Monituottajamalliin perustuva neuvonta toteutuu. Liikemistä tukevat palvelut myönnetään jokaiselle myöntämisperusteet täyttävälle asiakkaalle. Digipalvelujen ensisijaisuus toteutuu. Omaishoidon tuki myönnetään jokaiselle myöntämisperusteet täyttävälle omaishoidettavalle.
Avopalvelut	Lähipalveluna	Oma toiminta, ostopalvelut, palveluseteli	Muistipotilaan oikea-aikainen diagnostiikka, hoidon aloitus ja seuranta toteutuvat. Muistisairaiden kuntoutus.

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä Järjestämissuunnitelma 2022: Hoito- ja hoivapalvelut			
Suurtuotteen sisältö/kuvaus	Palvelun järjestämistapa	Palvelustrategia	Keskeiset tavoitteet
Omaishoidon tuki	Lähipalveluna	Oma toiminta, ostopalvelu, palveluseteli, toimeksiantosopimus	Omaishoidon peittävyys 75 vuotta täyttäneistä on 7 %. Lakisääteisten omaishoidon vapaiden järjestämistapoja ovat sijaistoimeksiantosopimukset, lyhytaikaishoito ja omaishoidon palveluseteli.
Kotihoito; tukipalvelut	Lähipalveluna	Oma toiminta, ostopalvelu, palveluseteli	Digitaaliset palvelut ovat ensisijaisia palveluja. Kotikuntoutus integroituna palveluna toteutuu. Itsenäisen kotona asumisen monimuotoisia malleja kehitetään yhteistyössä kuntien kanssa kuntien asuntopoliittikka huomioiden. Kaiken ikäisten kotisairaanhoito.
Perhehoito	Lähipalveluna, seudullisena palveluna	Toimeksiantosopimus	Perhehoito on vaihtoehtoinen kotona asumisen muoto. Lyhytaikainen perhehoito on omaishoidon lakisääteisen vapaan yksi järjestämismuoto.
Päivätoiminta	Lähipalveluna / digipalvelu	Oma toiminta, ostopalvelu, palveluseteli	Kotihoidon ja omaishoidon asiakkaiden päivätoiminta järjestetään omana Etähoidon asiakkaille tuotetaan etäpäivätoiminta.
Tehostettu asumispalvelu	Seudullisena palveluna	Oma toiminta, ostopalvelu, palveluseteli	Tehostetun palveluasumisen peittävyys 75 vuotta täyttäneistä on alle 10 %. Kohderyhmänä on asiakkaat, jotka eivät selviydy kotona kotihoidon avulla 24/7.
Lyhytaikainen tehostettu palveluasuminen	Seudullisena palveluna	Oma toiminta, ostopalvelu, palveluseteli	Lyhytaikaishoito omaishoidon lakisääteisiin vapaisiin, kriisipaikoiksi ja kotihoidon tukemiseen.
Tavallinen asumispalvelu	Seudullisena palveluna	Oma toiminta, ostopalvelu, palveluseteli	Lisätään tarvetta vastaavasti omassa toiminnassa ja ostopalveluna.
Pitkäaikaishoitosholto	Seudullisena palveluna	Oma toiminta, ostopalvelu, palveluseteli	0 % 75 vuotta täyttäneistä.
Akuutti- ja kuntoutusosastohoito	Seudullisena palveluna	Oma toiminta	Seudulliset tarvetta vastaavat, laadukkaat ja kustannustehokkaat perusterveydenhuollon akuuttiosastopalvelut, jotka sisältävät myös erikoissairaanhoidon sydänvalvomon ja dialyysin.
Hoitotarvikejakelu	Seudullisena palveluna	Oma toiminta	Seudulliset, omahoidossa tarvittavat hoitosuunnitelman mukaiset hoitotarvikkeet. Hoitosuunnitelmia ohjaa kansalliset hoitosuosituksiset ja Käypä Hoito suositukset.

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä Järjestämissuunnitelma 2022: Kuntoutus			
Suurtuotteen sisältö/kuvaus	Palvelun järjestämistapa	Palvelustrategia	Keskeiset tavoitteet
Avokuntoutus (sis. puhe- ja toimintaterapian)	Seudullisena palveluna	Oma toiminta, ostopalvelu	Puheterapia: Lasten puheen kehityksen tukemiseen painottuvat palvelut. Riittävien palveluiden turvaaminen hoitotakuun asettamissa rajoissa. Toimintaterapia: Avopalveluna toteutettava toimintaterapia painottuen lasten ja nuorten kehityksen tukemiseen. Lasten erikoistoimintaterapia järjestetään ostopalveluiden avulla.
Fysioterapia	Seudullisena palveluna	Oma toiminta	Fysioterapia: Laadukkaita ja helposti saavutettavaksi fysioterapeuttien vastaanottopalveluita. Toimintaa ohjaa maakunnalliset kuntoutuksen toimintakäytännöt. Riittävien palveluiden turvaaminen hoitotakuun asettamissa rajoissa. Ryhmäkuntoutus järjestetään huomioiden paikalliset ryhmäliikuntapalvelut. Laitoskuntoutus: Fysio- ja toimintaterapia osana akuuttilaitoshoitoa. Toimintakyvyn tukeminen ja kotiutumisen mahdollisuuksien tukeminen. Tukee avohoitoa. Kuntoutuksen oikea-aikaisuus asiakkaan hoitoprosessissa.
Lääkinnällinen kuntoutus	Seudullisena palveluna	Oma toiminta, ostopalvelu	Apuvälinepalvelut: Apuvälinepalvelut on järjestetty resurssitehokkaasti ja käytetään valtakunnallisia apuvälineiden luovutusperusteita STM 23/2020. Lääkinnällisen kuntoutuksen ostopalvelu: Oppimisvalmiuksien tukeminen ja fyysisen toimintakyvyn palauttamiseen ja ylläpitämiseen tähtäävä kuntoutus. Kuntoutuksen oikea-aikaisuus asiakkaan hoitoprosessissa.

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä Järjestämissuunnitelma 2022: Perhepalvelut			
Suurtuotteen sisältö/kuvaus	Palvelun järjestämistapa	Palvelustrategia	Keskeiset tavoitteet
Terveysneuvonta	Lähipalvelu	Oma toiminta	Monitoimijaisen yhteistyömallin jalkauttaminen - yhteistyö kunta- ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Näyttöön perustuvien menetelmien käyttöönotto.
Ennalta ehkäisevät palvelut	Lähipalvelu/seudullinen	Oma toiminta/palveluseteli	Tavoitteena on vahvistaa perheiden arjessa selviytymistä ja vanhemmuutta perhetyön ja lapsiperheiden kotipalvelun kautta. Perheiden tukemisessa tehdään tiivistä yhteistyötä kuntien, kolmannen sektorin, hankkeiden ja kansallisen lapsiperheiden muutosohjelman kanssa.
Sosiaalityö	Lähipalvelu	Oma toiminta	Sosiaalityössä painotetaan varhaista perhesosiaalityötä ja järjestetään lastensuojelulain mukaiset palvelut. Pakolaisten sosiaalityö tehdään kiinteässä yhteistyössä pakolaisia vastaanottavien kuntien kanssa pakolaisten kotouttamisessa.
Avohuolto	Lähipalvelu	Oma toiminta/Ostopalvelu	Avohuollon tukitoimien palveluita monipuolistetaan omana työnä. Varhaisen tuen ja lastensuojeluperheiden tukea lisätään mm. rekrytoimalla lisää tukihenkilöitä ja tukiperheitä. Lastensuojelun avopalveluita järjestetään tarvittaessa tehostettuna perhetyönä ja perhearviointeina.
Sijaishuolto (perhehoito ja laitoshuolto)	Seudullinen, maakunnallinen	Oma toiminta, ostot yksityisiltä, perhehoitoa järjestetään toimeksiantosopimuksilla	Lastenkoti Taskukello toimii seudullisena yksikönä. Laitoshoitoa järjestetään lasten yksilöllisten tarpeiden mukaan. Perhehoidon resursseja ja hoitajien tukea vahvistetaan. Perhehoito on sijaishuoltona ensisijaista.

Perheneuvola ja koulutiimit	Seudullinen, osittain lähipalveluja	Oma toiminta	Koulutiimitoiminnan vahvistaminen oppilashuollossa. Monitoimijaisen yhteistyömallin jalkauttaminen yhteistyössä kuntien ja järjestöjen kanssa.
Perheoikeudelliset palvelut	Seudullinen	Oma toiminta	Perheoikeudellisissa palveluissa tehdään perhesosiaalityötä huolto- ja tapaamisoikeuksiin liittyvissä tilanteissa isyyslain mukaisesti. Sosiaalityöntekijät osallistuvat eroneuvonnan järjestämiseen. Isyyden tunnustamisista vastaanotetaan äitiysneuvolassa isyyslain mukaisesti.
Psykiatrinen avohoito (0 - 20 vuotta)	Seudullinen, osittain lähipalveluja	Oma toiminta	Lastenpsykiatrian, nuorisopsykiatrian ja perheneuvolan joustava toiminnallinen yhteistyö.

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä
Järjestämissuunnitelma 2022: Suun terveydenhuolto

Suurtuotteen sisältö/kuvaus	Palvelun järjestämistapa	Palvelustrategia	Keskeiset tavoitteet
Perushammashoito	Lähipalveluna	Oma toiminta, palveluteli	Hoidon saatavuuden turvaaminen. Palvelujen tuottaminen joustavilla työnjakomalleilla (hammaslääkärit ja suuhygienistit).
Oikomishammashoito	Seudullisena palveluna	Oma toiminta, ostopalvelu	Saatavuusperusteet valtakunnallisten suositusten mukaiset ja hoitoon pääsy toteutuu lain edellyttämällä tavalla.
Anestesiahammashoito	Seudullisena /maakunnallisena palveluna	Oma toiminta/ Ostopalvelu	SHP:n palvelut lain mukaisella tavalla järjestettynä.
Päivystys	Seudullisena / maakunnallisena palveluna	Oma toiminta, ostopalvelu	Toiminnan järjestäminen päivystysasetuksen mukaisesti.
Hammastekniset palvelut	Seudullisena palveluna	Ostopalvelu	Kustannustehokkaasti järjestetyt palvelut.

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä
Järjestämissuunnitelma 2022: Vammaispalvelut

Suurtuotteen sisältö/kuvaus	Palvelun järjestämistapa	Palvelustrategia	Keskeiset tavoitteet
Vaikeavammaiset asiakkaat (omaishoidon tuki, vpl:n kuljetuspalvelut, henkilökohtainen apu, asunnon laitteet ja muutostyöt, muut tukitoimet)	Seudullinen palvelu	Ostopalvelut, henkilökohtainen apu myös omana toimintana ja palvelusetelillä	Palvelut järjestetään lakisääteisesti asiakkaan palvelutarpeen mukaan ensisijaisena kotiin annettavat palvelut. Asunnon muutostyöt toteutetaan yhteistyössä kunnan rakennusvalvonnan kanssa. Kuljetuspalvelujen järjestelyissä huomioidaan kuntien palveluliikenne.
Vaikeavammaisen palveluasuminen	Seudullinen palvelu	Ostopalvelut	Palveluasuminen järjestetään palvelutarpeen mukaisesti.
Sosiaalityö ja palveluohjaus	Seudullinen palvelu	Oma toiminta	Vahvistetaan asiakkaan ja verkostojen kanssa tehtävää yhteistyötä asiakkuuden alkuvaiheessa ja palvelutarveselvityksen aikana.
Kehitysvammaiset avohoito (päivätoiminta, työtoiminta, omaishoidon tuki, perhehoito)	Lähipalvelu, seudullinen palvelu	Oma toiminta ja ostopalvelut, yksityiset henkilöt	Kehitysvammaiset saavat terveydenhuollon ja sosiaalihuollon peruspalvelut ja kuntoutuspalvelut kuntayhtymän omana toimintana. Tilapäishoito tuotetaan ensisijaisesti omana toimintana tai perhehoitona. Päivätoiminnassa huomioidaan asiakkaan yksilölliset palvelutarpeet.
Kehitysvammaisten palveluasuminen	Seudullinen palvelu	Ostopalvelut / oma toiminta	Asumispalveluiden järjestäminen asiakkaan palvelutarpeen ja mitatun toimintakyvyn mukaan. Ensisijaista tuettu asuminen ja ohjattu asuminen. Palveluasuminen järjestetään vain ympärivuorokautista palvelua tarvitseville. Kotona asumista tuetaan myös teknisillä turvajärjestelmillä ja yöpartitoiminnalla. Vammaisten lasten asumis-

			ja tilapäishoidon yksikkö tuottaa palvelut alle 18-vuotiaille tilapäis- ja pitempiaikaisessa asumisessa.
Kehitysvammaisten laitoshoido	Maakunnallinen palvelu	Ostot Vaalijalan kuntayhtymältä	Vaalijalan laitoshoido suunnataan kuntoutusta tarvitseville asiakkaille.

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä
Järjestämissuunnitelma 2022: Vastaanottopalvelut

Suurtuotteen sisältö/kuvaus	Palvelun järjestämistapa	Palvelustrategia	Keskeiset tavoitteet
Avohoito (sisältää avovastaanottopalvelut lääkäri + hoitaja ja päivystys)	Lähipalvelu/ seudullinen palvelu	Oma toiminta / Ostopalvelu	Avovastaanottopalvelut: Väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen. Terveystyötyä sekä omavastuuta ja omahoitoa lisäävät palvelut. Yhteydensaannin, hoidon tarpeen arvioinnin, palveluohjauksen ja ajanvarausjärjestelmän kehittäminen hyödyntäen sähköistä asiointia. Terveystyöjen kaventaminen. Asiakaslähtöiset palveluajat ja helposti saavutettavat palvelut digitalisaatio huomioiden. Päivystys: lisämessä toimii 24/7 perusterveydenhuollon päivystys, joka täyttää lainsäädännön sille asettamat vaatimukset. Toimiva ja yhdessä sovittu hoidon porrastus KYS:n laajan ympärivuorokautisen päivystyksen kanssa.

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä
Järjestämissuunnitelma 2022: Ympäristö- ja terveysvalvontapalvelut

Suurtuotteen sisältö/kuvaus	Palvelun järjestämistapa	Palvelustrategia	Keskeiset tavoitteet
Terveysvalvonta	Seudulliset palvelut	Oma toiminta	Valvontasuunnitelman toteutumistavoite 75 %. Talousveden valvontatutkimusohjelmien päivittäminen. Tehtävien järjestäminen uudistuneiden terveydensuojelu- ja elintarvikelakien mukaisesti. Uuteen organisaatioon valmistautuminen.
Eläinlääkintähuolto	Lähipalvelut/Seudulliset palvelut	Oma toiminta	Kiireellinen eläinlääkärinapu on saatavilla kaikille alueella oleville kotieläimille kaikkina vuorokaudenaikoina. Riittävät ja laadukkaat peruseläinlääkäripalvelut. Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvontaan on riittävät resurssit. Kiuruveden eläinlääkärivastaanoton siirtyminen ajanmukaisiin tiloihin. Digitalisaation hyödyntämisen lisääminen eläinlääkintähuollossa. Uuteen organisaatioon valmistautuminen.
Ympäristönsuojelu	Seudulliset palvelut	Oma toiminta	Pintavesien ja pohjavesien hyvä laatu. Terveellinen, turvallinen ja viihtyisä ympäristö. Uuteen organisaatioon valmistautuminen.

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä
Järjestämissuunnitelma 2022: Tukipalvelut

Suurtuotteen sisältö/kuvaus	Palvelun järjestämistapa	Palvelustrategia	Keskeiset tavoitteet
Hallintopalvelut	Seudulliset palvelut	Omaa toimintaa	
Talous- tieto- ja kehittämispalvelut	Seudulliset palvelut	Omaa toimintaa; ICT-palvelut ostetaan YSITiltä, Istekiltä ja sairaanhoitopiiriltä; käytetään tarvittaessa Tieran palveluita	Perustehtävän tuloksekas toteuttaminen ja hyvinvointialueuudistukseen osallistuminen
Henkilöstöpalvelut	Seudulliset palvelut	Omaa toimintaa	Työvuorosuunnitteluohjelma Numeronin käyttöönotto. Sisäisten sijaisten yksikön kehittäminen ja määräaikaisen henkilöstön vähentäminen talousarviomäärärahan puitteissa. Työhyvinvointi- ja -turvallisuusjohtamisen tukeminen. Osatyökykyisten uudelleen sijoittamisen tehostaminen. Henkilöstön osaamisen ja muutosvalmiuden tukeminen. Suunnitelmallinen esimiestyön tukeminen.
Ruokapalvelut	Lähipalvelut	Ostopalvelu jäsenkunnilta	Ruokapalvelut ostetaan jäsenkunnilta kilpailukyisin hinnoin. Tarvittavien asiantuntijapalveluiden saatavuuden varmistaminen ostopalveluina lisälmen kaupungilta.
Siivouspalvelut	Lähipalvelu, toimii seudullisena yksikkönä	Pääosin omaa toimintaa	Varmistetaan palvelutuotannon toimivuus.
Sairaalatekninen huolto	Lähi- ja seudulliset palvelut	Omaa toimintaa	Resurssien ensisijainen kohdentaminen laitteiden valmistajien, lakien ja asetusten esittämiin määräaikaishuoltoihin aiheuttamisperusteisesti.
Tilapalvelut	Seudulliset palvelut	Kiinteistönhuolto omaa toimintaa lisälmen sairaalassa ja lisälmen terveyskeskuksessa. Muissa kiinteistöissä kiinteistön omista vastaa palvelun tuottamisesta. Tilapalveluhallinto omaa toimintaa	Terveyskampuksen 2. vaiheen peruskorjaus.
Hankintapalvelut	Seudulliset ja maakunnalliset palvelut	Omaa toimintaa ja kynnysarvon ylittävät hankinnat ostopalvelua Sansia Oy:ltä	Tehtävän tuloksellinen toteuttaminen ja hyvinvointialueuudistuksen toimeenpanoon osallistuminen.
Kuvantaminen	Seudullinen palvelu	Omaa toimintaa lisälmen sairaalassa ja Kiuruveden terveyskeskuksessa, ostopalvelu	Laadukkaiden kuvantamispalveluiden tuottaminen kustannustehokkaasti
Lääkehuolto	Seudullinen palvelu	Oma toiminta	Laadukkaiden lääkehuoltopalveluiden tuottaminen kustannustehokkaasti
Välinehuolto	Seudullinen palvelu	Oma toiminta	Laadukkaiden välinehuoltopalveluiden tuottaminen kustannustehokkaasti